

Canlyniad yr ymgynghoriad

 awdurdod
safonau
proffesiynol

Canllawiau arfer da

cefnogi diwygio
rheoleiddio

2025

Ynglŷn â'r Awdurdod Safonau Proffesiynol

Mae'r Awdurdod Safonau Proffesiynol ar gyfer Iechyd a Gofal Cymdeithasol yn hyrwyddo iechyd, diogelwch a lles cleifion, defnyddwyr gwasanaeth a'r cyhoedd trwy godi safonau rheoleiddio a chofrestriad gwirfoddol pobl sy'n gweithio mewn iechyd a gofal. Rydym yn gorff annibynnol, sy'n atebol i Senedd y Deyrnas Unedig.

Rydym yn goruchwyllo gwaith 10 corff statudol sy'n rheoleiddio gweithwyr iechyd yn y Deyrnas Unedig a gweithwyr cymdeithasol yn Lloegr. Rydym yn adolygu perfformiad y rheolyddion ac yn archwilio a chraffu ar eu penderfyniadau am a yw pobl ar eu cofrestrau yn addas i ymarfer.

Rydym hefyd yn gosod safonau ar gyfer sefydliadau sy'n cynnal cofrestrau gwirfoddol o bobl mewn galwedigaethau iechyd a gofal heb eu rheoleiddio, ac yn achredu'r sefydliadau sy'n bodloni ein safonau. I annog gwelliannau, rydym yn rhannu arfer da a gwybodaeth, yn cyflawni ymchwil ac yn cyflwyno syniadau newydd yn cynnwys ein cysyniad o reoleiddio cyffyrddiad cywir. Rydym yn monitro datblygiadau polisi yn y Deyrnas Unedig ac yn rhyngwladol ac yn darparu cyngor i lywodraethau ac eraill ar faterion yn ymwneud â phobl yn gweithio mewn iechyd a gofal cymdeithasol.

Ein gwerthoedd sefydliad yw: cywirdeb, tryloywder, parch, tegwch a gwaith tîm. Rydym yn ymdrechu i sicrhau bod ein gwerthoedd yn ganolog i'n gwaith. Ceir rhagor o wybodaeth am ein gwaith a dull o weithredu ar www.professionalstandards.org.uk

Cynnwys

Crynodeb gweithredol	3
Ynghylch yr ymgynghoriad a phwy ymatebodd	6
Canllawiau canlyniadau derbyniol: beth ddywedodd pobl a sut rydym wedi ymateb	7
Canllawiau llunio rheolau: beth ddywedodd pobl a sut rydym wedi ymateb	50
Atodiad A: tablau data	72

Crynodeb Gweithredol

1. **Mae'r Llywodraeth ar hyn o bryd yn diwygio rheoleiddio gweithwyr gofal iechyd proffesiynol. Mae'n newid y ddeddfwriaeth ar gyfer naw o'r deg rheoleiddiwr gofal iechyd proffesiynol yr ydym yn eu goruchwyllo,¹ gan roi ystod o bwerau newydd iddynt a fydd yn caniatáu iddynt weithredu mewn ffordd wahanol. Y rheoleiddiwr cyntaf i gael pwerau newydd yw'r Cyngor Meddygol Cyffredinol (GMC). Bydd y pwerau'n berthnasol i reoleiddio Cymdeithion Anesthesia (AAs) a Chymdeithion Meddygol (PAs) yn y lle cyntaf, o dan y Gorchymyn AAPA.² Disgwylir y byddant yn cael eu hymestyn i reoleiddiad y GMC o feddygon, yn ogystal ag i'r rheolyddion eraill o fewn y cwrdd maes o law.**
- 1.1 Bydd y pwerau newydd hyn yn rhoi llawer mwy o ryddid i reolyddion benderfynu sut y maent yn gweithredu, gan gynnwys yr hyblygrwydd i osod a diwygio eu rheolau eu hunain. Mae ein canllawiau ar lunio rheolau yn ceisio nodi arfer da yn y maes hwn, i gyfyngu ar amrywiadau di-fudd mewn ymagwedd, a chefnogi datblygiad rheolau sy'n amddiffyn y cyhoedd yn effeithiol.
- 1.2 Bydd y diwygiadau hefyd yn creu proses hollol newydd ar gyfer ymdrin â'r broses o ddelio â phryderon am weithwyr gofal iechyd proffesiynol, a elwir yn 'addasrwydd i ymarfer'. Bydd y broses newydd hon yn golygu y gellir datrys rhai achosion addasrwydd i ymarfer gan ddefnyddio 'canlyniad derbyniol'.
- 1.3 Mae canlyniad derbyniol yn golygu bod archwiliwr achos, sy'n weithiwr i'r rheoleiddiwr, yn cynnal asesiad manwl o'r achos o'r wybodaeth a'r dystiolaeth ysgrifenedig – y cyfeirir atynt weithiau fel 'ar y papurau'. Maent yn defnyddio'r wybodaeth hon i benderfynu a oes 'amhariad' ar addasrwydd yr unigolyn cofrestredig i ymarfer ac os felly, beth ddylai'r sancsiwn priodol fod. Os yw'r unigolyn cofrestredig yn derbyn canfyddiadau'r archwiliwr achos a'r sancsiwn arfaethedig, gellir datrys yr achos gan ddefnyddio canlyniad derbyniol, heb fod angen gwrandawriad panel.³
- 1.4 Mae'r Gorchymyn AAPA yn rhoi dewis deuaidd i archwilwyr achos ynghylch a ddylid datrys achos eu hunain neu atgyfeirio i wrandawriad panel. Nid yw'r ddeddfwriaeth yn ffafrio un dull gweithredu dros y llall, ac nid yw ychwaith yn awgrymu y dylid cyfeirio achosion fel mater o ddewis olaf yn unig. Felly bydd yn ofynnol i reolyddion roi arweiniad i archwilwyr achos ynghylch pryd y gallai atgyfeirio at banel fod yn briodol. Mae'r canllawiau hyn yn ceisio eu cynorthwyo gyda'r dasg honno mewn ffordd sy'n gymesur ac yn gydnaws â'r ddeddfwriaeth.

¹ Y rheolyddion o fewn cwrdd y diwygiadau yw: y Cyngor Meddygol Cyffredinol, y Cyngor Nyrsio a Bydwreigiaeth, y Cyngor Proffesiynau Iechyd a Gofal, y Cyngor Deintyddol Cyffredinol, y Cyngor Fferyllol Cyffredinol, y Cyngor Optegol Cyffredinol, y Cyngor Ceiropracteg Cyffredinol, y Cyngor Osteopathig Cyffredinol a Chymdeithas Fferyllol Gogledd Iwerddon.

² [Gorchymyn Cymdeithion Anesthesia a Chymdeithion Meddygol 2024 \(www.legislation.gov.uk\)](https://www.legislation.gov.uk)

³ Ar gyfer y GMC, weithiau cyfeirir at wrandawriadau panel fel 'tribiwnlysoedd'.

- 1.5 Yng ngwanwyn 2024, buom yn ymgynghori ar ganllawiau drafft ar 'Lunio Rheolau' a 'Defnyddio canlyniadau derbyniol mewn addasrwydd i ymarfer'. Fe wnaethom ddatblygu'r dogfennau hyn i helpu rheolyddion ddefnyddio eu pwerau newydd yn effeithiol, ac mewn ffordd sy'n diogelu'r cyhoedd.
- 1.6 Bwriad y canllawiau hyn yw annog arfer gorau a chysondeb o ran dulliau rheolyddion. Nid yw'n rhwymo rheolyddion y mae'n berthnasol iddynt. Disgwyliwn i reolyddion gael eu polisiau a'u canllawiau eu hunain yn eu lle ar gyfer staff, ond awgrymwn y byddai'n fuddiol i'r rhain gael eu llywio gan y dogfennau hyn.
- 1.7 Fodd bynnag, mae'n dal yn agored i reolyddion fabwysiadu ymagwedd wahanol, ac ni fyddwn o reidrwydd yn beirniadu rheolyddion am wneud hynny. Byddwn yn ystyried y canllawiau pan fyddwn yn asesu sut mae rheolyddion yn defnyddio eu pwerau newydd o dan ein hadolygiad o'u perfformiad. Ni fyddai gwyro oddi wrth y canllawiau yn awtomatig yn golygu nad oedd rheoleiddiwr yn bodloni Safon. Lle maent wedi cymryd agwedd wahanol, efallai y byddwn yn gofyn iddynt egluro sut maent wedi sicrhau eu hunain ei fod yn gydnaws â'r fframwaith deddfwriaethol a'u dyletswydd gyffredinol i ddiogelu'r cyhoedd.
- 1.8 Mae'r ymatebion i'n hymgynghoriad wedi dangos bod cefnogaeth gyffredinol gref i'r PSA gyhoeddi canllawiau ar ganlyniadau derbyniol a llunio rheolau, ac i gynnwys eang y canllawiau drafft.
- 1.9 Lle mae pryderon wedi'u codi ynghylch rhai agweddau ar y canllawiau, rydym wedi ystyried y rhain yn ofalus ac wedi gwneud newidiadau. Y newidiadau allweddol rydym yn eu gwneud yw:

Canllawiau canlyniadau derbyniol -

- ei rannu'n ddwy ddogfen - y canllawiau eu hunain, a'r dystiolaeth i gefnogi'r canllawiau - teimlai nifer o ymatebwyr nad oedd hyd y ddogfen yn ddefnyddiol
- dileu'r ffactor sy'n ymwneud ag a yw'r unigolyn cofrestredig wedi derbyn y dylid dileu ffeithiau'r achos - dygwyd ein sylw gan un ymatebwr nad oedd y ffactor hwn yn gyson â'r drefn a nodir yn y Gorchymyn AAPA
- egluro ein disgwyliadau mewn perthynas ag achosion cymhleth

Canllawiau llunio rheolau -

- cydnabod tegwch fel egwyddor allweddol annibynnol
- gwneud yn gliriach bod gwahaniaethau'n dderbyniol lle mae cyfiawnhad cymhellol, megis sail amddiffyn y cyhoedd neu degwch
- esbonio'r offeryn cysondeb yn gliriach
- cryfhau cyfeiriadau at Gydraddoldeb, Amrywiaeth a Chynhwysiant (EDI).
- cryfhau'r adran sy'n ymwneud â llais yr achwynydd yn y broses, i egluro y dylid rhoi cyfleoedd i'r achwynydd ddarparu tystiolaeth bellach lle bo'n briodol.

- 1.10 Byddwn yn cyhoeddi fersiynau terfynol o'r dogfennau canllaw ac yn eu dosbarthu i'r rheolyddion a oruchwyliwn ac i'n rhanddeiliaid. Byddant hefyd ar gael ar ein gwefan.
- 1.11 Megis dechrau y mae'r gwaith o ddiwygio'r rheolyddion proffesiynol ym maes gofal iechyd o hyd, a gallai manylion y diwygiadau newid. Byddwn yn adolygu'r canllawiau wrth i'r rhaglen ddiwygio fynd rhagddi ac yn eu diweddarau yn ôl yr angen. Bydd hyn yn cynnwys adolygu pa mor dda y mae'r canllawiau'n gweithio'n ymarferol a sicrhau eu bod yn cyd-fynd ag unrhyw ddeddfwriaeth newydd y mae rheolyddion yn ddarostyngedig iddi.
- 1.12 Wrth i ddiwygio rheoleiddio gael ei gyflwyno ar draws y rheolyddion byddwn yn parhau i fonitro ac adolygu eu perfformiad trwy ein swyddogaeth adolygu perfformiad. Bydd hyn yn cynnwys adolygu sut mae rheolyddion yn defnyddio eu pwerau newydd o ran gwneud rheolau ac addasrwydd i ymarfer.

Ynghylch yr ymgynghoriad a phwy ymatebodd

2. **Cynhaliom ymgynghoriad cyhoeddus 12 wythnos ar y canllawiau Gwneud Rheolau a Chanlyniadau Derbyniol rhwng 22 Ionawr a 15 Ebrill 2024. Gofynnodd y ddogfen ymgynghori a'r arolwg ar-lein gyfanswm o 32 o gwestiynau a gofynnwyd am farn ar y cynnwys yn ein canllawiau drafft, a fyddai'n ddefnyddiol, ac unrhyw effeithiau y gallai eu cael ar sefydliadau ac ar grwpiau neu unigolion â nodweddion gwarchodedig. Casglwyd data meintiol ac ansoddol.**
  - 2.1 Cafwyd ymatebion gan ystod eang o randdeiliaid gan gynnwys cyrff cynrychioli cleifion, rheolyddion gweithwyr iechyd a gofal, unigolion cofrestredig rheoleiddiwr iechyd neu ofal, cyrff y GIG, cymdeithasau proffesiynol, sefydliadau amddiffyn proffesiynol, Colegau Brenhinol, Cofrestrau Achrededig, undebau ac aelodau o'r cyhoedd.
  - 2.2 Cawsom 52 o ymatebion i'r arolwg ar-lein⁴ a 31 o ymatebion drwy e-bost, sy'n golygu bod cyfanswm o 83 o ymatebion wedi dod i law.
  - 2.3 Yn ogystal â'r arolwg ymgynghori, fe wnaethom hefyd gynnal dau ddigwyddiad bord gron: un ar gyfer sefydliadau cleifion a defnyddwyr gwasanaeth, ac un arall ar gyfer grwpiau proffesiynol a chynrychioliadol. Rydym wedi ymgorffori pwyntiau a godwyd yn ystod y cyfarfodydd bord gron hyn yn ein dadansoddiad o'r ymgynghoriad.
  - 2.4 Lle'r oedd yr ymatebion a gyflwynwyd trwy e-bost yn nodi'n glir ateb i gwestiwn caeedig penodol a ofynnwyd yn yr ymgynghoriad (lle'r oedd yr opsiynau a gyflwynwyd yn y ddogfen ymgynghori yn gadarnhaol/na/ddim yn gwybod) mae'r rhain wedi'u cynnwys yn y data meintiol. Lle nad oedd hyn yn wir, mae ymatebion wedi'u hystyried fel rhan o'r dadansoddiad ansoddol yn unig, er, lle'r oedd y cwestiynau a'r ymatebion yn addas ar gyfer hyn, rydym wedi amlygu unrhyw wahaniaethau amlwg rhwng y niferoedd sy'n cytuno a'r rhai sy'n anghytuno. Nid atebodd yr holl ymatebwyr bob cwestiwn.
  - 2.5 Mae dadansoddiad llawn o'r data ymateb meintiol ar gael yn Atodiad A.
  - 2.6 Mae pob cyfeiriad at rifau paragraff yn y ddogfen hon yn cyfeirio at y canllawiau yr ymgynghorwyd arnynt, sydd ar gael [yma](#).

---

⁴ Dyma gyfanswm yr ymatebion lle'r atebwyd o leiaf un o'r cwestiynau sylweddol. Rydym wedi tynnu nifer o ymatebion 'dymi' o'r cyfanswm.

Canllawiau canlyniadau derbyniol: beth ddywedodd pobl a sut rydym wedi ymateb

3. O dan y Gorchymyn AAPA, mae archwilyr achos yn cael dewis deuaidd ynghylch a ddylent ddatrys achos eu hunain neu ei gyfeirio at banel ar gyfer gwrandawriad. Felly bydd yn ofynnol i reolyddion roi arweiniad i archwilyr achos ynghylch pryd y gallai atgyfeirio at banel fod yn briodol.

- 3.1 Mae ein canllawiau yn ceisio helpu rheolyddion i ddatblygu eu canllawiau a'u prosesau eu hunain ar gyfer defnyddio canlyniadau derbyniol yn y ffordd sy'n amddiffyn y cyhoedd orau. Yn unol â deddfwriaeth y rheolyddion, a chyfraith achosion sefydledig, mae dyletswydd diogelu'r cyhoedd y rheolyddion yn cynnwys: diogelu iechyd, diogelwch a lles y cyhoedd, cynnal hyder y cyhoedd, a chynnal safonau proffesiynol.

Cwestiwn 4. A ydych yn meddwl y bydd ein canllawiau addasrwydd i ymarfer yn helpu rheolyddion i wneud y defnydd gorau o ganlyniadau derbyniol, a'u defnyddio mewn ffordd sy'n deg, yn dryloyw ac yn diogelu'r cyhoedd? [Blwch testun rhydd] 5

Beth ddywedodd pobl

- 3.2 Roedd mwyafrif yr ymatebwyr a atebodd y cwestiwn hwn yn cytuno y byddai'r canllawiau yn helpu rheolyddion i wneud y defnydd gorau o ganlyniadau derbyniol, a'u defnyddio mewn ffordd sy'n deg, yn dryloyw ac yn diogelu'r cyhoedd.
- 3.3 Roedd y sylwadau'n cynnwys:

“Rydym yn ystyried bod y canllawiau'n angenrheidiol ac ar ôl adolygu'r cynnwys bydd yn helpu rheolyddion i wneud y defnydd gorau o ganlyniadau derbyniol” [corff arall]

“Bydd, bydd y canllawiau yn helpu rheolyddion i benderfynu pa achosion sydd fwyaf addas i gael eu hasesu gan archwiliwr achos a pha rai ddylai gael eu hadolygu gan banel arbenigol ac yn darparu lefel o gysondeb ar draws rheolyddion” [Corff cofrestredig]

“Rydym yn meddwl y bydd yn helpu rheolyddion i wneud y gorau o'r canlyniadau derbyniol a gwerthfawrogi'r risgiau sy'n

---

⁵ Roedd cwestiynau 1-3 yn gofyn i ymatebwyr am enw eu sefydliad (os yw'n berthnasol), rôl eu sefydliad, ac a oeddent yn cydsynio i'w sylwadau gael eu priodoli iddynt hwy neu eu sefydliad.

gysylltiedig â'r broses newydd i helpu dod â thegwch a thryloywder.” [Corff yn cynrychioli unigolion cofrestredig]

“Mae'r canllawiau drafft yn galluogi buddion y fframwaith cyfreithiol newydd yn ofalus i gael eu gweithredu tra'n cydnabod y risgiau” [Rheoleiddiwr proffesiynol gofal iechyd]

- 3.4 O'r rhai a oedd yn anghytuno y byddai'r canllawiau o fudd, roedd rhai o'r farn bod rhannau o'r canllawiau yn anghyson â'r Gorchymyn AAPA. Bydd y pryder hwn yn cael ei archwilio ymhellach yn ein hymatebion i'r cwestiynau isod.
- 3.5 Roedd un ymatebwr o'r farn y byddai'r canllawiau'n achosi dryswch i randdeiliaid lle'r oedd rheolyddion yn dewis defnyddio dull gwahanol i'r hyn a amlinellwyd yn y canllawiau:

“Rydym o'r farn y bydd y canllawiau'n achosi dryswch diangen ac yn tanseilio hyder yn y broses ddeilliannau derbyniol ac yng nghanllawiau'r rheoleiddiwr ei hun lle mae'r rheoleiddiwr yn cyflwyno dull gwahanol yn unol â'r ddeddfwriaeth yn briodol”. [Rheoleiddiwr gweithwyr gofal iechyd]

- 3.6 Cododd rhai ymatebwyr bryderon ynghylch adrannau neu agweddau penodol ar y canllawiau, megis y rhai sy'n ymwneud â derbyniad cofrestryddion o'r canfyddiadau a'r asesiad o fewnwelediad. Ymdrinnir ag ymatebion i'r pwyntiau hyn yn ein dadansoddiad o'r cwestiynau sy'n ymwneud â'r adrannau hynny.
- 3.7 Cododd nifer o ymatebwyr a oedd yn ansicr a fyddai'r canllawiau o gymorth, neu a roddodd ateb amwys, bryderon na fydd y canllawiau'n rhwymo rheolyddion. Teimlwyd bod hyn yn tanseilio ei effaith bosibl:

“Rydym yn gobeithio y bydd rheolyddion yn cadw at y canllawiau, fodd bynnag gan nad yw'n orfodol rydym yn pryderu y bydd rhywfaint o ddiffyg yn y rheolyddion sy'n cydymffurfio â phob agwedd. Hoffem weld cydymffurfiaeth â'r canllawiau yn rhan o'r archwiliad a'r adolygiad o berfformiad rheolyddion”. [Cymdeithas broffesiynol]

“[Mae'r ffaith nad yw'r canllawiau yn orfodol] yn cynyddu'r risg y bydd rheolyddion unigol yn mabwysiadu'r canllawiau mewn modd anghyson.” [Sefydliad amddiffyn proffesiynol]

“Na [ni fydd y canllawiau o gymorth]. Fel y mae, nid yw’r rheolyddion yn atebol i unrhyw un a gallant weithredu fel y mynnant.” [Unigolyn cofrestredig]

- 3.8 Cododd rhai ymatebwyr bryderon bod y canllawiau ar y cyfan yn rhoi gormod o bwyslais ar amddiffyn cleifion a dim digon ar amddiffyn unigolion cofrestredig.
- 3.9 Tynnodd nifer o ymatebwyr sylw at yr angen i'n proses adolygu perfformiad newid i ystyried y pwerau newydd a fydd gan reolyddion a sut y maent yn rheoli'r risgiau a nodwyd gennym.
- 3.10 Yn olaf, defnyddiodd rhai ymatebwyr y cwestiwn hwn fel cyfle i godi pryderon bod y canllawiau yn rhy hir, a bod rhannau I a II yn ailadroddus yn ddiangen.

Sut rydym wedi ymateb

- 3.11 Rydym wedi rhoi ystyriaeth ofalus i'r pryder y gallai ein canllawiau achosi dryswch pan fydd rheolyddion yn dewis mabwysiadu dull gwahanol. Fodd bynnag, credwn fod manteision ein canllawiau o ran hyrwyddo arfer da yn drech na'r risg o unrhyw ddryswch posibl. Rydym wedi ei gwneud yn glir nad yw ein canllawiau yn rhwymo rheolyddion ac y gallant ddefnyddio dull gwahanol cyn belled â bod y dull hwnnw'n parhau i fod yn gydnaws â'r fframwaith deddfwriaethol a dyletswydd gyffredinol rheolyddion i ddiogelu'r cyhoedd.
- 3.12 Byddwn yn parhau i adolygu'r canllawiau wrth i ddiwygio deddfwriaethol gael ei gyflwyno ar draws y rheolyddion ac wrth i oblygiadau ymarferol y diwygiadau gael eu deall yn well. Byddwn yn asesu sut mae rheolyddion yn defnyddio eu pwerau newydd ac yn defnyddio'r wybodaeth hon i ddiweddarau ein canllawiau yn ôl yr angen. Gall hyn olygu ein bod yn adolygu'r canllawiau i gyd-fynd ag enghreifftiau o arfer da a/neu i ddiwygio adrannau o'r canllawiau nad ydynt yn gweithio yn ôl y bwriad neu'n achosi anawsterau ymarferol.
- 3.13 Rydym yn cydnabod pryderon rhai ymatebwyr gan nad yw ein canllawiau yn orfodol efallai na fydd rhai o'r rheolyddion a oruchwyliwn yn eu dilyn. Fodd bynnag, gan fod rheolyddion yn gyrrff annibynnol nid ein rôl ni (ac nid oes gennym y pŵer ychwaith) yw eu cyfarwyddo i gyflawni eu swyddogaethau mewn ffordd arbennig. Fodd bynnag, byddwn yn disgwyl i reolyddion fod yn dryloyw yn y modd y maent yn arfer eu pwerau newydd, gan gynnwys darparu sail resymegol ar gyfer eu polisiau a'u gweithdrefnau ynghylch gweithredu canlyniadau derbyniol. Disgwylwn, wrth ddatblygu'r polisiau hyn, y bydd rheolyddion yn rhoi ystyriaeth ddyledus i'n harweiniad ac yn rhoi esboniad rhesymegol lle maent wedi cymryd ymagwedd amgen.
- 3.14 Rydym yn cytuno bod cyfuno Rhan I o'r canllawiau (y canllawiau ei hun) â Rhan II (cyd-destun, tystiolaeth ac esboniad o ffactorau) yn gwneud y ddogfen ganllaw yn ddiangen o hir. Rydym yn cydnabod bod rhai ymatebwyr wedi gweld y ddwy ran yn ddryslud, a chredwn ymhellach y gallai'r hyd wneud y canllawiau'n llai hygyrch.
- 3.15 Yn seiliedig ar yr adborth a dderbyniwyd, byddwn yn:

- Cyhoeddi ein canllawiau canlyniadau derbyniol fel y cynlluniwyd, yn amodol ar y diwygiadau y bwriadwn eu gwneud fel y manylir yn yr adroddiad hwn
- Rhannu'r canllawiau yr ymgynghorwyd arnynt yn ddwy ddogfen ar wahân: y canllawiau eu hunain (y Rhan I gyfredol) ac adroddiad ar wahân ar y cefndir a'r dystiolaeth (y Rhan II gyfredol).

Cwestiwn 5. Ffactor 1: 'A yw'r unigolyn cofrestredig wedi methu â derbyn y canfyddiadau a/neu'r nam?' A ydych yn cytuno y dylai rheolyddion ystyried hyn wrth benderfynu a ddylid datrys achos gan ddefnyddio canlyniad derbyniol? [Ydw/nac ydw/ddim yn gwybod]

Beth ddywedodd pobl

- 3.16 Atebwyd cwestiwn 5 gan 67 o ymatebwyr, gyda 77.6% yn cytuno y dylai rheolyddion ystyried derbyniad yr unigolyn cofrestredig o'r canfyddiadau a'i nam ei hun wrth benderfynu a ddylid datrys achos gan ddefnyddio canlyniad derbyniol. Roedd 11.9% yn anghytuno a 10.4% ddim yn gwybod.

Cwestiwn 6. A oes gennych unrhyw sylwadau ar y ffactor hwn, neu'r pwyntiau bwled a restrir yn ein canllaw o dan y ffactor hwn? [Blwch testun rhydd]

Y pwyntiau bwled a restrir yn ein harweiniad o dan y ffactor hwn oedd:

- A yw'r gweithiwr cofrestredig yn amau unrhyw ffeithiau perthnasol (fel y rhai sy'n sail i bryder rheoleiddiol)? Os felly, a oes rhesymau pam ei bod yn dal yn well delio â'r achos trwy ganlyniad derbyniol?
- A oes sicrwydd ymhlith yr holl bleidiau ynghylch y sail ffeithiol y daethpwyd i'r canfyddiadau arni?

- ***A yw'r unigolyn cofrestredig yn amlwg yn derbyn amhariad cyfredol?***

Beth ddywedodd pobl

- 3.17 Er bod cefnogaeth gref yn gyffredinol i'r ffactor hwn gael ei gynnwys yn y canllawiau, cododd nifer o ymatebwyr bryderon ynghylch geiriad y ffactor. Awgrymodd nifer o ymatebwyr fod defnyddio'r geiriad 'methu â derbyn' yn awgrymu bod rhwymedigaeth ar unigolion cofrestredig i dderbyn y canfyddiadau a/neu nam, ac y byddai canlyniadau negyddol i unigolion cofrestredig pe na baent yn gwneud hynny. Awgrymodd rhai ymatebwyr eiriad amgen:

“mae'r defnydd o'r gair 'methu' yn y rhan hon o'r canllaw arfaethedig yn amhriodol gan ei fod yn rhagdybio mai'r unigolyn cofrestredig sydd ar fai ac y dylai felly dderbyn y canfyddiadau/canlyniad arfaethedig.”
[Sefydliad amddiffyn proffesiynol]

“Byddai hyn yn ymddangos yn llai negyddol a gwrthwynebus pe bai'n cael ei fynegi fel 'a yw'r unigolyn cofrestredig yn derbyn y canfyddiadau a/neu'r nam.’” [Undeb llafur]

- 3.18 Yn ogystal â phryderon ynghylch sut y cafodd y ffactor hwn ei eirio, cododd rhai ymatebwyr bryderon mwy sylfaenol ynghylch a oedd yn gydnaws â Gorchymyn AAPA; tynnodd nifer o ymatebwyr sylw at y ffaith bod unigolyn cofrestredig sy'n derbyn canfyddiadau'r archwiliwr achos a'i nam ei hun yn rhagofyniad ar gyfer defnyddio canlyniad derbyniol. Roeddent felly'n cwestiynu cyfreithlondeb y dehongliad o 'derbyn' a awgrymir gan y canllawiau:

“Mae'n ddryslyd gan fod RHAID i'r unigolyn cofrestredig dderbyn y canfyddiadau a'r nam. Felly, os bydd yr aelod cofrestredig yn methu â derbyn y canfyddiadau a / neu nam ar y cam olaf, bydd yr achos yn cael ei gyfeirio ymlaen yn awtomatig.” [Rheoleiddiwr gweithwyr gofal iechyd]

“os yw'r unigolyn cofrestredig wedi gwrthod canfyddiadau a/neu nam yr archwiliwr achos, yna mae'n rhaid i'r archwiliwr achos gyfeirio'r mater at banel... rydym yn cwestiynu a yw'r canllawiau yn ychwanegu unrhyw beth at yr hyn a ddarperir yn y ddeddfwriaeth.” [Rheoleiddiwr gweithwyr gofal iechyd]

- 3.19 Mewn cyferbyniad, roedd nifer o ymatebwyr yn croesawu'r awgrym yn y canllawiau mai dim ond ffeithiau perthnasol oedd angen eu cyfaddef. Roedd rhai ymatebwyr yn credu bod y canllawiau yn taro'r cydbwysedd cywir yn hyn o beth:

“Rydym yn cytuno â'r canllawiau nad oes rhaid derbyn pob canfyddiad unigol, oherwydd efallai na fydd mân anghysondebau yn berthnasol os yw'r canlyniad a'r amhariad arfaethedig wedi'u derbyn.” [Rheoleiddiwr gweithwyr gofal iechyd]

“rydym yn cytuno bod sefyllfaoedd (yn enwedig lle mae canfyddiadau amherthnasol unigol yn cael eu gwadu) lle gallai canlyniad derbyniol fod yn briodol o hyd. Teimlwn fod (7.6) yn darparu canllawiau pragmatig sy'n cydbwyso'r anghysondebau hyn mewn cytundeb â'r angen am graffu cyhoeddus.” [Rheoleiddiwr gweithwyr gofal iechyd]

- 3.20 Teimlai eraill y dylid dal i allu defnyddio canlyniad derbyniol hyd yn oed lle nad oedd yr holl ffeithiau neu honiadau perthnasol wedi'u cyfaddef:

“mae angen ystyried cymesuredd – efallai na fydd angen derbyn yr holl ganfyddiadau yn enwedig lle maent yn ymwneud â materion llai difrifol.” [Rheoleiddiwr gweithwyr gofal iechyd]

“Mae gennym ni rywffaint o amheuaeth bod angen i'r unigolyn cofrestredig dderbyn yr honiadau. Er bod rhywfaint o eglurder yn y dogfennau arfaethedig presennol, byddai'n cyd-fynd ag egwyddorion a osodwyd gan y Llys Gweinyddol i gael rhywfaint o ddadansoddiad o'r sail y mae unigolyn cofrestredig yn gwadu honiad cyn diystyru'r posibilrwydd o benderfyniad cydsyniol.” [Corff y GIG]

- 3.21 Roedd nifer o ymatebwyr yn cytuno â'r honiad yn y canllawiau nad yw nam fel cysyniad yn cael ei ddeall yn dda. Awgrymwyd y dylid cryfhau'r canllawiau i'w gwneud yn ofynnol i reolyddion amlinellu ystyr amhariad a'r hyn y mae'n ei olygu i gytuno ar ganlyniad derbyniol.
- 3.22 Yn olaf, cwestiynodd rhai beth fyddai effaith gwrthod canfyddiadau archwiliwr achos a/neu nam pan aeth yr achos ymlaen i gael ei ystyried gan banel. Roedd pryder y gallai canfyddiad yn erbyn unigolyn cofrestredig gan archwiliwr achos ragfarnu panel yn y dyfodol. Awgrymwyd y dylai panel ystyried yr achos yn annibynnol ar y broses wreiddiol, a heb gael ei ddylanwadu ganddi.

Sut rydym wedi ymateb

- 3.23 Ar ôl ystyried yr adborth gan rai ymatebwyr yn ofalus, rydym yn cytuno nad yw'r ffactor hwn yn gydnaws â'r Gorchymyn AAPA. Fodd bynnag, nid yw hyn yn negyddu'r gofyniad i reolyddion sicrhau bod cofrestryddion wedi derbyn canfyddiadau'r archwiliwyr achos a'u hamhariad eu hunain, gan fod hyn yn nodwedd o'r fframwaith deddfwriaethol.
- 3.24 Rydym yn parhau i fod o'r farn y byddai'n anghymesur cyfeirio achos at banel lle mae'r ffeithiau sy'n destun dadl yn fân, neu nad ydym yn ychwanegu dim at ddifrifoldeb y rhai a ganiateir. Fodd bynnag, gan y bydd yn ofynnol i unigolion cofrestredig naill ai dderbyn neu wrthod canfyddiadau'r archwiliwr achos, rydym yn cytuno, fel y'i drafftwyd, nad yw'r ffactor hwn yn gydnaws â Gorchymyn AAPA.
- 3.25 Mae'r pryder a godwyd gan rai ymatebwyr y gallai canfyddiad yn erbyn unigolyn cofrestredig gan archwiliwr achos niweidio unrhyw wrandawriad panel yn y dyfodol y tu allan i gwmpas y canllaw hwn. Mae hwn yn bwynt y gall fod angen i reolyddion sy'n mynd drwy'r rhaglen ddiwygio fod yn ymwybodol ohono serch hynny, a byddwn yn ystyried ymhellach sut yr ymdrinnir â hyn yn ymarferol trwy ein harolygiaeth o'r GMC ac eraill wrth i'w deddfwriaeth gael ei diweddaru.
- 3.26 Yn seiliedig ar yr adborth a dderbyniwyd, byddwn yn:
- Dileu'r ffactor 'A yw'r unigolyn cofrestredig wedi methu â derbyn y canfyddiadau a/neu nam?' o'n canllaw.

Cwestiwn 7. Ffactor 2: 'A oes anghydfod ffeithiol/gwrthdaro tystiolaeth na ellir ond ei brofi'n deg mewn gwrandawriad?' A ydych yn cytuno y dylai rheolyddion ystyried hyn wrth benderfynu a ddylid datrys achos gan ddefnyddio canlyniad derbyniol? [Ydw/nac ydw/ddim yn gwybod]

Beth ddywedodd pobl

- 3.27 Atebwyd cwestiwn 7 gan 67 o ymatebwyr, gydag 82.1% yn cytuno y dylai rheolyddion ystyried a oes anghydfod ffeithiol/gwrthdaro tystiolaeth na ellir ond ei brofi'n deg mewn gwrandawriad wrth benderfynu a yw canlyniad derbyniol yn briodol. Roedd 10.4% yn anghytuno a 7.5% ddim yn gwybod.

Cwestiwn 8. A oes gennych unrhyw sylwadau ar y ffactor hwn, neu'r pwyntiau bwled a restrir yn y canllaw o dan y ffactor hwn? [Blwch testun rhydd]

Y pwyntiau bwled a restrir yn ein harweiniad o dan y ffactor hwn oedd:

- **A oes anghydfodau materol ynghylch ffeithiau lle mae dau neu fwy o adroddiadau cystadleuol yn gredadwy ac na ellir datrys yr anghydfod gan gyfeirio at y dystiolaeth arall sydd ar gael?**
- **A oes ansicrwydd ynghylch cefndir, neu ddifrifoldeb, yr ymddygiad?**
- **A fyddai adroddiadau ysgrifenedig yr unigolyn cofrestredig neu unrhyw un o'r tystion yn elwa o astudiaeth/archwiliad pellach mewn gwrandawriad?**
- **A yw'r achos ar y ffin rhwng sancsiynau ac os felly a fyddai profi'r dystiolaeth â'r potensial i gynorthwyo gydag asesiad o ddifrifoldeb?**

Beth ddywedodd pobl

- 3.28 Roedd cefnogaeth gref ymhlith yr ymatebwyr i gynnwys y ffactor hwn yn y canllawiau a chytundeb eang ei bod yn well datrys rhai achosion o wrthdaro tystiolaeth mewn gwrandawriad. Fodd bynnag, roedd safbwyntiau gwahanol ar yr hyn y dylai'r ffactor hwn ei olygu yn ymarferol.
- 3.29 Roedd llawer o ymatebwyr yn cytuno bod y canllawiau yn taro'r cydbwysedd cywir ac yn tynnu sylw at fanteision paneli o ran gallu profi tystiolaeth tystion drwy groesholi:

“Mae gwrandawiadau’n caniatáu asesiad deinamig trwy groesholi a chwestiynu, a all fod yn hollbwysig ar gyfer achosion lle mae hygyrdded tystiolaeth neu ddehongliad o ffeithiau dan sylw. Mae’n bosibl na fydd datrys anghydfodau o’r fath drwy ganlyniadau derbyniol heb archwiliad trylwyr yn diogelu’r cyhoedd yn ddigonol nac yn cynnal hyder yn y proffesiwn.” [Corff yn cynrychioli cleifion]

“Ydy, mae’r canllawiau yma yn gadarn a dylid eu hystyried fel rhan o’r broses sylfaenol o wneud penderfyniadau teg a chyfiawn.”
[Cymdeithas broffesiynol]

- 3.30 Mae ein canllaw drafft yn amlinellu mai dim ond anghydfodau penodol y gall fod angen eu datrys mewn gwrandawriad, er enghraifft lle mae tystiolaeth groes yn gredadwy, yn berthnasol i'r achos, ac na ellir ei datrys gan gyfeirio at dystiolaeth arall sydd ar gael. Fodd bynnag, dywedodd rhai ymatebwyr naill ai'n uniongyrchol, neu yn awgrymog, y dylai panel wrando ar bob anghydfod ffeithiol:

“Mewn achosion lle mae ffeithiau’n destun dadl, ein disgwyliad yw, yn unol ag arfer barnwrol a’r hawl dynol i wrandawriad teg, y byddai’r achosion hyn yn mynd ymlaen i wrandawriad panel.” [Corff y GIG]

“Rhaid i unrhyw anghydfod ffeithiol neu wrthdaro tystiolaeth gael ei brofi mewn gwrandawriad. Nid lle’r archwilwyr achos yw dod i gasgliad yn y sefyllfa hon ar dystiolaeth a gyflwynir ar bapurau’n unig... rhaid cael cyfle i groesholi’n bersonol gerbron panel o dan yr amgylchiadau hyn. Mae tegwch yn cael ei beryglu fel arall.” [Cymdeithas broffesiynol]

- 3.31 O’r ymatebwyr a oedd yn anghytuno â chynnwys y ffactor hwn yn y canllawiau, tynnodd nifer sylw at y ffaith y bydd archwilwyr achos yn gallu gofyn am ragor o dystiolaeth, ac awgrymwyd y dylid gwneud hyn cyn ystyried unrhyw atgyfeirio at banel:

“Lle mae ansicrwydd ynghylch cefndir yr ymddygiad, neu ddifrifoldeb yr ymddygiad, rydym yn ystyried y dylai hyn gael ei ddatrys trwy ymchwiliad pellach, y bydd gan archwilwyr achos y pŵer i’w gyfarwyddo. Nid yw cyfeirio at banel am y rheswm hwn yn unig yn gymesur nac yn deg pan all archwilwyr achos gyfarwyddo casglu gwybodaeth ychwanegol eu hunain.” [Rheoleiddiwr gweithwyr gofal iechyd]

- 3.32 Roedd un ymatebwr yn gwrthwynebu’r syniad bod gwrandawriad yn debygol o arwain at asesiad mwy cadarn o’r dystiolaeth, tra dywedodd un arall y gallai atgyfeirio i wrandawriad am y rheswm hwn ostwng safon ymchwiliadau:

“mae cyfeiriad at dystiolaeth sy’n gallu cael ei ‘phrofi’n deg’ mewn gwrandawriad yn rhy oddrychol ac yn anghywir yn rhoi’r argraff mai dim ond mewn gwrandawriad y gellir profi gwrthdaro tystiolaeth, gan awgrymu bod dulliau eraill yn annheg. Nid oes tystiolaeth i gefnogi’r farn honno.” [Rheoleiddiwr gweithwyr gofal iechyd]

“ni ddylai’ diffyg ‘profi’ y dystiolaeth honno yn fwy trwyadl mewn gwrandawriad fod yn rheswm ynddo’i hun i gyfeirio achos at wrandawriad; gallai dull o’r fath arwain at safonau is yn yr ymchwiliad cychwynnol i achosion a nifer anghymesur o achosion yn mynd ymlaen i wrandawriad.” [Sefydliad amddiffyn proffesiynol]

- 3.33 Roedd un o’r ymatebwyr a fynegodd y farn y gellir profi gwrthdaro tystiolaeth yn deg y tu allan i wrandawriad hefyd yn pryderu bod y canllawiau’n awgrymu hierarchaeth o’r rhai sy’n gwneud penderfyniadau, gyda phenderfyniadau panel yn eistedd uwchben penderfyniadau archwiliwr achos.
- 3.34 Tynnodd ymatebwyr eraill sylw at y ffaith, hyd yn oed pan fo gwrthdaro tystiolaeth yn codi, y bydd archwilwyr achos yn gallu pwyso a mesur y dystiolaeth a phenderfynu pa un sydd fwyaf credadwy. Teimlai rhai y byddai achosion lle nad oedd archwilwyr achos yn gallu penderfynu rhwng fersiynau croes o ddigwyddiadau yn brin.

Sut rydym wedi ymateb

- 3.35 Rydym yn parhau i fod o’r farn, lle mae gwrthdaro sylweddol o ran tystiolaeth, megis pan fydd dau gyfrif neu fwy yn gredadwy ac na ellir datrys yr anghydfod gan gyfeirio at y dystiolaeth arall sydd ar gael, mae’n debygol mai gwrandawriad yw’r ffordd fwyaf priodol o brofi’r dystiolaeth.
- 3.36 Mae gwrandawriadau panel yn darparu fforwm mwy effeithiol o benderfyniadau archwilwyr achos, sy’n seiliedig ar dystiolaeth ysgrifenedig yn unig, ar gyfer datrys materion ffeithiol sy’n cael eu herio. Mae hyn oherwydd bod paneli’n gallu clywed tystiolaeth fyw yn cael ei herio a chael cyfle i’w herio eu hunain. Yn ogystal, mae panel yn cael y cyfle i brofi ac asesu hygyrdded tystion mewn ffordd na ellir ei chyflawni gyda thystiolaeth ysgrifenedig yn unig.
- 3.37 Nid ydym yn cytuno bod y safbwynt hwn yn awgrymu bod dulliau eraill yn annheg. Mae cryfderau a gwendidau modelau gwneud penderfyniadau panel a phapur, ac mae’r ddau yn deg pan gânt eu defnyddio’n briodol. Nid oes angen i hyn awgrymu hierarchaeth o’r rhai sy’n gwneud penderfyniadau. Mae ein safbwynt yn adlewyrchu’r ffaith, mewn rhai achosion, y gallai paneli fod mewn gwell sefyllfa i ddatrys materion ffeithiol sy’n cael eu herio.
- 3.38 Fodd bynnag, nid ydym ychwaith yn cytuno â’r ymatebwyr hynny sy’n credu y dylid datrys pob anghydfod ffeithiol mewn gwrandawriad. Mewn llawer o achosion bydd pwysau’r dystiolaeth yn golygu y bydd archwilwyr achos yn gallu gwneud penderfyniad cadarn, er enghraifft os yw tystiolaeth un parti neu fwy yn anghyson, yn anargyhoeddiadol neu’n annhebygol. Dylai fod gan archwilwyr achos yr hyfforddiant a’r arbenigedd i benderfynu pryd y gallant ddatrys achos eu hunain, a phryd y byddai achos yn elwa o gael ei atgyfeirio i wrandawriad. Credwn nad yw’n angenrheidiol i warchod y cyhoedd gyfeirio pob achos lle mae anghydfod ynghylch ffeithiau i wrandawriad, ac y byddai gwneud hynny’n tanseilio rhai o fanteision canlyniadau derbyniol.

- 3.39 Rydym yn cydnabod y pwynt a godwyd gan rai ymatebwyr y gallai rheolyddion ganiatáu i archwilwyr achos ofyn am dystiolaeth bellach. Nid oes dim yn y Gorchymyn AAPA sy'n caniatáu ar gyfer, neu'n gwahardd, archwilwyr achos rhag ceisio gwybodaeth bellach ac nid oes gofyniad iddynt wneud hynny cyn atgyfeirio at banel. Fodd bynnag, i gydnabod y ffaith bod rheolyddion wedi nodi bwriad i ddefnyddio'r pwerau yn y modd hwn, credwn ei bod yn bwysig i'r canllawiau gydnabod y gallai archwilwyr achos ddymuno ystyried a oes tystiolaeth bapur bellach y gellid ei chael a fyddai'n bosibl eu galluogi i ddod i benderfyniad. Ni fyddem yn argymhell bod archwilwyr achos yn cyfeirio achos at wrandawriad dim ond oherwydd nad oedd ganddynt ddigon o dystiolaeth, lle gallai tystiolaeth ddogfennol bellach lenwi'r bwlch yn effeithiol.
- 3.40 Serch hynny, nid yw tystiolaeth ysgrifenedig yn cymryd lle tystiolaeth lafar yn uniongyrchol ac ni ellir ei phrofi yn yr un modd. Byddem bob amser yn disgwyl i archwilwyr achos sicrhau eu hunain bod ganddynt ddigon o wybodaeth i seilio eu penderfyniadau arni. Efallai y bydd achosion o hyd lle bydd yr archwiliwr achos yn penderfynu, hyd yn oed gyda budd y wybodaeth ychwanegol, bod angen gwrandawriad i roi prawf teg ar anghydfod ffeithiol neu wrthdaro tystiolaeth.
- 3.41 Yn seiliedig ar yr adborth a dderbyniwyd, byddwn yn:
- Cadw'r ffactor 'A oes anghydfod ffeithiol/gwrthdaro tystiolaeth na ellir ond ei brofi'n deg mewn gwrandawriad?'
  - Diwygio'r canllawiau i gydnabod y gallai archwilwyr achos ddymuno ystyried a oes tystiolaeth ysgrifenedig bellach y gellid ei chael a fyddai'n eu galluogi i ddod i benderfyniad.

Cwestiwn 9. Ffactor 3: 'A yw cymhlethdod yr achos yn awgrymu y gallai gwrandawriad fod yn fuddiol?' A ydych yn cytuno y dylai rheolyddion ystyried hyn wrth benderfynu a ddylid datrys achos gan ddefnyddio canlyniad derbyniol? [Ydw/nac ydw/ddim yn gwybod]

Beth ddywedodd pobl

- 3.42 Atebwyd cwestiwn 9 gan 66 o ymatebwyr, gyda 78.8% yn cytuno y dylai rheolyddion ystyried cymhlethdod yr achos wrth benderfynu a ddylid ei ddatrys gan ddefnyddio canlyniad derbyniol. Roedd 10.6% yn anghytuno a'r un ganran ddim yn gwybod.

Cwestiwn 10. A oes gennych unrhyw sylwadau ar y ffactor hwn, neu'r pwyntiau bwled a restrir yn y canllaw o dan y ffactor hwn? [Blwch testun rhydd]

Y pwynt bwled a restrir yn ein harweiniad o dan y ffactor hwn oedd:

- A yw cymhlethdodau'r achos yn golygu y byddai'r dystiolaeth/materion dan ystyriaeth yn elwa o gael eu hastudio/archwilio ymhellach mewn gwrandawriad? A fyddai gwrandawriad yn cefnogi dealltwriaeth a gwneud penderfyniadau?**

Beth ddywedodd pobl

- 3.43 Roedd mwyafrif yr ymatebwyr i'r cwestiwn hwn yn cytuno y gallai rhai achosion cymhleth elwa o atgyfeirio i wrandawriad. Roedd y rhesymau a roddwyd gan ymatebwyr yn cynnwys y gallai gwrandawriad ganiatáu ar gyfer archwilio cynildeb a/neu fanylion cymhleth achos yn fwy, ac y gallai gallu panel i archwilio'r dystiolaeth gynorthwyo i ddatblygu dealltwriaeth lawnach o'r hyn a ddigwyddodd. Roedd y sylwadau'n cynnwys:

“Mae gwrandawriad... yn caniatáu i gynildeb achos cymhleth gael ei archwilio mewn ffordd nad yw gwaredu ar y papurau yn ei wneud.”
[Rheoleiddiwr gweithwyr gofal ieched]

“Gallai achosion cymhleth, yn enwedig y rhai sy'n ymwneud â manylion clinigol cymhleth, lluo dystiolaeth, neu lawer o dystion, elwa o'r craffu manwl y gall gwrandawriad ei ddarparu.” ***[Corff yn cynrychioli cleifion]***

“Rydym yn cytuno y gall cwestiynau treiddgar gan y panel a'r croesholi sydd ar gael mewn gwrandawriad helpu i ddatblygu dealltwriaeth o dystiolaeth gymhleth a gallai hefyd arwain at ddealltwriaeth lawnach o'r cyd-destun perthnasol.” ***[Rheoleiddiwr gweithwyr gofal ieched]***

“Fe fydd yna rai achosion lle mae'r cymhlethdodau gymaint fel y gall fod yn anodd eu datrys trwy ymarfer papur. O ganlyniad, efallai mai'r risg yw na fydd ystyriaeth lawn o'r achos a'r canlyniad dilynol yn cael eu cyflawni.” ***[Corff yn cynrychioli unigolion cofrestredig]***

- 3.44 O'r rhai a oedd yn anghytuno y dylai rheolyddion ystyried cymhlethdod fel ffactor ar gyfer cyfeirio at wrandawriad, y prif reswm a roddwyd oedd y dylai archwilwyr achos

allu delio ag achosion cymhleth. Cyfeiriodd rhai ymatebwyr hefyd at y ffaith y bydd archwilwyr achos yn gallu ceisio tystiolaeth bellach neu eglurhad lle bo angen. Roedd y sylwadau'n cynnwys:

“Bydd archwilwyr achos yn gallu gwneud penderfyniadau ar achosion cymhleth. Nid yw’n glir pam y byddai aelodau’r panel mewn sefyllfa well i gael gwell dealltwriaeth o achosion cymhleth nag archwilwyr achos... bydd archwilwyr achos yn gallu gofyn am ragor o wybodaeth am unrhyw beth sydd angen mwy o eglurder.” [Rheoleiddiwr gweithwyr gofal iechyd]

“Fel sy’n digwydd ar hyn o bryd, gall y rheoleiddiwr gael tystiolaeth arbenigol annibynnol i egluro, mewn termau syml, unrhyw driniaeth neu weithdrefnau dan sylw. Er y gallai hyn gymryd mwy o amser a dyrannu adnoddau yn yr achosion mwy dogfennol trwm, byddai hyn yn dal yn ddibwys o’i gymharu â’r amser a’r costau sy’n gysylltiedig â mynd ymlaen i wrandawriad.” [Sefydliad amddiffyn proffesiynol]

“Nid ydym yn cytuno â’r enghraifft a roddir ym mharagraff 7.15 o achos sy’n ymwneud â chymhlethdodau, sef achos clinigol yn ymwneud â nifer o dystion arbenigol, fel rheswm dros atgyfeirio achos i dribiwnlys. Mae ein harchwilwyr achos fel mater o drefn yn ystyried ystod eang o fathau o achosion, gyda gwahanol nodweddion a meintiau tystiolaeth, sy’n amrywio ar sbectrwm difrifoldeb ac weithiau’n codi materion newydd neu unigryw. Maent yn gwneud llawer iawn o benderfyniadau ac maent wedi’u harfogi’n dda i asesu a datrys materion fel a godwyd yn yr enghraifft.” [Rheoleiddiwr gweithwyr gofal iechyd]

- 3.45 Dywedodd un ymatebwr hefyd ei fod yn anghytuno â chynnwys y ffactor hwn oherwydd y byddai’n tanseilio bwriad y Senedd i gyflawni manteision dull llai gwrthwynebus.
- 3.46 Teimlai nifer o ymatebwyr nad oedd y canllawiau yn rhoi digon o fanylion am yr hyn a oedd yn gyfystyr ag achos cymhleth, a gofynnwyd am ragor o eglurder ynghylch pa elfennau a allai arwain at ystyried achos yn gymhleth.

Sut rydym wedi ymateb

- 3.47 Deilliodd cynnwys y ffactor hwn o’n hymarfer cyn-ymgyngori gyda’r rheolyddion a oruchwyliwn. Yn eu hadborth i ni, awgrymodd rhai y gallai achosion mwy cymhleth gael eu datrys yn fwy priodol trwy wrandawriad. Mae’r ymarfer ymgynghori cyhoeddus wedi dangos bod cefnogaeth gref i’r farn hon, er bod tri rheoleiddiwr proffesiynol yn anghytuno â’r ffactor hwn. Rydym yn dal i fod o’r farn y gallai rhai achosion cymhleth – neu achosion sy’n dangos cymhlethdodau penodol – elwa o gael eu harchwilio a’u harchwilio ymhellach mewn gwrandawriad.

- 3.48 Rydym yn cytuno â safbwynt rhai ymatebwyr y dylai archwylwyr achos allu ymdrin ag achosion cymhleth. Yn y rhan fwyaf o achosion bydd hyn yn wir, a chyfeirir at hyn yn ein canllaw, sy'n nodi: "Byddem yn disgwyl i archwylwyr achos allu ymdrin ag achosion cymhleth yn gyffredinol heb fod angen cyfeirio at banel." Nid yw ein canllawiau yn awgrymu y dylid cyfeirio pob achos cymhleth at banel, ac nid yw ychwaith yn ceisio rhagnodi mathau o achosion y mae angen atgyfeirio ar eu cyfer. Credwn fod y dull hwn yn sicrhau'r cydbwysedd cywir rhwng hyblygrwydd a diogelu'r cyhoedd.
- 3.49 Fodd bynnag, yng ngoleuni adborth bod angen mwy o eglurder ynghylch yr hyn sy'n gyfystyr ag achos cymhleth, byddwn yn diweddarau'r canllawiau i gynnwys mathau enghreifftiol o gymhlethdod. Byddwn hefyd yn nodi'r rhesymau pam y gallai paneli fod mewn sefyllfa well weithiau i ddatrys achosion cymhleth.
- 3.50 Byddwn yn parhau i adolygu'r mathau hyn o gymhlethdodau ac efallai y byddwn yn diweddarau'r canllawiau yn y dyfodol, yn seiliedig ar yr hyn a ddysgw'n am y modd y mae rheolyddion yn ymdrin ag achosion o dan y trefniadau addasrwydd i ymarfer newydd.
- 3.51 Nid ydym yn cytuno bod cynnwys y ffactor hwn yn tanseilio bwriad y Senedd i gyflawni manteision dull llai gwrthwynebus. Bwriedir iddo helpu rheolyddion i ystyried beth sydd ei angen i ddatrys yn briodol yn ymwneud â chymhlethdod o wahanol fathau. Mae'r canllawiau'n ei gwneud yn glir na ddylid cyfeirio achosion o'r fath at wrandawriad oni bai y byddai'n fuddiol i ddeall a gwneud penderfyniadau wneud hynny.
- 3.52 Yn seiliedig ar yr adborth a dderbyniwyd, byddwn yn diwygio'r canllawiau i egluro'r hyn a olygwn wrth 'achosion cymhleth'.

Cwestiwn 11. Ffactor 4: 'A fyddai'n fuddiol ac yn gymesur profi mewnwelediad mewn gwrandawriad?' A ydych yn cytuno y dylai rheolyddion ystyried hyn wrth benderfynu a ddylid datrys achos gan ddefnyddio canlyniad derbyniol? [Ydw/nac ydw/ddim yn gwybod]

Beth ddywedodd pobl

- 3.53 Atebwyd cwestiwn 11 gan 66 o ymatebwyr, gyda 72.7% yn cytuno y dylai rheolyddion ystyried yr angen i brofi mewnwelediad mewn gwrandawriad. Roedd 16.7% yn anghytuno a 10.6% ddim yn gwybod.

Cwestiwn 12. A oes gennych unrhyw sylwadau ar y ffactor hwn neu'r pwyntiau bwled a restrir yn y canllaw o dan y ffactor hwn? [Blwch testun rhydd]

Y pwyntiau bwled a restrir yn ein harweiniad o dan y ffactor hwn oedd:

- **A oes amheuon sylweddol ynghylch mewnwelediad yr unigolyn cofrestredig? (gall hyn fod oherwydd cynnwys datganiad myfyriol yr unigolyn cofrestredig neu natur y pryder)**
- **A fyddai'n fuddiol ac yn gymesur profi mewnwelediad mewn gwrandawriad?**
- **A yw hwn yn achos sy'n ymwneud â materion agwedd difrifol?**

Beth ddywedodd pobl

- 3.54 Er bod cefnogaeth gref i gynnwys y ffactor hwn yn y canllawiau, mynegodd nifer o ymatebwyr ansicrwydd ynghylch sut y gellid asesu mewnwelediad yn ddibynadwy, gyda rhai yn nodi bod asesu mewnwelediad yn oddrychol. Roedd eraill yn ansicr ai gwrandawriad panel oedd y fforwm mwyaf effeithiol ar gyfer dangos dirnadaeth, neu'n credu bod archwilywyr achos wedi'u harfogi'n dda i wneud asesiad. Caiff y pryderon hyn eu harchwilio ymhellach isod.
- 3.55 O'r rhai a gytunodd y gallai rhai achosion elwa o gael eu hatgyfeirio i wrandawriad i asesu mewnwelediad, tynnodd llawer sylw at y rôl hollbwysig y mae gwerthuso mewnwelediad yn ei chwarae wrth bennu amhariad a sancsiwn. Ymysg y grŵp hwn o ymatebwyr y farn gyffredinol oedd bod paneli yn gallu gwneud asesiad o fewnwelediad yn well, ac y gallai gwerthusiad ar y papurau yn unig fod yn ddiffygiol o ran cadernid. Roedd y sylwadau'n cynnwys:

“Mae arddangos mewnwelediad yn ganolog i addasrwydd i ymarfer... Rydym yn cytuno â'r pwyntiau a wnaed yn 7.18 ynghylch yr anhawster o ran pennu mewnwelediad yn seiliedig ar bapurau a datganiadau adfyfyriol. Rydym yn cytuno bod panel yn debygol o fod mewn gwell sefyllfa i allu canfod mewnwelediad.” [Rheoleiddiwr Gweithwyr Gofal Iechyd]

“Mewn achosion lle mae amheuon sylweddol am fewnwelediad unigolyn cofrestredig neu lle mae'r dystiolaeth o fewnwelediad yn anghyflawn neu'n brin o hygyrdded, gall gwrandawriad ddarparu llwyfan i werthuso'r agwedd hon yn fwy cynhwysfawr. Mae hyn yn

arbennig o berthnasol ar gyfer achosion a all fod yn arwydd o faterion agwedd difrifol, lle gall deall safbwynt a lefel dirnadaeth yr unigolyn cofrestredig fod yn hanfodol ar gyfer pennu'r risg i ddiogelwch y cyhoedd a'r angen am gamau unioni.” [Corff yn cynrychioli cleifion]

*“Credwn y byddai'n anodd mewn llawer o achosion i archwiliwr achos asesu mewnwelediad yn llawn o dystiolaeth ysgrifenedig yn unig, ac felly byddai angen cyfeirio llawer o achosion at wrandawriad panel”
[Corff cofrestredig]*

“Lle mae mewnwelediad unigolyn cofrestredig dan sylw, ni fyddai proses ddeilliannau derbyniol yn gallu asesu naws achos” [Sefydliad amddiffyn proffesiynol]

-
- 3.56 Teimlai rhai ymatebwyr y dylai'r canllawiau fynd ymhellach o ran yr angen i gyfeirio at banel i asesu mewnwelediad. Roedd hyn yn cynnwys rhai ymatebwyr a oedd o'r farn y dylid cyfeirio achosion at banel lle'r oedd *unrhyw* amheuaeth ynghylch mewnwelediad unigolyn cofrestredig, ac un a ddywedodd, hyd yn oed lle gellid dangos mewnwelediad ar y papurau, y gallai rhai achosion barhau i haeddu ystyriaeth gan banel:

“Rydym yn cefnogi'r ffactorau i'w hystyried ym mharagraff 7:20 er ein bod yn meddwl y dylid dileu'r gair “sylweddol” o'r pwynt bwled cyntaf – os oes unrhyw amheuaeth dylid cyfeirio'r achos at banel.” [Corff yn cynrychioli cleifion]

“Efallai y bydd rhai achosion lle mae'r unigolyn cofrestredig yn dangos mewnwelediad ond, serch hynny, gallai gael ei ystyried yn fwy priodol gan banel. Mae'r rhain yn cynnwys achosion sydd mor hynod fel y gellir herio tystiolaeth o fewnwelediad ac adferiad.” [Rheoleiddiwr gweithwyr gofal iechyd]

- 3.57 Er bod llawer o ymatebwyr yn cefnogi cyfeirio at banel i asesu mewnwelediad, teimlai eraill efallai nad gwrandawriad panel oedd y fforwm gorau ar gyfer mynegi mewnwelediad, ac ymhellach, y gallai wahaniaethu yn erbyn rhai grwpiau penodol. Roedd rhai yn teimlo y gallai ffactorau diwylliannol neu bersonol, rhwystrau iaith, a straen gwrandawriad effeithio'n negyddol ar allu unigolyn cofrestredig i ddangos dirnadaeth bersonol:

“Nid oes unrhyw egwyddor sy'n cefnogi'r syniad bod mewnwelediad a fynegir ar lafar dan gwestiynu yn fwy dibynadwy. I'r gwrthwyneb, gallai

ffactorau diwylliannol a phersonol fod yn eithaf rhwystredig a brawychus i fewnwelediad gael ei brofi mewn lleoliadau gwrandawiadau gwrthwynebus” [Rheoleiddiwr proffesiynol gofal iechyd]

“Mae gwrandawriad ffurfiol gyda’r oedi a’r straen posib yn ymddangos yn annhebygol o fod yn sefyllfa lle gall yr unigolyn cofrestredig roi o’i orau.” [Corff rheoleiddio]

“Dylai Archwilwyr Achos ystyried nifer o ffactorau sy’n ymwneud â dangos mewnwelediad, megis a oes gan unigolyn cofrestredig gynrychiolaeth gyfreithiol, a oes unrhyw rwystrau iaith, ac a oes unrhyw bryderon iechyd. Ni ddylai unigolion cofrestredig nad ydynt yn gallu darparu tystiolaeth o ansawdd uchel sy’n dangos dirnadaeth oherwydd un o’r ffactorau hyn gael eu cosbi... gallai hyn arwain at nifer anghymesur o wrandawiadau sy’n cynnwys unigolion cofrestredig heb gynrychiolaeth a’r rhai sydd â rhwystrau iaith neu bryderon iechyd.” [Cwmni cyfreithiol yn cynrychioli unigolion cofrestredig]

- 3.58 Teimlai eraill fod mewnwelediad yn gysyniad rhy annelwig i warantu asesiad mewn gwrandawriad neu y gallai fod yn gymhleth profi beth bynnag fo’r lleoliad:

“Nid oes mesur wedi’i gytuno o’r hyn sy’n gyfystyr â ‘chraffter’ ac felly gallai hyn effeithio ar degwch a chysondeb y broses hon” [Corff y GIG]

“Mae diffyg dirnadaeth yn nodwedd bwysig a allai amharu ar addasrwydd rhywun i ymarfer ond efallai’n gymhleth i’w brofi” [Corff yn cynrychioli unigolion cofrestredig]

- 3.59 O’r rhai a oedd yn anghytuno y dylai achosion byth gael eu cyfeirio at banel i asesu mewnwelediad, cyfeiriodd y rhan fwyaf at allu archwilwyr achos i wneud y penderfyniad hwn. Tynnodd nifer o ymatebwyr sylw at y ffaith bod archwilwyr achos eisoes yn brofiadol o asesu dirnadaeth o dystiolaeth ysgrifenedig yn unig, a lle bo amheuon ynghylch mewnwelediad yn bodoli, y gellid rhoi llai o bwys ar y dystiolaeth hon:

“Yn gyffredinol gall y rhai sy’n gwneud penderfyniadau asesu dirnadaeth yn effeithiol ar y papurau ac ni ddylid llyffetheirio disgresiwn yr archwilwyr achos i bwysu a mesur y dystiolaeth a phenderfynu a allant bennu amhariad ar y papurau. Os oes amheuon ynghylch mewnwelediad, neu os yw’r achos yn ymwneud â materion

agwedd difrifol, yna bydd archwiliwr achos yn briodol yn rhoi llai o bwys ar y dystiolaeth honno”. [Rheoleiddiwr gweithwyr gofal iechyd]

Gellir dangos dirnadaeth mewn amrywiaeth o ffyrdd ac ni ddylid canolbwyntio ar arddangosiad allanol o ddangos “mewnwelediad” mewn gwrandawriad. Dylai archwiliwyr achos cymwys (sydd â hyfforddiant addas i ystyried sut y gall unigolyn cofrestredig ddangos mewnwelediad a chael mynediad at ganllawiau clir) allu penderfynu a yw unigolyn cofrestredig wedi dangos dirnadaeth o’r cyflwyniadau ysgrifenedig.” [Sefydliad amddiffyn proffesiynol]

- 3.60 Mynegwyd safbwyntiau amrywiol am rôl deallusrwydd artiffisial (AI) neu gymorth arall wrth helpu unigolion cofrestredig i gynhyrchu datganiadau myfyriol. Teimlai rhai ymatebwyr fod y posibilrwydd bod unigolion cofrestredig wedi defnyddio AI neu wedi derbyn cymorth yn berthnasol ac y gallai gyfrannu at yr angen am wrandawriad. I’r gwrthwyneb, teimlai eraill nad oedd y ffactor hwn yn berthnasol, neu drwy godi’r pryder hwn, roedd y PSA yn tanseilio’r fframwaith deddfwriaethol canlyniadau derbyniol:

“Rydym hefyd yn rhannu’r pryder ynghylch yr heriau posibl wrth asesu dyfnder y mewnwelediad a fynegir mewn datganiadau adfyfyriol yn ddibynadwy, yn enwedig pan fydd unigolion cofrestredig efallai wedi cael cymorth sylweddol neu wedi defnyddio Deallusrwydd Artiffisial (AI) i’w creu. Byddem yn gwerthfawrogi arweiniad pellach i liniaru effaith cymorth sylweddol neu ddefnydd AI gan unigolion cofrestredig, ac i sefydlu arferion gorau yn hyn o beth.” [Rheoleiddiwr Gweithwyr Gofal Iechyd]

“Rydym yn nodi’r pryderon a godwyd ym mharagraff 7.18 ynghylch y cymorth a gafwyd i gynhyrchu datganiadau myfyriol neu ddefnyddio Deallusrwydd Artiffisial (AI) ond wrth godi’r rhain rydych yn cwestiynu creu’r fframwaith deddfwriaethol canlyniadau derbyniol yr ymgynghorwyd arno ac y rhoddwyd effaith statudol iddo gan y Senedd.” [Rheoleiddiwr gweithwyr gofal iechyd]

- 3.61 Yn olaf, roedd rhai ymatebwyr yn pryderu na fyddai cofrestryddion yn gallu dangos dirnadaeth lle'r oeddent wedi gwadu'r honiadau hyd at gam yr archwiliwr achos, ac y gallai hyn arwain at atgyfeirio pob achos o'r fath i wrandawriad. Honnodd un ymatebydd na ddylai herio’r cyhuddiadau gael ei drin fel dystiolaeth o ddiffyg dirnadaeth.

Sut rydym wedi ymateb

- 3.62 Rydym yn parhau i fod o'r farn bod mewnwelediad yn chwarae rhan annatod mewn addasrwydd i ymarfer a dylid rhoi cyfrif am hyn yn ein canllawiau ar ganlyniadau derbyniol. Gall asesu mewnwelediad fod yn allweddol i ddeall y risg barhaus a berir gan gofrestrydd y mae ei addasrwydd i ymarfer dan sylw a phenderfynu ar y camau rheoleiddio priodol. Mae'n bwysig wrth bennu amhariad a sancsiwn.
- 3.63 Mewn cyfran fawr o achosion, rydym yn disgwyl y bydd archwilwyr achos yn gallu asesu dirnadaeth yn rhesymol. Fodd bynnag, rydym yn parhau i fod o'r farn y gallai fod yn anodd penderfynu ar faint mewnwelediad unigolyn cofrestredig ar sail y papurau yn unig mewn rhai achosion. Ategwyd y farn hon gan nifer sylweddol o ymatebwyr i'n hymgyngoriad, a dywedodd llawer ohonynt fod paneli mewn sefyllfa well i asesu mewnwelediad.
- 3.64 Pryder allweddol ynghylch gallu archwilwyr achos i asesu dirnadaeth gan ddefnyddio tystiolaeth ysgrifenedig yn unig yw'r risg y bydd cofrestryddion wedi cael cymorth i ddrafftio eu datganiadau myfyriol naill ai gan unigolyn neu gan ddefnyddio AI. Ni allem ddod o hyd i unrhyw sail i haerid un ymatebwr fod codi'r pryder hwn yn gyfystyr â chwestiynu'r fframwaith deddfwriaethol canlyniadau derbyniol. Ymhellach, o ystyried ein bod wedi nodi risg yn y broses – sef y gallai diffyg mewnwelediad ddangos risg uwch i'r cyhoedd, ac efallai nad yw'r mewnwelediad a fynegir ar bapur yn ddilys – gellid dadlau y gallai methiant ar ein rhan ni i weithredu ar hyn fod yn groes i'n hamcan cyffredinol o ddiogelu'r cyhoedd.
- 3.65 Rydym wedi ystyried yn ofalus y pryder a fynegwyd gan rai ymatebwyr na fydd unigolyn cofrestredig yn gallu dangos dirnadaeth lle mae wedi gwadu'r honiad tan y pwynt pan fydd yr archwiliwr achos yn cynnig canlyniad derbyniol. Roedd rhai'n pryderu y gallai ein canllawiau drafft awgrymu y dylai pob achos o'r fath gael ei gyfeirio at banel, gan y byddai amheuaeth ynghylch mewnwelediad.
- 3.66 Er bod cyfraith achosion yn nodi bod gwrthodiad unigolyn cofrestredig o'r honiadau yn berthnasol i fewnwelediad a'r risg o ailadrodd, nid oes angen cyfaddefiadau er mwyn gwneud canfyddiad mewnwelediad. Nid ein bwriad yw bod ein harweiniad yn arwain at atgyfeirio achosion i wrandawriad dim ond ar y sail y bu gwadu. Rydym yn cytuno felly y dylai ein harweiniad fod yn gliriach ar y ffaith y gall unigolyn cofrestredig ddangos dirnadaeth hyd yn oed pan fo'r honiadau a/neu eu nam eu hunain wedi'u gwadu cyn cynnig canlyniad derbyniol.
- 3.67 Gellir dangos dirnadaeth trwy, er enghraifft, ymgymryd â hyfforddiant mewn perthynas â'r honiad yn gynnar yn y broses a myfyrio ar sut y gellid gwella eu hymarfer a beth fyddent yn ei wneud yn wahanol. Ymhellach, hyd yn oed lle nad yw mewnwelediad wedi'i ddangos, ni ddylai hyn arwain yn awtomatig at atgyfeirio i wrandawriad lle na fyddai'n fuddiol i ddiogelu'r cyhoedd wneud hynny.
- 3.68 Yn seiliedig ar yr adborth a dderbyniwyd:
- Byddwn hefyd yn ei gwneud yn glir yn y canllawiau y gall unigolyn cofrestredig ddangos mewnwelediad hyd yn oed pan fo'r honiadau a/neu eu nam eu hunain wedi'u gwadu cyn cynnig canlyniad derbyniol.

Cwestiwn 13. Ffactor 5: Cynrychiolaeth leyg wrth wneud penderfyniadau. A ydych yn cytuno y dylai rheolyddion barhau i sicrhau cynrychiolaeth leyg ar ryw adeg yn y broses o wneud penderfyniadau addasrwydd i ymarfer? [Ydw/nac ydw/ddim yn gwybod]

Beth ddywedodd pobl

- 3.69 Atebwyd cwestiwn 13 gan 69 o ymatebwyr, gyda 78.3% yn cytuno y dylai rheolyddion barhau i sicrhau cynrychiolaeth leyg wrth wneud penderfyniadau addasrwydd i ymarfer. Roedd 10.1% yn anghytuno a 11.6% ddim yn gwybod.

Question 14. Ffactor 6: Defnyddio penderfynyddion unigol. A ydych yn cytuno y gallai rhai achosion addasrwydd i ymarfer elwa ar fwy nag un penderfynwr? [Ydw/nac ydw/ddim yn gwybod]

Beth ddywedodd pobl

- 3.70 Atebwyd cwestiwn 14 gan 72 o ymatebwyr, gyda 83.3% yn cytuno y dylai rheolyddion ystyried a allai rhai achosion addasrwydd i ymarfer elwa o fwy nag un penderfynwr. Roedd 11.1% yn anghytuno a 5.6% ddim yn gwybod.

Cwestiwn 15. A oes gennych unrhyw sylwadau ar y pwyntiau bwled a restrir yn y canllawiau sy'n ymwneud â chyfansoddiad y

*rhai sy'n gwneud penderfyniadau? (Gweler paragraff 7.29)
[Blwch testun rhydd]*

Y pwyntiau bwled a restrir yn ein harweiniad o dan y ffactor hwn oedd:

- A yw o leiaf un archwiliwr achos yn berson lleyg? Os na, a ellir cael aelod lleyg i gymryd rhan ar ryw adeg yn y broses o wneud penderfyniadau addasrwydd i ymarfer?*
- A yw'r achos yn ymwneud â materion cymhleth, llawer iawn o dystiolaeth neu amwysedd sylweddol?*
- A yw ystyriaethau diwylliannol yn ffactor arwyddocaol yn yr achos? Os felly, a oes gan yr archwiliwr achos gymhwysedd diwylliannol perthnasol?*

Beth ddywedodd pobl

- 3.71 Roedd y sylwadau mewn ymateb i'r cwestiwn hwn yn adlewyrchu'r lefel uchel o gefnogaeth i gyfranogiad lleyg a sawl penderfynwr a welwyd yn yr atebion i gwestiynau 13 ac 14.
- 3.72 O'r mwyafrif a gytunodd y dylai rheolyddion sicrhau cynrychiolaeth leyg ar ryw adeg yn y broses o wneud penderfyniadau addasrwydd i ymarfer, tynnodd llawer sylw at bwysigrwydd y rhai sy'n gwneud penderfyniadau lleyg i degwch a chanfyddiadau o degwch a'u gallu i weithredu fel cynrychiolwyr cleifion neu'r cyhoeddus. Tynnodd eraill sylw at ddatblygiad rheoleiddio proffesiynol i ffwrdd o fodel o 'hunan-reoleiddio' a phwysigrwydd cynnal hyn. Cyfeiriodd rhai hefyd at dystiolaeth o ddiffyg ymddiriedaeth ymhlith y cyhoedd bod rheolyddion yn wirioneddol annibynnol ar y proffesiynau y maent yn eu rheoleiddio. Teimlwyd bod cynnal hyder y cyhoedd yn rheswm pwysig dros gadw cyfranogiad lleyg, a rhybuddiodd rhai rhag symud oddi wrth y dull hwn.
- 3.73 Roedd sylwadau o blaid cyfranogiad lleyg yn y broses o wneud penderfyniadau yn cynnwys:

“Mae dadleuon cryf dros gael elfen leyg o unrhyw benderfyniad terfynol – mae gwneud fel arall yn trechu pwrpas modelau rheoleiddio modern sydd wedi symud y tu hwnt i hunan-reoleiddio proffesiynol pur.” [Rheoleiddiwr gweithwyr gofal iechyd]

“Mae diffyg ymddiriedaeth enfawr yn annibyniaeth rheolyddion oddi wrth y proffesiynau. Mae'n bwysig iawn felly sicrhau bod mesurau'n cael eu cymryd gan reolyddion i sicrhau annibyniaeth a thryloywder y

prosesau Addasrwydd i Ymarfer. Byddai aelodau lleig yn un rhan o hyn.” [Cynrychiolwyr cleifion]

“Rydym wedi canfod bod cynnwys aelodau lleig yn hollbwysig i sicrhau bod safbwyntiau cleifion a’r cyhoedd yn cael eu hystyried yn y broses addasrwydd i ymarfer. Rydym yn cytuno bod integreiddio mewnbyn lleig i’r system arfaethedig yn anhepgor.” [Rheoleiddiwr gweithwyr gofal iechyd]

- 3.74 Teimlai rhai ymatebwyr y dylai’r canllawiau fynd ymhellach a bod yn fwy rhagnodol o ran gorfodi archwilwyr achos lleig ym mhob achos. Roedd y rhan fwyaf o’r ymatebwyr a awgrymodd hyn o’r farn y dylai archwilwyr achos lleig weithio ochr yn ochr ag archwilwyr cofrestredig. Awgrymodd rhai ymatebwyr ffyrdd eraill y gallai lleigwyr gael eu cynnwys yn y broses o wneud penderfyniadau, er enghraifft drwy gynnal archwiliadau o achosion canlyniadau derbyniol.
- 3.75 O’r rhai oedd yn anghytuno y dylai lleigwyr fod yn rhan o’r broses o wneud penderfyniadau addasrwydd i ymarfer, y prif reswm a roddwyd oedd nad oedd ganddynt arbenigedd yn y maes. Roedd y sylwadau’n cynnwys:

“Nid ydym yn teimlo bod angen aelod lleig gan ein bod wedi canfod mai ychydig iawn o wybodaeth sydd ganddynt am y proffesiwn sy’n cael ei graffu a gallant wneud rhagdybiaethau enfawr ynghylch eu cwnmpas na phwy y maent yn eu trin.” [Cymdeithas broffesiynol]

“Yn ein barn ni, mewn achosion sy’n ymwneud yn bennaf â phryderon clinigol neu iechyd, efallai na fydd cynnwys archwiliwr achos lleig yn ychwanegu fawr ddim gwerth.” [Sefydliad amddiffyn proffesiynol]

- 3.76 Dywedodd eraill a oedd yn anghytuno y dylai lleigwyr fod yn rhan o’r broses o wneud penderfyniadau, gan nad oedd hyn yn ofyniad yn y Gorchymyn AAPA, na ddylai fod yn fater i ganllawiau PSA, ac na ddylid llyffetheirio disgresiwn rheolyddion yn hyn o beth.
- 3.77 Er bod cefnogaeth gref iawn ar y cyfan i gyfranogiad lleig, teimlai nifer o ymatebwyr yn gryf y dylai ein canllawiau hefyd argymhell cynnwys cofrestrdyddion yn y broses o wneud penderfyniadau, ac y dylai hyn fynd law yn llaw ag ymglymiad lleig. Roedd y sylwadau’n cynnwys:

“Argymhellwn yn gryf y dylai defnyddio un unigolyn cofrestredig ac un archwiliwr achos lleig, ar gyfer pob achos, fod yn argymhelliad penodol o fewn y canllawiau PSA. Dylai unrhyw wyriad oddi wrth hyn

ysgogi mwy o graffu'n awtomatig ym mhob monitro neu adolygiad perfformiad o'r rheoleiddiwr." [Sefydliad amddiffyn proffesiynol]

"Mae dadleuon cryf dros gael elfen broffesiynol mewn penderfyniad terfynol, yn anad dim oherwydd bod hynny'n darparu safbwynt proffesiynol pwysig a sicrwydd sylweddol i bynciau achosion addasrwydd i ymarfer... dylid bod yn ofalus iawn wrth symud i ffwrdd oddi wrth ddulliau gweithredu lle cynrychiolir safbwyntiau [lleygwyr ac unigolyn cofrestredig]." [Rheoleiddiwr gweithwyr gofal iechyd]

"Byddwn i (a'r rhan fwyaf o unigolion cofrestredig) yn gwrthwynebu'n gryf i archwilwyr achos fod yn lleyg mewn amgylchiadau lle maen nhw'n gweithredu ar eu pen eu hunain." [Unigolyn cofrestredig rheoleiddiwr iechyd neu ofal proffesiynol]

- 3.78 Roedd mwyafrif helaeth yr ymatebwyr a roddodd sylwadau ar nifer y penderfynwyr a ddefnyddiwyd i ddatrys achos yn cytuno y gallai fod angen mwy nag un mewn rhai amgylchiadau. Roedd lefel uchel o bryder ymhlith rhai ymatebwyr ynghylch y syniad o ddefnyddio un penderfynwr, gyda llawer yn teimlo bod y risg o ragfarn yn rhy uchel, ac eraill yn pryderu am benderfyniad mor arwyddocaol yn nwylo un unigolyn. Teimlai rhai ymatebwyr fod y ffaith nad yw archwilwyr achos yn annibynnol ar reolyddion yn gwaethygu'r risg o ddefnyddio un penderfynwr. Roedd y sylwadau'n cynnwys:

"O ystyried cyfrifoldeb enfawr archwilwyr achos, mae cael un penderfynwr yn peri cryn dipyn o risg. Rydym yn cytuno y bydd cael mwy nag un penderfynwr yn helpu i liniaru rhagfarn ac yn arwain at wneud penderfyniadau mwy cytbwys, yn enwedig pan fydd barn cynrychiolwyr lleyg a phroffesiynol yn cael ei chynnwys." [Cymdeithas broffesiynol]

"Mae yna bosibilrwydd o annhegwch i'r unigolyn cofrestredig a risg gynyddol o ragfarn o gael un penderfynwr ar gyfer penderfyniadau cychwynnol, yn enwedig mewn perthynas â gwarediad cydsyniol." [Corff y GIG]

"Mae cael un penderfynwr yn debygol o leihau tegwch y broses addasrwydd i ymarfer oherwydd y risg o ragfarn (gan gynnwys rhagfarn anymwybodol) yn dylanwadu ar wneud penderfyniadau." [Cymdeithas broffesiynol]

- 3.79 Er bod ein harweiniad yn argymhell y gallai fod angen mwy nag un penderfynwr ar gyfer rhai achosion (er enghraifft y rhai sy'n gymhleth neu'n cynnwys amwysedd sylweddol), roedd nifer o ymatebwyr o'r farn y dylid defnyddio penderfynwyr lluosog ym *mhob* achos. Roedd y sylwadau'n cynnwys:

“Nid ydym yn cytuno mai dim ond mewn sefyllfaoedd a ddisgrifir yn 7.26 y dylid defnyddio dau archwiliwr achos, dylai fod pob achos... Nid oes byth sefyllfa lle mae'n briodol i achos gael ei benderfynu gan un archwiliwr achos.” [Cymdeithas broffesiynol]

“Rydym yn anghytuno y gallai rhai achosion addasrwydd i ymarfer elwa o fwy nag un penderfynwr oherwydd ein bod yn ystyried y dylai fod gan bob achos o leiaf ddau benderfynwr.” [Cwmni cyfreithiol yn cynrychioli unigolion cofrestredig]

“[Nid ydym] yn cytuno y dylai penderfynwyr unigol fyth benderfynu ar achosion gwaredu cydsyniol. Mae penderfyniadau o'r fath yn llawer mwy agored i gamgymeriadau a rhagfarnau unigol.” [Cymdeithas broffesiynol]

- 3.80 O'r rhai a oedd yn anghytuno y gallai fod angen mwy nag un penderfynwr, roedd nifer yn cwestiynu'r syniad y byddai paneli'n llai rhagfarnllyd nag un archwiliwr achos, neu'n cyfeirio at dystiolaeth a oedd yn awgrymu bod penderfyniadau panel yn agored i dueddiadau gwahanol. Teimlai un ymatebwr ein bod wedi camliwio'r dystiolaeth mewn perthynas â thuedd ac na chyflwynwyd y canfyddiadau mewn ffordd gytbwys:

“Rydych chi'n datgan y gallai cael mwy nag un penderfynydd helpu gwrthweithio rhagfarn ac arwain at benderfyniadau mwy cytbwys. Fodd bynnag, mae'r cyngor a gomisiynwyd gennych ar ragfarn mewn modelau gwneud penderfyniadau addasrwydd i ymarfer yn nodi y gall rhagfarnau gwybyddol effeithio ar ansawdd penderfyniadau derbyniol neu benderfyniadau tribiwnlysoedd... Nid ydym yn ystyried eich bod wedi cynrychioli canfyddiadau'r cyngor a gomisiynwyd gennych ar ragfarnau yn y arweiniad mewn ffordd gytbwys.” [Rheoleiddiwr gweithwyr gofal iechyd]

- 3.81 Teimlai rhai ymatebwyr, yn hytrach na cheisio mandadu nifer benodol o wneuthurwyr penderfyniadau, y dylem ganolbwyntio ar fesurau diogelu eraill yn erbyn rhagfarn. Tynnodd eraill sylw at y ffaith nad yw'r Gorchymyn AAPA yn mandadu isafswm o archwilwyr achos ac felly teimlent na ddylai'r PSA wneud argymhellion yn hyn o beth.

- 3.82 Roedd rhai ymatebwyr yn gwrthwynebu'r datganiad yn y canllawiau y gallai fod rhinwedd mewn defnyddio mwy nag un penderfynwr mewn achosion proffil uchel neu ddadleuol arbennig. Haerwyd y dylid ymgymryd â phob achos gan ragdybio y gallent fod yn destun craffu sylweddol ar unrhyw adeg.
- 3.83 Yn olaf, cwestiynodd rhai ymatebwyr yr honiad yn y canllawiau y dylai fod ganddynt 'gymhwysedd diwylliannol perthnasol' pan ddefnyddir un penderfynwr. Teimlai rhai ymatebwyr nad oeddent yn ddigon clir ynghylch ystyr hyn neu'n ansicr ynghylch sut y gellid asesu hyn.

Sut rydym wedi ymateb

- 3.84 Rydym yn parhau i fod o'r farn bod yn rhaid i gynrychiolaeth leyg wrth wneud penderfyniadau barhau i fod yn nodwedd o'r broses addasrwydd i ymarfer. Mae'n bwysig bod penderfyniadau rheoleiddio nid yn unig yn deg, yn gadarn ac yn annibynnol, ond yn cael eu gweld felly; mae'r ymatebion i'n hymgyngoriad yn dangos bod pryder o hyd ymhlith grwpiau cleifion a'r cyhoedd ynghylch pa mor agos y mae rheolyddion i'r proffesiynau y maent yn eu rheoleiddio. Dywedodd nifer o reolyddion hefyd eu bod yn gwerthfawrogi cyfranogiad lleyg mewn addasrwydd i ymarfer ac yn teimlo ei fod yn cynorthwyo gyda gwneud penderfyniadau.
- 3.85 O ystyried pwysigrwydd cynnal ymddiriedaeth a hyder mewn rheolyddion i ddiogelu'r cyhoedd, rydym yn bwriadu cadw yn y canllawiau yr argymhelliad y dylai pobl leyg fod yn rhan o wneud penderfyniadau addasrwydd i ymarfer. Nid ydym yn cytuno bod hyn yn llesteirio disgresiwn rheolyddion ac nid ydym ychwaith yn credu ei fod yn groes i'r Gorchymyn AAPA. Nid yw'r Gorchymyn yn dweud dim i atal rheolyddion rhag trefnu mewnbyn lleyg i'r broses o wneud penderfyniadau; mae'n dweud bod ganddynt ddyletswydd gyffredinol i ddiogelu'r cyhoedd, gan gynnwys cynnal hyder y cyhoedd, ac roedd ymatebion i'n hymgyngoriad yn nodi bod mewnbyn lleyg yn gwneud cyfraniad sylweddol at hyn. Nid ydym yn ceisio rhagnodi sut y dylai rheolyddion ymgorffori lleygwyr yn y broses; mater i reolyddion yw llunio dull gweithredu sy'n gweithio iddynt hwy.
- 3.86 Rydym yn cydnabod y teimlad cryf ymhlith llawer o ymatebwyr y dylai unigolion cofrestredig hefyd fod yn rhan o wneud penderfyniadau. Rydym yn cytuno y gallai fod manteision i'r dull hwn, yn enwedig o ran cynnal hyder y proffesiwn yn y rheolyddion. Gan mai ein prif amcan yw diogelu'r cyhoedd, nid ydym yn bwriadu cynnwys cynrychiolaeth unigolyn cofrestredig yn ein canllaw. Fodd bynnag, gobeithiwn y bydd rheolyddion yn ystyried yr adborth a gawsom yn hyn o beth wrth iddynt ddatblygu eu prosesau addasrwydd i ymarfer.
- 3.87 O ran nifer yr archwilwyr achos a ddefnyddiwyd i ddatrys achos, roedd llawer iawn o bryder ymhlith ymatebwyr ynghylch y defnydd o benderfynwyr unigol, yn enwedig gan sefydliadau sy'n cynrychioli unigolion cofrestredig. Rydym yn parhau i fod o'r farn y gallai defnyddio mwy nag un penderfynwr ddod â phersbectif ehangach i wneud penderfyniadau, helpu i wrthweithio rhagfarn, ac arwain at benderfyniadau mwy cytbwys. Er ein bod yn credu y gellir gwaredu llawer o achosion yn ddiogel ac yn deg gan ddefnyddio un penderfynwr, gallai eraill elwa o gynnwys mwy nag un person. Felly rydym yn bwriadu cadw'r argymhelliad i ystyried defnyddio mwy nag

un penderfynwr os yw'r achos yn ymwneud â llawer iawn o dystiolaeth, cymhlethdodau penodol, neu os oes amwysedd sylweddol ynghylch yr hyn a ddigwyddodd.

- 3.88 Er ein bod yn cydnabod bod modelau gwneud penderfyniadau'r archwiliwr achos a'r panel ill dau yn agored i ragfarn, nid ydym yn cytuno â'r adborth gan un ymatebydd ein bod wedi camliwio'r dystiolaeth yn hyn o beth. Mae'r canllawiau'n cydnabod bod rhagfarn yn effeithio ar bob proses gwneud penderfyniadau. Ymysg yr ymchwil a ddyfynnir yn ein canllaw, mae'r adroddiad 'Cyngor ar ragfarnau wrth wneud penderfyniadau addasrwydd i ymarfer mewn modelau canlyniadau derbyniol yn erbyn panelau' (Cuthbert, 2021) yn amlinellu nodweddion achosion y gellid eu datrys yn well trwy ganlyniadau neu baneli derbyniol. Ymhlith yr achosion yr awgrymir eu bod yn fwy priodol ar gyfer llwybr y panel mae'r rhai sy'n 'ddwys â phapur', achosion sy'n ymwneud â gwahanol ystyriaethau diwylliannol, ac achosion ag amwysedd sylweddol o ran yr hyn a ddigwyddodd. Mae hyn yn unol â'r argymhellion yn ein harweiniad.
- 3.89 Rydym wedi ystyried yn ofalus y pwynt a godwyd gan rai ymatebwyr na ddylai pa un a yw achos yn broffil uchel neu'n ddadleuol fod yn ffactor wrth bennu nifer y penderfynwyr i'w defnyddio. Rydym yn cytuno y dylai pob achos gael ei asesu mewn ffordd deg a chadarn ac y dylai pob penderfyniad allu gwrthsefyll craffu. Credwn fod perygl i'r elfen hon o'r canllawiau gyfleu'r neges bod ansawdd y penderfyniadau a wneir yn bwysicach mewn achosion proffil uchel. Nid dyma yw ein bwriad, ac rydym wedi ein hargyhoeddi na ddylai'r ffactor hwn fod yn rhan o'r canllawiau.
- 3.90 Yn seiliedig ar yr adborth a dderbyniwyd:
- byddwn yn cadw'r adrannau o'r canllawiau sy'n ymwneud â chyfranogiad lleyg mewn gwneud penderfyniadau a defnyddio penderfynwyr unigol
  - byddwn yn dileu o'r canllawiau y cynnig y dylai proffil uchel neu ddadleuol fod yn ffactor wrth benderfynu a ddylid cyfeirio achos i wrandawriad.

Cwestiwn 16. Ffactor 7: cyhoeddi penderfyniadau archwilwyr achos. A ydych yn cytuno mai'r pwyntiau bwled yn y canllawiau o dan y ffactor hwn yw'r rhai cywir? [Ydw/nac ydw/ddim yn gwybod]

Beth ddywedodd pobl

- 3.91 Atebwyd cwestiwn 16 gan 66 o ymatebwyr, gyda 72.7% yn cytuno y dylai rheolyddion gyhoeddi penderfyniadau archwilwyr achos yn y modd rydym yn ei nodi yn y canllawiau (gan gynnwys rhoi rhesymau clir dros benderfyniadau rheoleiddio a darparu digon o fanylion am achosion a sut y cânt eu datrys). Roedd 10.6% yn anghytuno a 16.7% ddim yn gwybod.

72.7%

10.6%

16.7%

Cwestiwn 17. A oes gennych unrhyw sylwadau ar y pwyntiau bwled a restrir yn y canllaw o dan y ffactor hwn? [Blwch testun rhydd]

Y pwyntiau bwled a restrir yn ein harweiniad o dan y ffactor hwn oedd:

- A yw'r penderfyniad yn cael ei gyhoeddi mewn man sy'n hawdd i'r cyhoedd gael mynediad iddo?***
- A yw'r penderfyniad yn ddigon manwl fel y byddai trydydd parti heb unrhyw wybodaeth flaenorol am yr achos yn gallu deall yn llawn sail y pryder a'r rhesymeg dros y penderfyniad?***

Beth ddywedodd pobl

- 3.92 Roedd y rhan fwyaf o ymatebwyr yn cytuno mai'r ffactorau i'w hystyried wrth gyhoeddi penderfyniadau archwilwyr achos oedd y rhai cywir. Amlygodd nifer y pwysigrwydd i hyder y cyhoedd fod penderfyniadau yn dryloyw ac yn hygyrch i'r cyhoedd. Roedd llawer hefyd yn teimlo bod cyhoeddi penderfyniadau yn rhan bwysig o gynnal hyder unigolion cofrestredig yn eu rheoleiddiwr. Roedd y sylwadau'n cynnwys:

“Mae'r pwyntiau bwled ar gyhoeddi penderfyniadau archwilwyr achos yn pwysleisio tryloywder, atebolrwydd, a chynnal hyder y cyhoedd yn y proffesiynau. Mae'r egwyddorion hyn yn hanfodol ar gyfer sicrhau bod canlyniadau prosesau addasrwydd i ymarfer yn cael eu deall gan y cyhoedd a'r proffesiwn, a thrwy hynny gefnogi nod cyffredinol diogelu'r cyhoedd.” [Corff yn cynrychioli cleifion]

“Mae cyhoeddi penderfyniadau yn rhan bwysig o dryloywder prosesau. Mae hyn yn bwysig i hyder y cyhoedd a hefyd hyder unigolion cofrestredig yn eu rheoleiddiwr eu hunain a'i allu i ddilyn y broses

brïodol a dod i benderfyniad teg a rhesymol am ymddygiad proffesiynol.” [Cymdeithas broffesiynol]

“Credwn ei bod yn hanfodol cyhoeddi’r honiadau, bod yr unigolyn cofrestredig wedi derbyn yr honiadau hynny a’r canlyniad gan y panel. Mae hyn yn nodi difrifoldeb y pryder ac yn galluogi’r cyhoedd i ddeall sut mae’r rheoleiddiwr wedi delio â’r pryder. Mae hefyd yn caniatáu ar gyfer dysgu gan y proffesiynau ehangach.” [Rheoleiddiwr gweithwyr gofal iechyd]

- 3.93 Dywedodd nifer o ymatebwyr y dylai penderfyniadau cyhoeddedig gael eu hysgrifennu mewn ffordd sy’n hygyrch ac yn hawdd i’w deall. Teimlai rhai y dylai'r canllawiau fod yn fwy cadarn yn hyn o beth.
- 3.94 Dywedodd sawl ymateb, yn enwedig gan sefydliadau sy’n cynrychioli unigolion cofrestredig, y dylai’r canllawiau wneud mwy i ddiogelu preifatrwydd unigolion cofrestredig. Teimlai rhai y dylem gynnwys mwy o wybodaeth am yr amgylchiadau pan ddylai penderfyniadau aros yn gyfrinachol gan gyfeirio at y gyfraith achosion berthnasol. Roedd y sylwadau'n cynnwys:

“Hoffem weld cyfeiriad yn y pwyntiau bwled at ddiogelu’r unigolyn cofrestredig a’u gwybodaeth bersonol gan sicrhau nad yw’r cyhoeddiad yn darparu mwy o wybodaeth nag sydd ei angen.”
[Cymdeithas Broffesiynol]

“Dylai datgelu gwybodaeth fod yn rhesymol a chymesur er mwyn cyflawni’r diben rheoleiddio heb dorri’n ddiangen ar hawl unigolyn i breifatrwydd, gan gynnwys yr unigolyn cofrestredig.” [Sefydliad amddiffyn proffesiynol]

“Nid yw canllawiau arfaethedig y PSA yn cynnwys digon o fanylion am yr amgylchiadau lle dylai penderfyniadau aros yn gyfrinachol.”
[Cymdeithas Broffesiynol]

- 3.95 O’r ymatebwyr hynny a oedd yn anghytuno mai’r ffactorau i’w hystyried wrth gyhoeddi penderfyniadau archwilwyr achos oedd y rhai cywir, roedd un o’r farn na ddylai unrhyw wybodaeth am achosion gael ei chyhoeddi o gwbl, neu os mai dim ond am gyfnod byr y dylai fod ar gael. Credai eraill na fyddai angen cyhoeddi gwybodaeth fanwl o’r fath lle’r oedd y ffeithiau wedi’u derbyn.

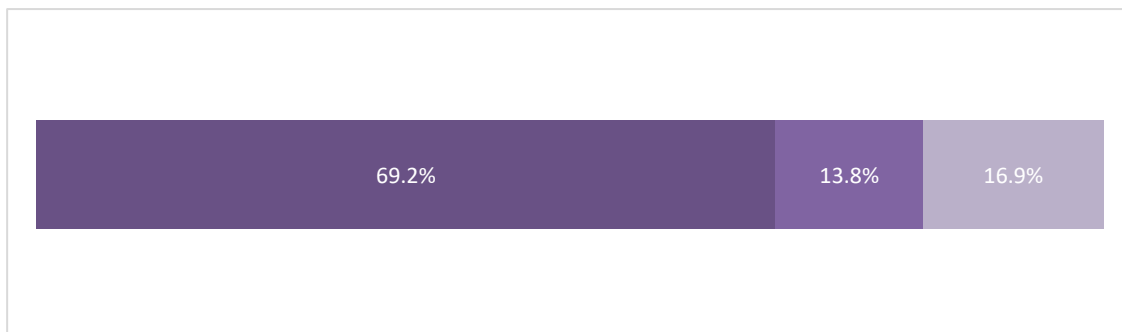
Sut rydym wedi ymateb

- 3.96 Mae gan gyflwyno canlyniadau derbyniol y potensial i leihau tryloywder y broses o wneud penderfyniadau gan y bydd llawer o achosion a fyddai wedi cael eu clywed yn gyhoeddus yn flaenorol bellach yn cael eu hystyried a'u cytuno'n breifat. Mae sicrhau bod penderfyniadau yn dryloyw ac yn hygyrch yn ffordd allweddol o gynnal hyder mewn rheolyddion, a phrosesau rheoleiddio. Yn ganolog i gyflawni hyn yw sicrhau bod y rheolyddion yn cyhoeddi digon o fanylion am achosion a sut y cânt eu datrys. Felly rydym yn parhau i fod o'r farn y dylai pob penderfyniad addasrwydd i ymarfer fod ar gael i'r cyhoedd a chynnwys digon o fanylion fel y byddai trydydd parti heb unrhyw wybodaeth flaenorol am yr achos yn gallu deall yn llawn sail y pryder a'r rhesymeg dros y penderfyniad. Rhaid i'r cyhoedd allu bod yn hyderus yn y broses canlyniadau derbyniol a'r canlyniad terfynol.
- 3.97 Rydym yn dod i'r casgliad y dylai'r canllawiau gynnwys argymhelliad y dylai rheolyddion gyhoeddi manylion llawn y pryder(on) rheoleiddio, y seiliau dros weithredu, y rhesymeg y tu ôl i unrhyw benderfyniad, a sancsiwn terfynol.
- 3.98 Rydym wedi ystyried yr adborth ynghylch y diffyg manylion ynghylch pa wybodaeth ddylai aros yn gyfrinachol, a chredwn y gellir mynd i'r afael â hyn drwy ychwanegu cyfeiriad at gyfraith achosion berthnasol.
- 3.99 Yn seiliedig ar yr adborth a dderbyniwyd:
- byddwn yn diweddarau'r adran hon o'n canllawiau i gynnwys cyfeiriad at gyfraith achosion berthnasol ynghylch cyfrinachedd.

Cwestiwn 18. Ffactor 8: Hyrwyddo proses canlyniadau teg ac effeithiol derbyniol. A ydych yn cytuno mai'r pwyntiau bwled a restrir o dan y ffactor hwn yn y canllaw yw'r rhai cywir? [Ydw/nac ydw/ddim yn gwybod]

Beth ddywedodd pobl

- 3.100 Atebwyd cwestiwn 18 gan 65 o ymatebwyr, gyda 69.2% yn cytuno mai'r ffactor a nodir yn ein canllawiau i hyrwyddo proses canlyniadau derbyniol deg ac effeithiol oedd y rhai cywir. Roedd 13.8% yn anghytuno a 16.9% ddim yn gwybod.

Cwestiwn 19. A oes gennych unrhyw sylwadau ar y pwyntiau bwled a restrir yn y canllaw o dan y ffactor hwn? [Blwch testun rhydd]

Y pwyntiau bwled a restrir yn ein harweiniad o dan y ffactor hwn oedd:

- A roddwyd ystyriaeth ddyledus i sicrhau bod achwynwyr yn cael eu trin ag urddas a pharch, yn teimlo eu bod yn cael eu clywed, ac yn cael eu hysbysu o fewn y broses canlyniadau derbyniol?*
- A gymerwyd camau i amddiffyn annibyniaeth y rhai sy'n gwneud penderfyniadau a sicrhau eu bod yn gallu gwneud penderfyniadau diduedd a theg, yn rhydd rhag pwysau gormodol i gyrraedd targedau neu arbed costau?*
- A gymerwyd camau i nodi unrhyw effeithiau gwahaniaethol canlyniadau derbyniol ar bobl sydd â nodweddion gwarchodedig a rennir? Lle gallai'r broses effeithio'n negyddol ar rai grwpiau, a gymerwyd camau i liniaru hyn?*
- A yw canlyniadau derbyniol yn cael eu monitro a'u cofnodi yn y fath fodd fel ei bod yn bosibl asesu unrhyw wahaniaethau mewn sancsiwn yn ôl nodwedd warchodedig?*

Beth ddywedodd pobl

- 3.101 Mae'r adran hon o'r canllawiau yn ymdrin â 'llais yr achwynydd mewn canlyniadau derbyniol', 'rôl archwilwyr achos wrth gynnig canlyniadau teg a chymesur derbyniol' ac 'ystyriaethau cydraddoldeb, amrywiaeth a chynhwysiant'. Roedd cefnogaeth gref i gynnwys y ffactorau hyn yn y canllawiau yn gyffredinol ond roedd gwahaniaeth barn ar rai agweddau ar y manylion. Roedd y rhan fwyaf o'r sylwadau'n canolbwyntio ar sut y byddai'r elfennau unigol yn gweithio'n ymarferol, yn hytrach na'r adran gyfan. O'r rhai a roddodd adborth ar yr adran hon mewn termau mwy cyffredinol, roedd y sylwadau'n cynnwys:

“Mae'r canllawiau yn ddefnyddiol gan eu bod yn amlygu meysydd posibl lle gallai'r diwygiadau arwain at effeithiau negyddol anfwriadol o ganlyniad i benderfyniadau sy'n seiliedig ar dystiolaeth gyfyngedig neu annigonol. Mae'r 'cwestiynau allweddol' a'r 'pwyntiau i'w hystyried' i

reolyddion i gyd yn ddefnyddiol i helpu rheolyddion i liniaru effeithiau anfwriadol.” [Cymdeithas broffesiynol]

“mae diogelu rhag rhagfarn a sicrhau bod penderfyniadau’n cael eu gwneud yn ddiduedd yn hanfodol ar gyfer effeithiolrwydd. Mae’r pwyntiau bwled hyn yn cyd-fynd yn dda â hyrwyddo tegwch ac effeithiolrwydd yn y broses canlyniadau derbyniol.” [Corff yn cynrychioli cleifion]

Llais yr achwynydd mewn canlyniadau derbyniol

- 3.102 Mae’r adran hon o’r canllawiau yn amlinellu y dylai cleifion a defnyddwyr gwasanaeth sy’n dystion mewn achosion gael eu trin ag urddas a pharch, yn teimlo eu bod yn cael eu clywed, ac yn cael eu hysbysu’n rheolaidd drwy gydol pob cam o’r broses canlyniadau derbyniol. Mae hefyd yn nodi y dylent allu gwneud sylwadau o fewn y broses canlyniadau derbyniol cyn gwneud penderfyniad.
- 3.103 Roedd gwahaniaeth barn ymhlith ymatebwyr am y rhan hon o’r canllawiau. Teimlai rhai ymatebion, yn enwedig y rhai gan grwpiau cleifion neu a oedd yn gweithredu fel cynrychiolwyr cleifion, y dylai’r canllawiau fynd ymhellach a bod yn fwy rhagnodol o ran hawliau achwynwyr. Roedd yr awgrymiadau’n cynnwys y dylai achwynwyr allu gweld y dystiolaeth a diweddarau eu datganiadau, cael yr hawl i wneud datganiad effaith achwynydd/tyst, a chael gwybod pa agweddau ar eu cwyn a ystyriwyd wrth ddod i benderfyniad terfynol. Tynnodd rhai ymatebwyr sylw at y ffaith y gallai’r adroddiad cychwynnol neu’r gŵyn fod wedi’i rhoi ymhell cyn y cam ymchwilio ac y gallai’r honiadau terfynol fod yn sylweddol wahanol i’r gŵyn wreiddiol. Gall honiadau newydd neu wahanol ysgogi’r achwynydd i ddymuno darparu gwybodaeth ychwanegol. Roedd y sylwadau’n cynnwys:

“Ni ellir cael sicrwydd ffeithiau os nad yw’r achwynydd wedi gweld y dystiolaeth...dylai’r canllawiau gynnwys y rheoleiddiwr yn gwahodd yr achwynydd neu dyst cyhoeddus i dderbyn copi o’r dystiolaeth ffeithiol ddiweddaraf gan gynnwys datganiad diweddaraf yr unigolyn cofrestredig a’r honiadau, er mwyn iddynt ddarparu unrhyw wybodaeth ffeithiol bellach sy’n berthnasol i’r honiadau cyn i’r achos fynd at yr archwiliwr achos.” [Cynrychiolwyr cleifion]

“Rydym yn cytuno bod llais yr achwynydd yn bwysig wrth ymdrin â chanlyniadau derbyniol. Rydym yn cytuno y dylent allu cyflwyno sylwadau cyn i benderfyniad gael ei wneud, a dylai’r penderfyniad cyhoeddedig gyfeirio at yr hyn y mae’r achwynydd wedi’i ddweud.” [Rheoleiddiwr gweithwyr gofal iechyd]

“angen mwy o ganllawiau rhagnodol i sicrhau bod stori’r achwynydd yn cael ei chynnwys a’u bod yn gallu darparu datganiadau wedi’u

diweddarau yn erbyn yr honiadau terfynol cyn gwneud penderfyniadau.”
[Cynrychiolwyr cleifion]

- 3.104 Clywsom safbwyntiau tebyg gan y rhai a fynychodd ein bwrdd crwn cleifion a defnyddwyr gwasanaeth. Awgrymodd cyfranogwyr yn y sesiwn ford gron nifer o ffyrdd y dylai achwynwyr fod yn rhan o'r broses canlyniadau derbyniol gan gynnwys y dylent allu rhoi tystiolaeth fideo, adolygu eu datganiad cyn iddo gael ei anfon at archwilwyr achos, darparu datganiad effaith, a chael dewis ynghylch a gaiff yr achos ei ddatrys gan ganlyniad derbyniol neu banel. Mynegwyd pryder hefyd y gallai llais pobl fregus gael ei leihau heb wrandawriad panel.
- 3.105 Mewn cyferbyniad, nid oedd nifer o ymatebion, yn fwyaf nodedig gan reolyddion gweithwyr gofal iechyd proffesiynol, yn cefnogi'r argymhelliad y dylai achwynwyr allu cyflwyno sylwadau cyn i benderfyniad gael ei wneud, neu nid oeddent yn siŵr beth fyddai hyn yn ei olygu yn ymarferol. Roedd rhai yn pryderu y gallai hyn arwain at gyd-drafod rhwng achwynwyr a chofrestryddion. Teimlai eraill, gan nad oedd gan achwynwyr unrhyw statws swyddogol, ei bod yn aneglur pa sylwadau y gallent eu gwneud. Roedd y sylwadau'n cynnwys:

“byddai'r awgrym y dylai achwynydd “allu gwneud sylwadau o fewn y broses canlyniadau derbyniol cyn i benderfyniad gael ei wneud” fel y cynigir ym mharagraff 7.37 o'r canllawiau hefyd ei gwneud yn ofynnol i unigolyn cofrestredig allu gwneud yr un peth, gan droi'r canlyniadau derbyniol yn trafodaeth rhwng achwynwyr a chofrestryddion a fyddai'n tanseilio rôl y rheoleiddiwr wrth asesu tystiolaeth yn seiliedig ar risg i gynnal diogelwch y cyhoedd.” [Rheoleiddiwr gweithwyr gofal iechyd]

“Nid yw'n glir sut y bydd yr achwynydd yn ‘gwneud sylwadau o fewn y broses canlyniadau derbyniol cyn i benderfyniad gael ei wneud’... I achwynydd wneud sylwadau gwybodus, byddai'n deg ac yn rhesymol iddynt weld yr holl ddogfennaeth a gasglwyd mewn ymchwiliad ynghyd ag ymateb yr unigolyn cofrestredig. Rydym o'r farn y gallai hyn fod yn anymarferol ac y gallai atal unigolion cofrestredig a thystion rhag cymryd rhan yn y broses.” [Corff y GIG]

“Rydym yn cytuno â phopeth ym mharagraffau 13.3 a 13.4 i'r perwyl y dylai atgyfeirwyr gael gwybod am hynt y mater a phwysigrwydd hanfodol sicrhau bod eu pryderon yn cael eu deall yn iawn cyn i ni ddod i benderfyniad... Nid yw hyn yr un peth â cheisio eu sylwadau neu safbwyntiau cyn i ni ddod i benderfyniad. Nid yw hyn ychwaith yr un peth â “rhoi cyfle iddynt ymateb i dystiolaeth”. [Rheoleiddiwr gweithwyr gofal iechyd]

- 3.106 Teimlai nifer o ymatebwyr hefyd y dylai'r canllawiau gyfeirio at bwysigrwydd clywed llais yr unigolyn cofrestredig.

Rôl archwilwyr achos wrth gynnig canlyniadau derbyniol teg a chymesur

- 3.107 Mae'r adran hon o'r canllaw yn amlinellu, yn wahanol i aelodau panel, nad yw archwilwyr achos yn annibynnol ar reolyddion. Mae'n amlygu'r risg y gallai archwilwyr achos fod yn destun pwysau neu dargedau sy'n effeithio ar wrthrychedd eu penderfyniadau ac mae'n argymhell bod rheolyddion yn sicrhau bod prosesau sicrhau ansawdd ar waith i liniaru risgiau o'r fath.
- 3.108 Roedd nifer o ymatebwyr yn pryderu am (ddiffyg) annibyniaeth archwilwyr achos, gan weld bod hyn yn risg i degwch. Argymhellodd rhai fesurau rheoli neu liniaru penodol y gellid eu rhoi ar waith megis gwahardd archwilwyr achos rhag siarad â gweithwyr eraill a chyflwyno prosesau sicrhau ansawdd cadarn. Roedd y sylwadau'n cynnwys:

“rydym yn pryderu am annibyniaeth y penderfynwr a'r risgiau ynghylch lefel eu gwrthrychedd a allai ddod yn sgil hyn. Mae lefel yr annibyniaeth a roddir i aelodau'r panel yn golygu y gellir gwneud penderfyniadau'n hyderus heb ddylanwad a phwysau mewnol gan y rheoleiddiwr.” [Corff yn cynrychioli unigolion cofrestredig]

Dylai rheolyddion nid yn unig fod yn ymwybodol o'r risg y bydd targedau'n effeithio ar archwilwyr achos, dylent hefyd roi prosesau ansawdd a sicrwydd cadarn ac archwiliadwy ar waith i liniaru risgiau o'r fath... Rydym yn argymhell yn gryf y dylai canllawiau PSA nodi'n glir bod yn rhaid i reolyddion fod wedi sefydlu'n glir (a chyhoeddi) canllawiau ar sut yr ymdrinnir â gwybodaeth i atal unrhyw wrthdaro (neu wrthdaro posibl) buddiannau.” [Sefydliad amddiffyn proffesiynol]

“Mae cwestiwn annibyniaeth yr archwilwyr yn hynod o bwysig – mae'r newidiadau hyn yn gwneud llawer o'r broses yn fewnol a dim ond yn agored i graffu ar ôl y ffaith. Dylai sefydliadau gael eu hasesu'n rheolaidd ar eu perfformiad yn hyn o beth a dylid cynnal adolygiad o'r broses unwaith y bydd wedi bod ar waith am gyfnod priodol o amser”
[Cymdeithas broffesiynol]

- 3.109 Mewn cyferbyniad, nid oedd rhai ymatebwyr yn cytuno bod archwilwyr achos yn fwy tebygol nag aelodau panel o fod yn destun pwysau a allai effeithio ar eu penderfyniadau:

“nid ydym yn cytuno â sut yr ydych wedi mynegi’r ystyriaeth hon ym mharagraff 7.38 o’r canllawiau. Nid oes tystiolaeth i awgrymu bod archwilwyr achos yn fwy tebygol na’r rhai sy’n gwneud penderfyniadau eraill o ‘fod yn destun pwysau neu dargedau sy’n effeithio ar wrthrychedd eu penderfyniadau’. Dylai diwylliannau gwaith gefnogi uniondeb gwneud penderfyniadau ar gyfer pawb sy’n gwneud penderfyniadau...” [Rheoleiddiwr gweithwyr gofal iechyd]

Ystyriaethau cydraddoldeb, amrywiaeth a chynhwysiant

- 3.110 Mae’r adran hon yn amlinellu y gallai’r newid i ddull papur o gymhwyso addasrwydd i ymarfer gael effeithiau gwahaniaethol, yn gadarnhaol ac yn negyddol, ar bobl â nodweddion gwarchodedig a rennir. Mae’n amlinellu ein disgwyliad y dylai rheolyddion gynnal asesiad effaith cydraddoldeb fel rhan o ddatblygiad eu proses canlyniadau derbyniol a chymryd camau i liniaru effeithiau negyddol ar bobl â nodweddion gwarchodedig a rennir neu anghenion a/neu wendidau eraill.
- 3.111 Roedd y rhan fwyaf o’r ymatebwyr a gyflwynodd sylwadau ar yr agwedd hon ar y canllawiau yn bryderus i sicrhau bod rheolyddion yn ystyried ystyriaethau EDI a bod unrhyw ganlyniadau gwahaniaethol yn cael eu monitro. Mynegwyd pryder hefyd ynghylch y posibilrwydd y byddai rhai unigolion cofrestredig (yn enwedig y rhai heb gynrychiolaeth gyfreithiol) yn teimlo dan bwysau i dderbyn canlyniad derbyniol. Roedd y sylwadau’n cynnwys:

“Mae’n hollbwysig bod canlyniadau’n cael eu mesur yn erbyn nodweddion gwarchodedig” [Cymdeithas broffesiynol]

“dylai fod gofyniad yn y canllawiau i reolyddion ddangos sut y maent wedi hyrwyddo proses canlyniadau derbyniol teg ac effeithiol. Byddai hyn yn cynnwys darparu setiau data cynhwysfawr sy’n cynnwys data EDI llawn a chynhwysfawr” [Sefydliad amddiffyn proffesiynol]

- 3.112 Roedd un ymatebwr yn gwrthwynebu i’r rhan o’r canllawiau yn datgan na ddylai unrhyw gyfranogwyr dan anfantais oherwydd y broses canlyniadau derbyniol oherwydd nodwedd warchodedig sydd ganddynt neu anghenion penodol eraill nad ydynt yn cael eu diwallu:

“nid ydym yn cytuno â’ch datganiad ym mharagraff 7.43 o’r canllawiau “mae’n bwysig nad oes unrhyw gyfranogwyr o dan anfantais oherwydd y broses canlyniadau derbyniol” oherwydd nid yw hyn yn rhywbeth y

gellir byth ei warantu ar gyfer unrhyw broses neu bolisi.” [Rheoleiddiwr gweithwyr gofal iechyd].

Ystyriaethau eraill

- 3.113 Yn olaf, roedd nifer o ymatebwyr o’r farn y dylai rheolyddion geisio adborth gan bobl sydd wedi cymryd rhan mewn proses addasrwydd i ymarfer er mwyn cynorthwyo dysgu a gwelliant:

“Dylai’r canllawiau PSA drafft hefyd fandadu ceisio adborth gan bawb sydd wedi cymryd rhan yn y broses Addasrwydd i Ymarfer (achwynwyr, unigolion cofrestredig, tystion, cynrychiolwyr cyfreithiol ac ati). Mae’r ddolen adborth hon yn hanfodol i sefydlu cywirdeb unrhyw honiadau a wneir gan y rheoleiddiwr bod eu prosesau’n deg. Dylai’r adborth hwn gael ei goladu ac mae unrhyw ddysgu yn rhan o’r adroddiad Addasrwydd i Ymarfer blynyddol y dylai rheolyddion ei gyhoeddi.”
[Sefydliad amddiffyn proffesiynol]

“Dylai fod system o ofyn i bawb sy’n mynegi pryderon ac i’r unigolion cofrestredig roi adborth ar y profiad o ran Addasrwydd i Ymarfer. O’r adborth hwn byddai’n helpu i wneud gwelliannau i’r broses.”
[Cynrychiolwyr cleifion]

Sut rydym wedi ymateb

Llais yr achwynydd mewn canlyniadau derbyniol

- 3.114 Rydym yn parhau i fod o’r farn bod sicrhau bod cleifion a defnyddwyr gwasanaeth sy’n dystion mewn achosion yn cael eu trin ag urddas a pharch, yn teimlo eu bod yn cael eu clywed, ac yn cael eu hysbysu’n rheolaidd, yn hanfodol i sicrhau hyder yn y broses reoleiddio.
- 3.115 I rai achwynwyr, gall natur bapur y broses canlyniadau derbyniol deimlo’n llai tryloyw na gwrandawriad cyhoeddus. Mae gan hyn y potensial i danseilio eu hymddiriedaeth a hyder mewn canlyniadau derbyniol. Ymhellach, mae gan natur y broses, lle mae angen dod i gytundeb rhwng y rheoleiddiwr a’r unigolyn cofrestredig, ond nid yr achwynydd, y potensial i ymddangos yn anghytbwys o safbwynt yr achwynydd. Mae’n bwysig felly bod rheolyddion yn cymryd camau i ddangos eu bod wedi clywed ac ystyried pryderon yr achwynwyr yn llawn.
- 3.116 Mae’r ymatebion a gawsom, yn enwedig gan gynrychiolwyr cleifion, wedi amlygu bod achwynwyr sy’n gleifion neu’n ddefnyddwyr gwasanaeth weithiau’n teimlo eu bod wedi’u gwthio i’r cyrion gan y broses addasrwydd i ymarfer. Roedd nifer o

ymatebwyr o'r fath yn teimlo'n gryf y dylai achwynwyr gael y cyfle i weld y dystiolaeth (yn enwedig unrhyw ddatganiad a gyflwynwyd gan yr unigolyn cofrestredig) a chael cyfle i ddiweddarau eu datganiad neu gyflwyno dystiolaeth bellach os oedd angen.

- 3.117 Rydym yn cydnabod nad yw'r farn hon yn cael ei rhannu gan nifer o'r rheolyddion a oruchwyliwn. Fodd bynnag, nodwn hefyd fod Social Work England, sy'n defnyddio gwarediadau derbyniol, yn gwneud darpariaeth i achwynwyr wneud sylwadau ar gyflwyniadau ysgrifenedig gan yr unigolyn cofrestredig.⁶ Rydym hefyd wedi ceisio barn gyfreithiol ar y gwrthwynebiadau a godwyd gan rai ymatebwyr mewn perthynas â rhannu dystiolaeth yr unigolyn cofrestredig gyda'r achwynydd. Fe'n hysbyswyd y byddai'n briodol i'r dystiolaeth hon gael ei rhannu, ac na fyddai gwneud hynny'n gofyn am ddatgelu'r holl wybodaeth ategol yn llawn, ac na fyddai ychwaith yn agor y drws i broses hir o drafod. Pe bai'r achwynydd yn darparu dystiolaeth newydd a oedd yn nodi pryder rheoleiddiol ychwanegol, efallai y bydd angen i'r rheoleiddiwr ymchwilio ymhellach i hyn. Er y byddai hyn yn cyflwyno gwaith ychwanegol i reolyddion, mae er budd diogelu'r cyhoedd bod yr holl bryderon rheoleiddio yn cael eu clywed a'u deall yn llawn.
- 3.118 Yng ngoleuni'r pryderon a godwyd gan gynrychiolwyr cleifion, yr enghraifft o broses waredu derbyniol gan Social Work England, a'r cyngor cyfreithiol a gawsom, rydym wedi penderfynu egluro a chryfhau'r canllawiau drwy argymhell bod achwynwyr yn cael cyfle i ddarparu dystiolaeth bellach lle bo'n briodol. Gall hyn gynnwys darparu copi o ymateb yr unigolyn cofrestredig i'r achwynydd a cheisio cyflwyniadau pellach ganddynt.
- 3.119 Yn fwy cyffredinol, credwn y gallai fod angen i ni a rheolyddion ystyried rôl yr achwynydd yn y broses canlyniadau derbyniol ymhellach pan fydd goblygiadau ymarferol y broses newydd yn cael eu deall yn well. Byddwn yn monitro ac yn asesu'r canlyniadau derbyniol yn ymarferol gan reolyddion, gan gynnwys sut maent yn sicrhau bod pryderon achwynwyr yn cael eu deall a'u hystyried yn llawn. Mae'n bosibl y byddwn yn adolygu'r canllawiau yn y dyfodol i roi rhagor o gyngor ar arfer gorau yn y maes hwn.
- 3.120 Yn seiliedig ar yr adborth a dderbyniwyd:
- byddwn yn diwygio'r canllawiau i'w gwneud yn glir y dylid rhoi'r cyfle i achwynwyr ddarparu dystiolaeth bellach lle bo'n briodol.
  - byddwn yn egluro y gallai hyn gynnwys darparu copi o ymateb yr unigolyn cofrestredig i'r achwynydd a cheisio cyflwyniadau pellach ganddynt.

Rôl archwilwyr achos wrth gynnig canlyniadau derbyniol teg a chymesur

⁶ Mae canllawiau archwilwyr achos Social Work England yn amlinellu y gall ymchwiliwyr yn ystod y cam ymchwilio 'ddarparu copi o ymateb y gweithiwr cymdeithasol i'r achwynydd a cheisio cyflwyniadau pellach gan yr achwynydd. Gallant wneud hyn os (un neu fwy o'r canlynol): eu bod yn teimlo ei fod yn briodol ac yn berthnasol; bod ymateb y gweithiwr cymdeithasol wedi datgelu dystiolaeth newydd neu wrthdaro.' Gweler: Social Work England, 2022, Case examiner guidance: [Case examiner guidance - Social Work England](#)

- 3.121 Rydym yn parhau i fod o'r farn y gallai'r ffaith bod archwilyr achos yn llai annibynnol ar y rheoleiddiwr nag aelodau'r panel gyflwyno rhai risgiau rheoleiddio o ran gwrthrychedd gwneud penderfyniadau. Mae ein harweiniad yn ceisio sicrhau bod rheolyddion yn effro i'r risg hon a sicrhau bod prosesau sicrhau ansawdd mewnol yn ei lliniaru lle bo modd. Nid ydym yn ceisio bod yn rhagnodol o ran sut y dylai rheolyddion ddylunio'r broses hon na sicrhau eu hunain o'i heffeithiolrwydd. Credwn fod hyn yn sicrhau'r cydbwysedd cywir rhwng diogelu'r cyhoedd a hyblygrwydd, a bwriadwn gadw'r adran hon o'n canllawiau ar ei ffurf bresennol.
- 3.122 Yn seiliedig ar yr adborth a dderbyniwyd, ni fyddwn yn gwneud unrhyw newidiadau i'r rhan hon o'r canllawiau.

Ystyriaethau cydraddoldeb, amrywiaeth a chynhwysiant

- 3.123 Rydym yn dal o'r farn y gallai cyflwyno canlyniadau derbyniol gael effeithiau gwahaniaethol, yn gadarnhaol ac yn negyddol, ar bobl â nodweddion gwarchodedig a rennir. Credwn ei bod yn bwysig bod rheolyddion yn cymryd camau i nodi'r rhain a lliniaru effeithiau negyddol, yn ogystal â sicrhau bod data'n cael ei gasglu a'i gofnodi yn y fath fodd fel ei bod yn bosibl asesu gwahaniaethau mewn sancsiwn yn ôl nodwedd warchodedig.
- 3.124 Ar ôl ystyried yn ofalus yr adborth a dderbyniwyd mewn ymateb i'r cwestiwn hwn, rydym yn cytuno y byddai'n fuddiol newid y geiriad mewn perthynas â'r rhai a allai fod dan anfantais oherwydd y broses ddeilliannau derbyniol. Rydym yn cydnabod nad yw bob amser yn bosibl sicrhau nad oes unrhyw un dan anfantais oherwydd unrhyw newid polisi.
- 3.125 Yn seiliedig ar yr adborth a dderbyniwyd, byddwn yn:
- dileu'r gofyniad i 'ddim cyfranogwyr' fod dan anfantais a chanolbwyntio yn lle hynny ar yr angen i nodi effeithiau ac i effeithiau negyddol gael eu lliniaru lle bo modd.
  - parhau i fonitro perfformiad rheolyddion mewn perthynas â chydaddoldeb, amrywiaeth a chynhwysiant trwy ein swyddogaeth adolygu perfformiad.

Ystyriaethau eraill

- 3.126 Rydym yn cytuno â'r ymatebwyr a awgrymodd y dylai rheolyddion geisio adborth fel mater o drefn gan bobl sydd wedi cymryd rhan mewn proses addasrwydd i ymarfer.
- 3.127 Yn seiliedig ar yr adborth a dderbyniwyd, byddwn yn cynnwys argymhelliad i reolyddion ystyried ceisio adborth fel mater o drefn gan bobl sydd wedi cymryd rhan mewn proses addasrwydd i ymarfer.

Cwestiwn 20. Sefydlwch unrhyw effeithiau y byddai'r canllawiau yn debygol o'i gael arnoch chi ac/neu eich sefydliad neu

ystyriaethau y dylem eu hystyried ystyriaeth wrth asesu effaith ein cynigion. [Blwch testun rhydd]

Beth ddywedodd pobl

- 3.128 Roedd yr ymatebion i'r cwestiwn hwn yn amrywiol ac roedd sawl un yn canolbwyntio ar effeithiau'r diwygiadau i addasrwydd i ymarfer a chyflwyno canlyniadau derbyniol, yn hytrach ar effaith y canllawiau eu hunain. Roedd ymatebion a oedd yn perthyn i'r categori hwn yn tynnu sylw at y canfyddiadau cadarnhaol o'r diwygiadau, gan gynnwys datrys achosion yn fwy amserol, yn ogystal â rhai agweddau negyddol canfyddedig, gan gynnwys bod angen llawer iawn o dystiolaeth ysgrifenedig yn ystod y camau cynnar.
- 3.129 O'r ymatebwyr a ganolbwyntiodd ar effaith y canllawiau, teimlai dau y gallai achosi dryswch ynghylch y fframwaith deddfwriaethol neu nad oeddent yn cyd-fynd â nodau diwygio rheoleiddiol. Tynnodd un sylw at y risg y gallai cyhoeddi'r canllawiau arwain at y disgwyliad y byddai'n cael ei weithredu, pan y gallai rheolyddion ddewis peidio â gwneud hynny mewn gwirionedd. Roedd y sylwadau'n cynnwys:

“trwy fwrw ymlaen i gyhoeddi canllawiau heb unrhyw statws ffurfiol, mae potensial i godi disgwyliadau unigolion cofrestredig ac aelodau'r cyhoedd y bydd rheolyddion yn gweithredu'r pwerau canlyniadau derbyniol newydd yn y ffordd y mae'r PSA yn eiriol o'i blaid ac... mae'r modd y mae'r canllawiau yn debygol o achosi dryswch ynghylch y fframwaith deddfwriaethol a'r pwerau y mae'r ddeddfwriaeth yn eu rhoi i reolyddion.” [Rheoleiddiwr gweithwyr gofal iechyd]

“Rydym yn pryderu y bydd rhai agweddau ar y canllawiau hyn yn creu dryswch ac rydym wedi camddehongli'r nodau ar gyfer diwygio rheoleiddio neu wedi camliwio sut y disgwylir i'r ddeddfwriaeth weithredu.” [Rheoleiddiwr gweithwyr gofal iechyd]

- 3.130 Roedd ymatebion eraill yn fwy cadarnhaol, gydag un yn awgrymu y gallai'r canllawiau helpu cynyddu tryloywder ac ymgysylltu:

“[Rydym] yn rhagweld y gallem weld yr effeithiau canlynol o'r canllawiau: Mwy o dryloywder ac ymgysylltu: Gallai gwell dealltwriaeth ymhlith y cyhoedd o'r prosesau rheoleiddio arwain at fwy o ymgysylltu â [ni] gan bobl sy'n ceisio cymorth neu ragor o wybodaeth.” [Corff yn cynrychioli cleifion]

- 3.131 Dywedodd un ymatebwr nad oedd yn glir sut roedd y canllawiau yn cefnogi gwneud penderfyniadau cyson.

Sut rydym wedi ymateb

- 3.132 Gobeithiwn y bydd y canllawiau ar ddefnyddio canlyniadau derbyniol mewn addasrwydd i ymarfer yn cynorthwyo rheolyddion i ddatblygu eu canllawiau eu hunain mewn ffordd sy'n sicrhau'r buddion mwyaf posibl o'r diwygiadau tra'n sicrhau diogelwch y cyhoedd.
- 3.133 Nid ydym yn cytuno bod cyhoeddi canllawiau nad ydynt yn orfodol yn debygol o achosi dryswch. Mae ein cylch gwaith statudol yn cynnwys y gofyniad ein bod yn: hyrwyddo buddiannau defnyddwyr iechyd a gofal mewn perthynas â'r rheolyddion a oruchwyliwn; hyrwyddo arfer gorau; a llunio egwyddorion sy'n ymwneud â rheoleiddio da ac annog cyrff rheoleiddio i gydymffurfio â hwy.⁷ Credwn fod cyhoeddi'r canllawiau hyn yn cyd-fynd â'r cylch gwaith hwnnw. Rydym yn ei gwneud yn glir yn y canllawiau nad yw'n rhwymol ac nad oes ganddo statws ffurfiol. Mae hyn yn wir am yr holl ganllawiau a gyhoeddwn; ei ddiben yw hyrwyddo arfer da a gwella diogelwch y cyhoedd, ond mater i reolyddion yw penderfynu a ydynt yn ei weithredu a sut.
- 3.134 O ran y pryderon a godwyd ynghylch aliniad y canllawiau â'r fframwaith rheoleiddio, aethpwyd i'r afael â'r rhain mewn ymateb i'r cwestiynau uchod, a gwnaed newidiadau lle y bo'n briodol. Nid yw'r ymatebion i'r cwestiwn hwn yn awgrymu bod angen newidiadau pellach.
- 3.135 Yn seiliedig ar yr adborth a dderbyniwyd, byddwn yn cyhoeddi'r canllawiau yn ôl y bwriad.

Cwestiwn 21. A oes unrhyw agweddau o'n cynigion y teimlwch allai arwain at driniaeth wahanol, neu effaith ar, grwpiau neu unigolion yn seiliedig ar y nodweddion canlynol a ddiffiniwyd dan y Ddeddf Cydraddoldeb 2010 [Oes/nac oes/ddim yn gwybod]:

Oedran

Anabledd

Ailbennu rhywedd

Priodas a phartneriaeth sifil

Beichiogrwydd a mamolaeth

Hil

Crefydd neu gred

Rhyw

---

⁷ Deddf Diwygio'r Gwasanaeth Iechyd Gwladol a Phroffesiynau Gofal Iechyd 2002: [Deddf Diwygio'r Gwasanaeth Iechyd Gwladol a Phroffesiynau Gofal Iechyd 2002 \(legislation.gov.uk\)](http://legislation.gov.uk)

Cyfeiriadedd rhywiol Arall (nodwch)

Os ydych wedi rhoi ateb cadarnhaol i unrhyw un o'r uchod, rhowch fanylion pellach, esboniwch pam a beth ellid gwneud i newid hyn [Blwch testun rhydd].

Beth ddywedodd pobl

- 3.136 Roedd y rhan fwyaf o'r ymatebion i'r cwestiwn hwn yn canolbwyntio ar effeithiau posibl cyflwyno canlyniadau derbyniol, yn hytrach nag effaith ein harweiniad ei hun. Nododd yr ymatebwyr nifer o ffyrdd y gallai canlyniadau derbyniol effeithio ar bobl â nodweddion gwarchodedig a rennir. Roedd y rhain yn cynnwys pryderon y gallai rhai grwpiau fod yn fwy tebygol o ddiffyg cynrychiolaeth a allai arwain at ganlyniadau gwahaniaethol; y gallai unigolion cofrestredig sydd â rhai pryderon iechyd fod yn fwy tebygol o gytuno i ganlyniad derbyniol er mwyn osgoi straen gwrandawriad; y gallai system bapur fod o anfantais i'r rheini ag anghenion dysgu neu nad Saesneg yw eu hiaith gyntaf; ac y gallai defnyddio archwilwyr achos unigol gynyddu'r risg o ragfarn a allai effeithio'n fwy ar rai grwpiau. O'r rhai a wnaeth awgrymiadau ynghylch sut y gellid lliniaru effeithiau negyddol, argymhellodd nifer y dylid cofnodi a monitro canlyniadau ar gyfer gwahanol grwpiau.
- 3.137 O'r rhai a roddodd sylwadau penodol ar effaith ein canllawiau, teimlai un y gallai fod effeithiau negyddol ar bobl â nodweddion gwarchodedig a rennir oherwydd y potensial ar gyfer lefelau uwch o atgyfeirio i wrandawiadau panel:

“O’u dilyn yn llym, yna fe all y cynigion hyn arwain at gyfeirio mwy o achosion i broses gwrandawriad panel nag sydd angen... gyda chyfran uwch o rai grwpiau gwarchodedig o fewn y garfan honno.”
[Rheoleiddiwr gweithwyr gofal iechyd]

- 3.138 Roedd ymatebwr arall yn pryderu y gallai cynnwys yr angen i asesu dirnadaeth fel ffactor fod yn fwy tebygol o effeithio ar bobl o gefndiroedd diwylliannol neu ffydd gwahanol:

“Rydym yn bryderus ynghylch effaith eich cynnig yn y canllaw y dylid cyfeirio achosion ar gyfer gwrandawriad lle mae amheuon sylweddol ynghylch mewnwleddiad unigolyn cofrestredig. Rydym yn ymwybodol y gall unigolion sy’n ymwneud â’r broses addasrwydd i ymarfer feddwl, teimlo neu ymddwyn yn wahanol oherwydd eu cefndir diwylliannol neu ffydd... Gall y ffactorau hyn fod yn berthnasol i sut mae tystiolaeth o

fewnwelediad yn cael ei darparu a'r ffordd y caiff ei mynegi. Gall eich cynnig... annog y rhai sy'n gwneud penderfyniadau i beidio ag ystyried yn ofalus ac yn llawn effaith sut mae diwylliant, ffydd neu wahaniaethau eraill wedi effeithio ar y dystiolaeth a ddarparwyd.”
[Rheoleiddiwr gweithwyr gofal iechyd]

- 3.139 Roedd ymatebion eraill yn awgrymu y dylai'r canllawiau wneud mwy i fynd i'r afael â hyfforddi'r rhai sy'n gwneud penderfyniadau i sicrhau nad yw arferion gwahaniaethol yn cael eu parhau drwy'r broses; argymhell monitro tueddiadau EDI yn flynyddol wrth ddefnyddio canlyniadau derbyniol; ac amlinellu pa addasiadau y gellid eu gwneud i'r broses ar gyfer y rhai ag anghenion ychwanegol. Awgrymwyd hefyd y dylai'r canllawiau fod yn fwy hygyrch gan gynnwys i bobl ag anableddau.

Sut rydym wedi ymateb

- 3.140 Rydym yn cytuno y gallai'r broses canlyniadau derbyniol gael effeithiau gwahaniaethol ar rai grwpiau â nodweddion gwarchodedig a rennir ac rydym wedi amlinellu rhai o'r rhain yn ein canllawiau.
- 3.141 Mae'r canllawiau'n argymhell bod rheolyddion yn cymryd camau i nodi unrhyw effeithiau gwahaniaethol a lliniaru unrhyw effeithiau negyddol. Mae hefyd yn argymhell fod rheolyddion yn monitro a chofnodi canlyniadau derbyniol yn y fath fodd fel ei bod yn bosibl asesu unrhyw wahaniaethau mewn sancsiwn yn ôl nodwedd warchodedig. Credwn y bydd yr argymhellion hyn yn helpu rheolyddion i ystyried, monitro ac ymateb i unrhyw effeithiau gwahaniaethol.
- 3.142 Rydym yn cytuno efallai mai canlyniad ein harweiniad yw bod mwy o achosion yn cael eu cyfeirio at banel nag a fyddai pe na baem wedi cyhoeddi canllawiau. Fodd bynnag, credwn y dylai ein canllawiau arwain at atgyfeirio achosion at banel lle byddai gwneud hynny o gymorth i ddiogelu'r cyhoedd yn unig. Mewn amgylchiadau o'r fath, ni fyddai cyfeirio at banel yn effaith negyddol, ond yn gam angenrheidiol i sicrhau bod y cyhoedd yn cael eu diogelu.
- 3.143 Yn seiliedig ar yr adborth a dderbyniwyd, byddwn yn cadw'r adran hon o'r canllawiau yn ei ffurf bresennol.

Materion eraill a godwyd mewn ymateb i'r ymgynghoriad

- 3.144 Cododd rhai ymatebwyr faterion nad ydynt yn dod yn naturiol o dan unrhyw un o'r cwestiynau uchod. Un o'r rhain, a godwyd yn ein digwyddiad bord gron gyda grwpiau cleifion a defnyddwyr gwasanaeth ac mewn ymateb i'r ymgynghoriad cyhoeddus, oedd gwrthwynebiad i'r ymadrodd 'gwaredu achos'. Teimlwyd bod y geiriad hwn yn ansensitif gan fod iddo arwyddocâd o 'daflu i ffwrdd'. Teimlwyd y gallai hyn fod yn arbennig o sarhaus i'r rhai a oedd wedi dioddef colli anwyliad.
- 3.145 Cododd nifer o'r rheolyddion gweithwyr gofal iechyd proffesiynol rydym yn eu goruchwyllo ymholiadau neu bryderon am effaith y canllawiau ar yr asesiadau rydym yn eu cynnal o'u perfformiad. Er ein bod yn nodi nad yw'r canllawiau yn

rhwymol, dywedwyd hefyd y gallwn edrych ar sut y mae rheolyddion yn defnyddio canlyniadau derbyniol o dan ein proses adolygu perfformiad. Teimlai rhai fod hyn yn gwrth-ddweud ei gilydd.

- 3.146 Nododd rhai ymatebwyr hefyd y dylai'r canllawiau fod yn berthnasol i unigolion cofrestredig nad ydynt wedi ymateb, lle nad yw unigolyn cofrestredig yn ymateb i gynnig archwiliwr achos o ganlyniad derbyniol o fewn y cyfnod rhagnodedig, gall archwiliwr achos osod mesur terfynol heb ei gytundeb.
- 3.147 Yn olaf, teimlai un ymatebwr y dylai'r canllawiau fod yn gliriach ynghylch sut y dylid defnyddio'r ffactorau i'w hystyried. Teimlwyd y gallai'r ffactorau pwyntiau bwled awgrymu y dylid cyfeirio achos lle y cymhwysir unrhyw rai o'r pwyntiau bwled i wrandawriad.

Sut rydym wedi ymateb

- 3.148 Mae'r term 'gwaredu achosion' yn cael ei ddefnyddio'n eang yn y sector rheoleiddio gweithwyr iechyd a gofal proffesiynol. Fodd bynnag, rydym yn cydnabod y gallai'r term 'gwaredu' fod â chynodiadau negyddol ac ymddiheurwn i unrhyw un sydd wedi cael ei dramgwyddo neu ei ypsetio gan hyn.
- 3.149 Byddwn yn dileu cyfeiriadau at achosion 'gwaredu' o'r canllawiau⁸
- 3.150 Mewn perthynas â'r pryderon a godwyd ynghylch effaith ein canllawiau ar ein hadolygiadau o berfformiad rheolyddion, byddwn yn ceisio gwneud hyn yn gliriach i reolyddion yn ein cyfathrebiadau â nhw am y canllawiau. Ein safbwynt o hyd yw nad yw rheolyddion yn rhwym i ddilyn ein harweiniad ac ni fydd gwrodd oddi wrth y canllawiau yn cyfrif yn erbyn rheoleiddiwr oni bai bod eu dull o wneud rheolau neu ganlyniadau derbyniol yn peri pryder. Ble fo hyn yn wir, mae'n bosibl y byddwn yn gofyn i reolyddion ddarparu sail resymegol ar gyfer y dull y maent wedi'i fabwysiadu ac egluro sut y maent wedi sicrhau eu hunain ei fod yn diogelu'r cyhoedd. Bydd yn bwysig parhau i adolygu'r canllawiau, yn enwedig unwaith y bydd goblygiadau ymarferol y diwygiadau wedi'u deall yn well. Byddwn yn gweithio gyda rheolyddion i ddeall a ydynt yn defnyddio'r canllawiau a sut, a sut y gellid eu gwella. Gall hyn olygu ein bod yn diwygio'r canllawiau i gyd-fynd ag enghreifftiau o arfer da a/neu i newid adrannau o'r canllawiau nad ydynt yn gweithio yn ôl y bwriad neu sy'n achosi anawsterau ymarferol.
- 3.151 Byddwn yn parhau i adolygu'r canllawiau a gallwn eu hadolygu pan ddeallir goblygiadau ymarferol y diwygiadau yn well.
- 3.152 O ran cymhwyso'r canllawiau i fesurau terfynol a osodir ar unigolyn cofrestredig nad yw'n ymateb, rydym wedi datgan y bydd llawer o'r ffactorau i'w hystyried yn berthnasol i ganlyniadau derbyniol a mesurau a osodir. Bwriad y canllawiau yw arwain a llywio'r broses sy'n arwain at gynnig (neu beidio) o ganlyniad derbyniol. Mae'r rhan hon o'r broses yn digwydd cyn i'r unigolyn cofrestredig ymateb i ganfyddiadau'r archwiliwr achos ac felly bydd yr un peth p'un a yw'r unigolyn

⁸ Sylwch y bydd y canllawiau'n cadw cyfeiriad at broses 'gwaredu derbyniol' Social Work England gan mai dyma'r term a ddefnyddir gan Social Work England i ddisgrifio datrys achosion heb wrandawriad.

cofrestredig yn derbyn y canlyniad yn y pen draw ai peidio. Dylai'r canllawiau fod yn gliriach ar y pwynt hwn. Mewn achosion lle nad yw unigolyn cofrestedig yn ymateb, bydd yr archwiliwr achos yn wynebu penderfyniad pellach o ran cyfeirio at banel ai peidio. Gall ein canllawiau fod yn berthnasol i'r penderfyniad hwnnw, ond yn yr un modd gall fod ffactorau eraill y dylai archwiliwr achos eu hystyried. Rydym yn dod i'r casgliad y dylai'r pwynt penderfyniad hwn gael ei gwmpasu'n benodol yn y canllawiau.

- 3.153 Byddwn yn diwygio'r canllawiau i'w gwneud yn gliriach sut y byddai a sut na fyddai'n berthnasol i fesurau a osodir.
- 3.154 Yn olaf, mewn ymateb i'r pryder nad yw'r canllawiau yn ddigon clir ynglŷn â sut y dylid defnyddio'r ffactorau i'w hystyried. Ein safbwynt ni yw mai'r ffactorau syml i'w hystyried a restrir yn y pwyntiau bwled o dan bob adran yw hynny – ffactorau y gallai archwiliwr achos ddymuno eu hystyried wrth wneud ei benderfyniad. Ni fwriedir iddynt fod yn gyfrwymol nac i awgrymu, pe bai unrhyw bwynt bwled unigol yn berthnasol, y dylid cyfeirio achos at wrandawriad.
- 3.155 Byddwn yn diwygio'r canllawiau i egluro sut y dylid defnyddio'r ffactorau i'w hystyried.

Canllawiau llunio rheolau: beth ddywedodd pobl a sut rydym wedi ymateb

4. Fel rhan o'r rhaglen diwygio deddfwriaethol sy'n cael ei chynnal gan y llywodraeth i foderneiddio'r ddeddfwriaeth ar gyfer y rheolyddion gweithwyr gofal iechyd proffesiynol, bydd rheolyddion yn cael pwerau newydd i wneud a diwygio eu rheolau gweithredol eu hunain. Mae hyn yn cynnwys dileu'r gofyniad i'r Cyfrin Gyngor gymeradwyo rheolau sydd ar waith ar hyn o bryd.
- 4.1 Rydym yn cefnogi'r rhaglen ddiwygio, gan gynnwys cyflwyno pwerau newydd i wneud rheolau ac yn bwriadu cyhoeddi'r canllawiau hyn i helpu rheolyddion i arfer y pwerau hyn yn effeithiol. Gobeithiwn y bydd o gymorth i reolyddion gyda'r newidiadau newydd hyn ond derbyniwn y gallai fod meysydd i'w gwella yn ein canllawiau. Rydym yn bwriadu parhau i adolygu'r canllawiau wrth i'r diwygiadau deddfwriaethol gael eu cyflwyno fesul cam ar draws y rheolyddion ac wrth i oblygiadau ymarferol y diwygiadau gael eu deall yn well. Byddwn yn asesu sut mae rheolyddion yn defnyddio eu pwerau newydd ac yn defnyddio'r wybodaeth hon i ddiweddarau ein canllawiau yn ôl yr angen. Gall hyn olygu ein bod yn adolygu'r canllawiau i gyd-fynd ag enghreifftiau o arfer da a/neu i ddiwygio adrannau o'r canllawiau nad ydynt yn gweithio yn ôl y bwriad neu'n achosi anawsterau ymarferol.

22. A ydych yn meddwl y bydd ein canllawiau yn helpu rheolyddion i arfer eu pwerau llunio rheolau yn effeithiol? (testun rhydd)

Beth ddywedodd pobl

- 4.2 Roedd y rhan fwyaf o'r ymatebwyr a ymatebodd i'r cwestiwn hwn yn cytuno y byddai'r canllawiau'n helpu rheolyddion i arfer eu pwerau gwneud rheolau yn effeithiol. Roedd y rhai a gytunodd yn aml yn sôn am ei botensial i hybu cysondeb ar draws rheoleiddio iechyd a gofal cymdeithasol.
- 4.3 Roedd y sylwadau'n cynnwys:

“Bydd. Mae'n hanfodol bod unigolion cofrestredig a'r cyhoedd yn gallu cael eglurder ar brosesau rheolyddion, er mwyn sicrhau triniaeth ddiogel, deg a chyfartal.” (Cymdeithas broffesiynol)

“Mae'r canllawiau PSA yn ymdrin â'r egwyddorion pwysig sydd yn y fantol a dylai gefnogi tryloywder wrth lunio rheolau sy'n deg, yn gymesur ac yn ddigon ystwyth i alluogi gweithredu amserol yn ogystal

â newid llety yn seiliedig ar y dystiolaeth orau. Mae'r wyth elfen sy'n sail i ddull rheoleiddio cyffyrddiad cywir yn arbennig o ddefnyddiol – gan eu bod i'r pwynt ac yn hawdd eu hadolygu” (Cymdeithas broffesiynol)

“Bydd – bydd hyn yn rhyddhau rheolyddion i fod yn fwy ystwyth, ac yn rhoi mwy o hyblygrwydd i ddatblygu rheolau sy'n bodloni anghenion eu unigolion cofrestredig [...] yn awgrymu y dylid cynnal deialog rhwng y PSA a'r rheolyddion i sicrhau craffu a throsolwg priodol o bod proses y rheoleiddiwr yn cael ei chynnal.” (Cymdeithas broffesiynol)

- 4.4 Roedd yr ymatebwyr yn cytuno'n gyffredinol bod y canllawiau'n rhoi eglurder i'r cyhoedd a chofrestryddion ar y broses gyda rheolyddion.
- 4.5 Ymatebodd lleiafrif sylweddol o'r farn na fyddai'r canllawiau o gymorth. Roedd y rhesymau am hyn yn cynnwys pwerau statudol cyfyngedig y PSA i orfodi rheolau, gan godi pryderon ynghylch natur anghyfrwymol y canllawiau.

“Mae'r [Sefydliad] yn pryderu na fydd gan ganllawiau'r PSA “unrhyw statws swyddogol nac yn rhwymol ar reolyddion”. Mae'r [Sefydliad] yn teimlo y dylai canllawiau'r PSA fod yn rhwymol ar reolyddion, er mwyn sicrhau cysondeb a safonau uchel mewn rheoleiddio. Mae'r [Sefydliad] wedi gweld enghreifftiau o reolyddion nad ydynt yn cadw at ganllawiau PSA nad ydynt yn rhwymol” (Cymdeithas broffesiynol)

“Rydym yn cydnabod mai pwerau cyfyngedig sydd gan y PSA ac ni all orfodi'r canllawiau hyn na gorfodi safonau cysondeb llunio rheolau ar draws y cyrff rheoleiddio. Am y rheswm hwn, mae'r [sefydliad] yn cefnogi'r camau a awgrymir yn Atodiad 1 – offeryn cysondeb rhyng-reoleiddiwr, a'r canllawiau llunio rheolau 2.5, lle gellid gofyn i reolyddion egluro unrhyw wahaniaethau, a'u hasesu ar eu dull o wneud rheolau yn eu hadolygiad.” (Cymdeithas broffesiynol)

“Mae angen mwy o bwerau ar y PSA i sicrhau bod rheolyddion yn cadw at y rheol” (Unigolyn cofrestredig corff ieuchyd neu ofal statudol)

- 4.6 Mynegodd ymatebwyr bryderon hefyd ynghylch yr hyn sy'n gymesur a phwy sy'n pennu'r trothwy ar gyfer cymesuredd.
- 4.7 Tynnodd yr ymatebwyr sylw at yr angen i ymgynghori'n eang ag ystod o randdeiliaid. Teimlai un ymatebwr fod y canllawiau yn gofyn am gyfeiriad cryfach at y sector addysg yn ogystal â chynnwys myfyrwyr, hyfforddeion a'r sector ei hun mewn rhestr o randdeiliaid y dylai rheolyddion ymgynghori â hwy wrth gynnal ymgynghoriad.

“Byddem yn argymhell bod y canllawiau a ddatblygwyd gan y PSA yn cryfhau cyfeiriadau at y sector addysg, myfyrwyr, a hyfforddeion o fewn rhestr o randdeiliaid y dylai rheolyddion ymgysylltu ac ymgynghori â nhw wrth wneud, datblygu neu ddiwygio rheolau a allai fod â goblygiadau i'r gweithlu sydd ar y gweill. Bydd hyn yn cefnogi datblygiad dull mwy systematig a chydweithredol o reoli cyd-ddibyniaethau mewn polisi rheoleiddio a chynllunio gweithlu.” (Corff iechyd neu ofal arall)

- 4.8 Er mwyn gwella darllenadwyedd y ddogfen, awgrymodd dau ymatebwr y dylid cynnwys adran ragarweiniol yn amlinellu pwysigrwydd diffinio ‘diben’ y rheolau a’r canllawiau. Yn ogystal, argymhellodd un ymatebwr wahaniaeth cliriach rhwng y mathau o egwyddorion (h.y. gofynion statudol yn hytrach nag egwyddorion arweiniol neu arfer da).

“Byddai’n ddefnyddiol i’r canllawiau fod yn glir o’r cychwyn cyntaf am ddiben cyffredinol unrhyw set o reolau gan y bydd hyn yn pennu’r cynhwysion ar gyfer gwneud rheolau da” (Rheoleiddiwr statudol iechyd neu ofal)

“O ran sut y gellid gwella’r canllawiau, credwn y byddai’n ddefnyddiol pe bai mwy o eglurder yn y meysydd canlynol:

Dylai pwrpas a nod y canllawiau fod yn glir a chael eu hadlewyrchu yn y cyd-destun, er enghraifft, gellid darllen y canllawiau llunio rheolau fel canllawiau datblygu polisi ac arfer da

Mae angen i’r canllawiau fod yn glir ynghylch pa egwyddorion sy’n ofynion statudol (o dan y Gorchymyn AAPA), a pha rai sy’n egwyddorion arweiniol neu’n feysydd arfer da

Nid oes digon o fanylion yn y canllawiau am y broses llunio rheolau ei hun, er enghraifft, beth yw rheol a beth yw ei ddiben/statws ochr yn ochr â deddfwriaeth sylfaenol, a sut olwg sydd ar lunio rheolau da a sut ydych chi’n cyflawni hynny.” (Rheoleiddiwr statudol iechyd neu ofal)

- 4.9 Pwysleisiodd un ymatebwr bwysigrwydd cydweithio rhwng timau mewnol allweddol yn ogystal ag ymgysylltu â rheolyddion eraill. Amlygwyd hefyd y fantais i reolyddion ddatblygu cyfarwyddiadau polisi cychwynnol clir.

“Nid yw’r canllawiau’n ymdrin ag agweddau ymarferol ar ddatblygu a diwygio rheolau. Dylai, er enghraifft, dynnu sylw at bwysigrwydd cydweithwyr polisi yn datblygu cyfarwyddiadau polisi cychwynnol clir, a phwysigrwydd cydweithwyr polisi a chyfreithiol yn cydweithio i fireinio rheolau drafft. Gallai hefyd gyfeirio at bwysigrwydd ymgysylltu’n gynnar â rheolyddion eraill i annog cysondeb traws-sector.” (Rheoleiddiwr statudol iechyd neu ofal)

- 4.10 Awgrymodd un ymatebwr hefyd fod y PSA yn creu ‘banc rheolau’ i reolyddion ei ddefnyddio i sicrhau bod rheolau’n ddigon tebyg.

Rydym hefyd yn gweld rôl i’r PSA yma o ran sicrhau cysondeb drwy gydlyn ar draws rheolyddion a chreu “banc rheolau” i’w ddefnyddio lle mae rheolau’n ddigon tebyg. (Rheoleiddiwr statudol iechyd neu ofal)

Sut rydym wedi ymateb

- 4.11 Rydym yn cydnabod pryderon rhai ymatebwyr gan nad yw ein canllawiau yn orfodol efallai na fyddant yn cael eu dilyn. Fodd bynnag, gan fod rheolyddion yn gyrff annibynnol nid ein rôl ni (ac nid oes gennym y pŵer ychwaith) yw eu cyfarwyddo i gyflawni eu swyddogaethau mewn ffordd arbennig. Gobeithiwn y bydd rheolyddion yn ystyried ein harweiniad ac y bydd hyn yn hyrwyddo ymagwedd deg a chyson rhwng rheolyddion. Yn ogystal, rydym yn cydnabod pryderon rhai ymatebwyr bod ‘cymesuredd ymgynghori’ yn ôl disgrisiwn y rheoleiddiwr unigol. Gan nad yw’r canllawiau yn rhwymol, ystyrir ‘cymesuredd’ yn ôl disgrisiwn y rheolyddion. Fodd bynnag, byddwn yn archwilio meysydd o fewn y canllawiau y gallwn eu cryfhau i gefnogi penderfyniadau cyson sy’n cyflawni’r amcan cymesuredd.
- 4.12 Rydym yn cytuno y byddai’n ddefnyddiol i reolyddion gynnwys adran ragarweiniol yn nodi ‘diben’ rheolau. Rydym yn cydnabod y gallai rhywfaint o wahaniaethu rhwng y gwahanol fathau o egwyddorion roi mwy o eglurder. Byddwn hefyd yn ehangu’r rhestr rhanddeiliaid o dan adran 7.4 o’n canllawiau i gynnwys y sector addysg, hyfforddeion a myfyrwyr pan fydd rheolyddion yn cynnal ymgynghoriadau. Rydym yn cydnabod pa mor bwysig yw hi i reolyddion ymgynghori ag ystod eang o randdeiliaid i sicrhau eu bod yn gwneud penderfyniadau gwybodus wrth greu rheolau newydd, ac o gydweithio â rheolyddion eraill.
- 4.13 Yn seiliedig ar yr adborth a dderbyniwyd, byddwn yn:
- Byddwn yn cyhoeddi ein canllawiau llunio rheolau fel y cynlluniwyd, yn amodol ar y diwygiadau y manylir arnynt yn yr adroddiad hwn
  - Cynhwyswch adran ragarweiniol ar ddiben rheolau

23. A ydych yn meddwl mai'r egwyddorion a amlinellwyd yw'r egwyddorion cywir?

Beth ddywedodd pobl

- 4.14 Atebwyd cwestiwn 23 gan 62 o ymatebwyr, gydag 80.6% yn cytuno mai'r egwyddorion a amlinellir yn y canllawiau yw'r rhai cywir. Anghytunodd 11.3% ac ymatebodd 8.1% nad oeddent yn gwybod.

24. A oes gennych unrhyw sylwadau i'w gwneud ar yr egwyddorion a restrir neu unrhyw egwyddorion ychwanegol i'w hawgrymu?

Beth ddywedodd pobl

- 4.15 Roedd Ty rhan fwyaf o'r ymatebwyr yn cefnogi'r egwyddorion a restrwyd gennym. Roedd y sylwadau'n cynnwys:

“Rydym yn cefnogi'n fras yr egwyddor a restrir yn y ddogfen ganllaw. Rydym yn croesawu'n arbennig y ffocws yn yr egwyddorion ar ddatblygu rheolau sy'n hwyluso gwaith tîm amlddisgyblaethol ac arfer arloesol.” (Corff iechyd neu ofal arall)

“Rydym yn cytuno â'r PSA y dylai'r broses o lunio rheolau fod yn seiliedig ar dystiolaeth gadarn ac arfer da, fodd bynnag, yng nghydestun cynllunio'r gweithlu ac addysg a hyfforddiant gall hyn fod yn fwy cymhleth ac anodd weithiau wrth gynllunio dros gyfnod mwy hirdymor a pharatoi ar gyfer y gweithlu'r dyfodol ac anghenion cleifion, gwasanaethau a chyflogwyr.” (Corff iechyd neu ofal arall)

“Mae'r dyfnder yr ymchwiliwyd i'r maes hwn i bob golwg a'r materion hanesyddol i'w gweld wedi'u hystyried i'w groesawu yng ngoleuni'r camweinyddiadau cyfiawnder sydd wedi cael cyhoeddusrwydd da sy'n

effeithio ar unigolion cofrestredig. Rhaid i ystyriaeth o egwyddorion cysondeb rhyng-reoleiddiol fod yn hollbwysig.” (Ymatebwr unigol)

- 4.16 Nododd rhai ymatebwyr ei bod yn aneglur sut y bydd rheolyddion yn cael eu hasesu yn erbyn yr egwyddorion a amlinellwyd yn y canllawiau, ac awgrymodd un ymatebwr hefyd y dylid llunio fframwaith yn amlinellu ôl-effeithiau posibl ar gyfer diffyg parhad. Roedd y sylwadau'n cynnwys:

“Cynhyrchwch fframwaith sy’n grwpio torri rheolau posibl ac ôl-effeithiau posibl lle bo modd” (Arall)

“Nid yw’n glir sut y bydd rheolyddion yn cael eu hasesu yn erbyn yr egwyddorion hyn, na sut y gellir eu herio o’r ffordd y maent yn gosod rheolau” (Cymdeithas broffesiynol)

- 4.17 Cawsom awgrym i roi eglurhad ychwanegol ar y gwahanol fathau o egwyddorion.

“Mae adran 4.2 y canllawiau yn gymysgedd o ofynion statudol, nodau diwygio rheoleiddio, egwyddorion PSA, a ffactorau eraill. Byddem yn cwestiynu sut mae’r egwyddorion hyn yn cyd-fynd â’r goblygiad yw eu bod i gyd yn gyfartal o ran pwysau” (Rheoleiddiwr statudol iechyd neu ofal)

- 4.18 Codwyd nifer o bryderon hefyd fod yr egwyddorion a amlinellwyd gennym yn cefnogi cysondeb arfer rheoleiddio, pan oedd rhai rheolyddion a chymdeithasau yn credu bod cysondeb yn amhriodol oherwydd cyd-destunau rheoleiddio gwahanol.

“Poeni am yr egwyddorion y dylai rheolau da a phroses dda o lunio rheolau arwain at reoleiddio sy’n cefnogi cysondeb o ran arfer rheoleiddio rhwng rheolyddion, gan gyfiawnhau anghyfartaledd lle bo’n briodol” (Rheoleiddiwr statudol iechyd neu ofal)

- 4.19 Awgrymodd rhai ymatebwyr newidiadau i’r egwyddorion, gan gynnwys cydnabod tegwch fel egwyddor ar ei phen ei hun yn ogystal â phwysleisio’r angen am gydweithio ac ymgynghori â rhanddeiliaid.

“Dylai egwyddorion adlewyrchu pa mor ganolog yw tegwch i wneud rheolau. Mae’n hanfodol ein bod yn ymgysylltu â’r cwestiwn o ran beth sy’n deg drwy gydol y broses datblygu rheolau er mwyn sicrhau cydbwysedd rhwng prosesau rheoleiddio effeithlon ac effeithiol a buddiannau cyfreithlon unigolion cofrestredig a thrydydd partïon y bydd y rheolau hynny’n effeithio arnynt” (Iechyd neu ofal statudol rheoleiddiwr)

“Dylid ymgorffori egwyddorion sy’n pwysleisio’r angen am gydweithio ac ymgynghori â rhanddeiliaid, gan gynnwys gweithwyr gofal iechyd proffesiynol a’u sefydliadau. Mae’r dull hwn yn fwy cytbwys ac yn sicrhau bod y canllawiau’n mynd i’r afael yn effeithiol ag anghenion a safbwyntiau o fewn y gymuned gofal iechyd.” (Cymdeithas broffesiynol)

- 4.20 Tynnodd un ymatebwr sylw at sefyllfaoedd lle gallai unigolyn cofrestredig unigol fod yn destun rheolau gwrthdaro gan fwy nag un rheoleiddiwr, yn enwedig gyda rheolyddion o’r tu allan i’r sectorau iechyd a gofal cymdeithasol.

“Byddem yn awgrymu na ddylai’r unigolyn a reoleiddir byth gael ei roi yn y sefyllfa lle mae dau reoleiddiwr (y maent yn atebol iddynt) yn anghytuno â’i gilydd. Mae hyn yn gofyn am ddeall yr amgylchedd rheoleiddio ehangach o amgylch yr unigolyn neu’r endid a reoleiddir – nid rheolyddion iechyd a gofal cymdeithasol yn unig. Rhaid inni gydnabod bod unigolion cofrestredig hefyd yn cael eu rheoleiddio gan gyrff eraill fel Swyddfa’r Comisiynydd Gwybodaeth (ICO), yr Awdurdod Safonau Hysbysebu (ASA), yr Awdurdod Cystadleuaeth a Marchnadoedd (CMA) a’r Awdurdod Rheoleiddio Meddyginiaethau a Chynhyrchion Gofal Iechyd (MHRA).” (Rheoleiddiwr statudol iechyd neu ofal)

Sut rydym wedi ymateb

- 4.21 Rydym yn cydnabod pryder rhai ymatebwyr nad yw’n glir sut y bydd rheolyddion yn cael eu hasesu yn erbyn ein harweiniad ac nad ydym wedi egluro canlyniadau posibl peidio â bod yn hysbysrwydd. Fodd bynnag, gan fod rheolyddion yn gyrff annibynnol nid ein rôl ni (ac nid oes gennym y pŵer ychwaith) yw eu cyfarwyddo i gyflawni eu swyddogaethau mewn ffordd arbennig. Mae’r canllawiau yn gynghorol eu natur a bwriedir eu defnyddio fel arf i gynorthwyo rheolyddion i wneud rheolau gyda’u pwerau deddfwriaethol newydd.
- 4.22 Rydym yn cytuno y dylai fod gwahaniaethau cliriach rhwng y gwahanol fathau o egwyddorion a amlinellir yn y canllawiau.

- 4.23 Rydym yn cytuno y dylid cynnwys tegwch fel egwyddor annibynnol. Dylai tegwch fod yn ystyriaeth allweddol i bob rheoleiddiwr wrth ymgymryd â'r broses o lunio rheolau, gan gynnwys cefnogi cydraddoldeb, amrywiaeth a chynhwysiant. Felly byddwn yn cynnwys tegwch fel egwyddor arunig yn ein canllawiau.
- 4.24 Yn seiliedig ar yr adborth a dderbyniwyd, byddwn yn:
- Gwneud yn glir y gwahaniaeth rhwng cydymffurfio â dyletswyddau statudol a dyletswyddau eraill, ac arfer da yn yr egwyddorion
  - Cynnwys tegwch fel egwyddor annibynnol ac ymhelaethu ar yr hyn y mae tegwch yn ei olygu yn ymarferol.

25. Ydych chi'n meddwl bod y canllawiau ar gysondeb rhwng rheolyddion (osgoi gwahaniaeth na ellir ei gyfiawnhau) yn ddefnyddiol?

Beth ddywedodd pobl

- 4.25 Atebwyd cwestiwn 25 gan 62 o ymatebwyr, gyda 79% yn cytuno bod y canllawiau ar gysondeb rhwng rheolyddion yn ddefnyddiol. Anghytunodd 6.5% ac ymatebodd 14.5% nad oeddent yn gwybod.

26. A oes gennych unrhyw sylwadau i'w gwneud ar yr adran hon o'r canllawiau?

Beth ddywedodd pobl

- 4.26 Roedd llawer o ymatebwyr yn cytuno bod y canllawiau ar gysondeb rhwng rheolyddion yn ddefnyddiol, gan nodi y bydd cysondeb yn hyrwyddo tegwch ac yn helpu rheolyddion i gydbwyso pwerau gwneud rheolau hyblyg yn effeithiol.
- 4.27 Mae'r sylwadau'n cynnwys:

“Rydym yn cytuno y bydd y canllawiau ar gysondeb yn helpu rheolyddion proffesiynol i gydbwyso eu pwerau hyblyg i wneud rheolau yn effeithiol. Mae gweithwyr gofal iechyd proffesiynol yn gweithio

fwyfwy mewn ffyrdd newydd a gwahanol, mewn lleoliadau mwy integredig ac yn aml ar draws ffiniau sefydliadol sy'n gofyn am lefel uwch o safoni rheolyddion ar draws y gwahanol grwpiau proffesiynol a reoleiddir. [...] Rydym yn cytuno y gellir cyfiawnhau amrywiad rhwng rheolyddion weithiau [...]. Yn ogystal, rydym yn croesawu cynnwys dadl yn yr offeryn rhyng-reoleiddiwr i reolyddion ystyried bod cysondeb yn rhoi eglurder i weithwyr proffesiynol sy'n gweithio ar y cyrion neu ar draws ffiniau proffesiynol. [...] Gallai methu â mabwysiadu ymagwedd gyson arwain at amrywiad a diffyg dealltwriaeth o rolau cleifion a'r cyhoedd.” (Corff iechyd neu ofal arall)

“Mae'r [sefydliad] yn cefnogi galluogi'r rheolyddion i gael safonau proffesiwn-benodol, yn enwedig mewn perthynas â Safonau Addysg a Hyfforddiant (SET) yr HCPC.” (Cymdeithas broffesiynol)

“Mae sicrhau cysondeb rhwng rheolyddion yn cael ei gyflawni a'i gynnal yn hollbwysig i ddiogelu'r cyhoedd. Nid yn unig y mae hyn yn sicrhau bod pob gweithiwr iechyd a gofal proffesiynol yn gweithio i'r un egwyddorion sylfaenol ond mae hefyd yn caniatáu ar gyfer pontio haws i lai o reolyddion yn y dyfodol os dymunir hyn.” (Ymatebwr unigol)

- 4.28 Cododd nifer o ymatebwyr bryderon ynghylch egwyddorion cysondeb, gan nodi bod angen gwyro oddi wrth gysondeb mewn rhai galwedigaethau a chyd-destunau (yn enwedig deintyddiaeth). Roedd y sylwadau'n cynnwys:

“Mae'r proffesiwn [deintyddiaeth] a'r systemau y mae'n gweithredu ynddynt, yn ogystal â'r ffordd y mae'r Cyngor Deintyddol Cyffredinol (GDC) yn gweithredu oherwydd 'cyfluniad' y proffesiwn, yn wahanol iawn i'r proffesiynau eraill a reoleiddir a'u rheolyddion. Mae meysydd yn y ddeddfwriaeth bresennol y mae angen eu cadw er mwyn osgoi cynnydd sylweddol mewn ymarfer deintyddiaeth anghyfreithlon, er enghraifft, ond nid yw'r rhannau hyn o'r ddeddfwriaeth yn ymddangos yn yr un modd yn neddfwriaeth rheolyddion eraill” (Cymdeithas broffesiynol)

“Er gwaetha'r gydnabyddiaeth o wahaniaethau y gellir eu cyfiawnhau mewn arferion rheoleiddio, rydym o'r farn y gallai'r canllawiau ar gysondeb rhwng rheolyddion gael yr effaith anfwriadol o lesteirio dulliau gwneud rheolau cyffyrddiad cywir sy'n arwain at ganlyniadau rheoleiddio teg a chymesur sy'n briodol i gyd-destunau proffesiynol penodol. [...] Mae'r cyd-destunau penodol y mae'r gwahanol broffesiynau gofal iechyd yn gweithio ynddynt yn peri gwahanol setiau

o risgiau ac felly mae goblygiadau i'r ffordd y caiff pob proffesiwn ei reoleiddio.” (Rheoleiddiwr statudol iechyd neu ofal)

- 4.29 Roedd rhai ymatebwyr yn cytuno bod y canllawiau ar gysondeb yn ddefnyddiol i hyrwyddo cydweithredu a chysondeb ar draws rheolyddion. Fodd bynnag, amlygodd yr ymatebion hyn hefyd y gall fod gwyriadau y gellir eu cyfiawnhau ac sy'n wyriad angenrheidiol oddi wrth gysondeb mewn rhai cyd-destunau. Nododd rhai hefyd fod yr offeryn cysondeb rhyng-reoleiddiol a ddarparwyd gennym yn Atodiad A yn ddryslyd. Mae'r sylwadau'n cynnwys:

“Rydym yn awgrymu bod angen ystyried y tabl yn Atodiad A ymhellach os yw am fod yn arf defnyddiol i reolyddion fel y cynigir. Fel y mae, mae'r derminoleg a'r strwythur yn peri dryswch inni.” (Rheoleiddiwr statudol iechyd neu ofal)

“Roedd yr offeryn hwn yn ddryslyd ac yn anhygyrch i ni. Mae'r dull tri cham a amlinellir ym mharagraff 6.6 yn gweithio'n dda ac yn amlinellu'n fwy defnyddiol ddisgwyliadau'r PSA o ran sut y dylai rheolyddion fynd i'r afael â chwestiwn cysondeb.” (Rheoleiddiwr statudol iechyd neu ofal)

- 4.30 Cytunodd un ymatebwr fod y canllawiau yn ddefnyddiol ond tynnodd sylw at y ffaith nad oedd mecanwaith ar gael i randdeiliaid allu herio rheolyddion os bernir bod rheolau/y broses o lunio rheolau yn annheg:

“Mae'r canllaw hwn yn ddefnyddiol, ond nid yw'n amlygu mecanwaith ar gyfer herio'r broses o lunio rheolau a chysondeb rhwng rheolyddion os credir ei fod yn annheg a/neu os bydd rhanddeiliaid yn nodi canlyniadau anfwriadol iteriadau cychwynnol neu ddiwygiadau yn y dyfodol i newidiadau prosesau rheoleiddio y mae angen rhoi sylw iddynt. Byddem yn croesawu cynnwys hyn mewn unrhyw ddogfennaeth derfynol. Mae cysondeb a chydaddoldeb ar draws gofal iechyd yn ddymunol a bydd y canllawiau hyn yn sicrhau rhywfaint o gydlyniant ar draws rheolyddion.” (Cymdeithas broffesiynol)

- 4.31 Nododd un arall fod y camau i sicrhau cysondeb yn aneglur:

“Mae'r canllawiau yn ddefnyddiol i raddau ac yn rhestru meysydd i'w hystyried ond nid yw'n arbennig o glir ynghylch sut y bydd y cysondeb

hwn yn cael ei gyflawni neu benderfynu arno.” (Corff iechyd neu ofal arall)

Sut rydym wedi ymateb

- 4.32 Rydym yn cydnabod pryderon gan sefydliadau nad yw ymagwedd gyson bob amser yn fuddiol, ac y gallai gwahaniaethau mewn ymagwedd fod yn fuddiol neu hyd yn oed yn hanfodol i ddiogelu'r cyhoedd. Bydd y canllawiau yn adlewyrchu hyn.
- 4.33 Rydym yn cydnabod yr adborth nad oes unrhyw fecanweithiau wedi'u hamlinellu yn ein canllawiau y gellir eu defnyddio i herio rheolyddion os credir bod rheolau neu'r broses llunio rheolau yn annheg neu'n arwain at ganlyniadau anfwriadol. Er nad oes gan y PSA y cylch gwaith i oruchwyllo'r broses o wneud rheolau gan reolyddion, mae'n ofynnol i ni adolygu eu perfformiad. Os byddwn, yn ystod y gwaith hwn, yn dod o hyd i dystiolaeth bod rheolau'r rheoleiddiwr yn cynhyrchu canlyniadau nad ydynt yn amddiffyn y cyhoedd yn effeithiol, byddem yn codi'r mater ac yn disgwyl i reolyddion gymryd camau priodol mewn ymateb.
- 4.34 Yn ogystal, bydd y PSA bob amser yn annog adborth trydydd parti os yw rhanddeiliaid yn teimlo bod rheolau rheoleiddiwr yn cynhyrchu canlyniadau nad ydynt yn amddiffyn y cyhoedd. Bydd yr adborth hwn yn cael ei ystyried yn ystod y broses adolygu perfformiad.
- 4.35 Rydym yn derbyn, ar ôl adolygu, y gallai geiriad a chynllun yr offeryn cysondeb rhyng-reoleiddiol yn Atodiad A fod yn fwy hygrych. .
- 4.36 Yn seiliedig ar yr adborth a dderbyniwyd, byddwn yn:
- Pwysleisio y gall fod angen i reolyddion ddefnyddio eu rheolau mewn ffyrdd gwahanol er budd diogelu'r cyhoedd
  - Gwneud rhannau o'r canllawiau am yr offeryn cysondeb yn gliriach.

27. A ydych yn meddwl bod y canllawiau ar ymgynghori yn ddefnyddiol?

Beth ddywedodd pobl

- 4.37 Atebwyd cwestiwn 27 gan 62 o ymatebwyr, gyda 79% yn cytuno bod y canllawiau ar ymgynghori yn ddefnyddiol. Anghytunodd 9.7% ac ymatebodd 11.3% nad oeddent yn gwybod.

28. A oes gennych unrhyw sylwadau i'w gwneud ar yr adran hon o'r canllawiau?

Beth ddywedodd pobl

- 4.38 Roedd llawer o ymatebwyr yn cytuno bod ein canllawiau ar ymgynghori yn ddefnyddiol a bod ymgynghoriadau yn gam hanfodol i'r broses o lunio rheolau. Roedd y sylwadau'n cynnwys:

“Rydym yn cytuno y bydd ymgynghoriadau yn fecanwaith hanfodol ar gyfer cydbwysu ymreolaeth rheolyddion ag atebolrwydd a thryloywder effeithiol. Mae'n bosibl y bydd canllawiau'r PSA am roi rhagor o fanylion am bwy y dylai rheolyddion ymgynghori â nhw.” (Corff iechyd neu ofal arall)

“Mae'n arweiniad clir a defnyddiol.” (Cymdeithas broffesiynol)

*“Mae hyn yn rhoi cyngor gweddol gynhwysfawr i'r rheoleiddiwr.”
(Cymdeithas broffesiynol)*

“Mae gwybod pryd i ymgynghori, gyda phwy i ymgynghori a sut i ymgynghori yn hynod gymhleth a heriol, felly mae canllawiau sy'n nodi hyn yn ddefnyddiol i gynnig eglurder a sicrwydd.” (Cofrestr achrededig)

- 4.39 Awgrymodd un ymatebwr y dylai fod yn ofynnol i reolyddion gyhoeddi adroddiadau ar newidiadau yr ymgynghorwyd arnynt unwaith y bydd asesiad effaith wedi'i gynnal.

“Dylai fod yn ofynnol i reolyddion asesu effaith newidiadau arfaethedig i'w rheolau, eu prosesau a'u systemau cyn iddynt gael eu cyflwyno. Fodd bynnag, unwaith y bydd yr asesiad effaith wedi'i gynnal, dylai'r rheoleiddiwr gyhoeddi adroddiad ac ymgynghori ynghylch unrhyw newidiadau o fewn amserlen benodedig. Mae angen nodi amserlen sefydledig o ran pryd y bydd hyn yn berthnasol, o ran rheolyddion yn pennu eu rheolau a'u safonau eu hunain.” (Cymdeithas broffesiynol)

- 4.40 Gwnaeth un ymatebwr sylwadau ar amwysedd cymesuredd a chynhwysodd awgrymiadau ar sut i gryfhau ein harweiniad:

“Nid yw’r [sefydliad] yn cefnogi’r amwysedd mai dim ond i’r graddau y maent yn ystyried yn gymesur y mae’n ofynnol i reolyddion ymgynghori ar reolau. Profiad y [sefydliad] yw bod gwahanol reolyddion yn dehongli’r angen am ymgynghori mewn ffyrdd gwahanol iawn. Hoffai’r [sefydliad] i ganllawiau arfaethedig y PSA gynnwys:

- llawer mwy o fanylion ar y bar isel ar gyfer ymgynghori i fod yn angenrheidiol;*
  - enghreifftiau o amgylchiadau lle tybiwyd bod methu ag ymgynghori yn anghyfreithlon; a*
  - anogaeth gref i reolyddion ymgysylltu’n rhagweithiol â chofrestryddion a rhanddeiliaid eraill ac ymgynghori â nhw yn unol â Safon Pump.” (Cymdeithas broffesiynol)*
-

- 4.41 Awgrymodd un ymatebwr y dylid cynnwys cymdeithasau proffesiynol yn y rhestr o randdeiliaid.
- 4.42 Cynigiodd un ymatebwr y dylai’r PSA greu set o reolau yr ymgynghorwyd â hwy ymlaen llaw y gallai rheolyddion eu defnyddio fel eu man cychwyn i leihau’r risg o flinder wrth ymgynghori:

“Rydym yn ystyried bod y risg o “flinder ymgynghori” a nodir yn 7.10 yn risg sylweddol – yn enwedig dros y cyfnod amser o greu’r set gyntaf o reolau wrth i bob rheoleiddiwr gael ei ddiwygio. Rydym yn awgrymu y gallai’r PSA chwarae rhan yn y gwaith o greu set safonol o reolau “wedi ymgynghori ymlaen llaw” y gallai pob rheoleiddiwr eu mabwysiadu fel eu man cychwyn – ymgynghorir ar hyn ar yr un pryd, yn eang, ar draws yr holl reolyddion a’r holl randdeiliaid – gan atal y angen i ail-ymgynghori (a’r risg o ddehongliad amgen o’r un safbwynt). Byddai hyn yn bodloni nodau cysondeb ar draws yr holl reolyddion ac yn sicrhau mai dim ond y rheolau y mae rheoleiddiwr yn ystyried a ddylai fod yn wahanol i’r rheolau craidd y byddai angen ymgynghori arnynt.”
(Rheoleiddiwr statudol iechyd neu ofal)

- 4.43 Gofynnodd un ymatebydd am eglurhad ar adran 7.8, gan nodi bod dyblygu rhwng rheolyddion yn brin.
- 4.44 Gofynnodd rhai ymatebwyr am eglurhad ar y gwahaniaeth rhwng ymgynghoriad ‘ffurfiol’ ac ‘anffurfiol’ a sut y byddai’r canllawiau’n cael eu defnyddio i gefnogi’r mathau hyn o ymgynghoriadau:

“Rydym o’r farn ei bod yn bwysig egluro’r hyn a olygir wrth ymgynghori ‘ffurfiol’ ac ‘anffurfiol’ a sut y rhagwelir y bydd y canllawiau hyn yn cefnogi rheolyddion i roi’r mathau hyn o weithgareddau ymgysylltu ehangach ar waith.” (Rheoleiddiwr statudol iechyd neu ofal)

“Byddem yn dweud y gallai rhanddeiliaid rheoleiddiwr ystyried y pwynt ynghylch ‘graddfa neu gymhlethdod’ newid posibl yr ymgynghorir ag ef neu beidio, yn wahanol i’r rheoleiddiwr ei hun. Efallai y bydd angen ychwanegu gwybodaeth at yr adran honno i adlewyrchu’r hyn y gallai ‘mân’ neu ‘nad yw’n sylweddol’ ei olygu rhag ofn bod y dehongliad yn fwy goddrychol na’r disgwyl.” (Cymdeithas broffesiynol)

- 4.45 Darparodd un ymatebwr awgrymiadau ar feysydd y gallai’r canllawiau ymhelaethu arnynt, gan gynnwys eglurhad pellach ar gymesuredd a chyfeiriad at adnoddau eraill a fyddai’n ddefnyddiol wrth gynnal ymgynghoriadau.

Sut rydym wedi ymateb

- 4.46 Rydym yn parhau i fod o’r farn bod ymgynghori yn rhan allweddol o’r broses o lunio rheolau.
- 4.47 Unwaith eto, rydym yn cydnabod pryderon rhai ymatebwyr bod ‘cymesuredd ymgynghori’ yn ôl disgrisiwn y rheoleiddiwr unigol. Gan nad yw’r canllawiau yn rhwymol, ystyrir ‘cymesuredd’ yn ôl disgrisiwn y rheolyddion. Fodd bynnag, yn y dyfodol efallai y byddwn yn edrych ar sut mae rheolyddion yn gwneud defnydd o ganllawiau llunio rheolau o dan ein proses adolygiad perfformiad a gallwn gymryd y canllaw hwn i ystyriaeth wrth asesu eu dulliau.
- 4.48 Rydym yn cytuno y gall cymdeithasau proffesiynol ddarparu mewnwelediadau gwerthfawr yn ystod y broses ymgynghori, a byddwn yn adlewyrchu hyn yn y canllawiau.
- 4.49 Rydym yn cydnabod y gellir gwneud gwahaniaeth cliriach hefyd rhwng ymgysylltu anffurfiol ac ymgynghori ffurfiol.
- 4.50 Mae’r adborth yn amlygu pwynt pwysig am yr angen i reolyddion fod yn dryloyw drwy gydol y broses. Byddwn yn atgyfnerthu negeseuon am bwysigrwydd tryloywder, ac yn benodol yr angen am adrodd tryloyw ar ganlyniadau unrhyw ymgynghoriad.
- 4.51 Rydym yn cydnabod yr argymhelliad y dylai’r PSA gyhoeddi rhestr o reolau yr ymgynghorwyd â hwy ymlaen llaw i gynorthwyo rheolyddion i arfer eu pwerau gwneud rheolau newydd. Gallai cronfa o reolau fod yn ddefnyddiol ar gyfer y dyfodol, a byddwn yn ystyried a yw hyn yn rhywbeth y gallem annog y rheolyddion i gydweithio arno.
- 4.52 Yn seiliedig ar yr adborth a dderbyniwyd, byddwn yn:

- Cynnwys datganiad cliriach am bwysigrwydd adrodd tryloyw ar ganlyniadau ymgynghori
- Ehangu'r rhestr rhanddeiliaid o dan adran 7.4 o'n canllawiau i adlewyrchu'r adborth.
- Diwygio ein canllawiau i roi mwy o eglurder ynghylch yr hyn a olygir gan 'mân a sylweddol', ac i egluro'r gwahaniaethau rhwng gwahanol fathau o ymgynghori.

29. A ydych yn meddwl bod y canllawiau ar lywodraethu yn ddefnyddiol?

Beth ddywedodd pobl

- 4.53 Atebwyd cwestiwn 29 gan 55 o ymatebwyr, gyda 69.1% yn cytuno bod y canllawiau ar lywodraethu yn ddefnyddiol. Anghytunodd 10.9% ac ymatebodd 20% nad oeddent yn gwybod.

30. A oes gennych unrhyw sylwadau i'w gwneud ar yr adran hon o'r canllawiau?

Beth ddywedodd pobl

- 4.54 Roedd y rhan fwyaf o ymatebwyr yn cytuno bod ein canllawiau ar lywodraethu yn ddefnyddiol. Roedd y sylwadau'n cynnwys:

“Rydym yn cydnabod pwysigrwydd llywodraethu mewnol rheoleiddiol, gan na fydd y Cyfrin Gyngor bellach yn cymeradwyo rheolau na newidiadau i reolau.” (Cymdeithas broffesiynol)

“Unwaith eto, mae'r canllawiau hyn yn bwysig er mwyn cynnal atebolrwydd – bydd angen prosesau llywodraethu da er mwyn disodli swyddogaeth y Cyfrin Gyngor, wrth gymeradwyo rheolau newydd neu wedi newid.” (Cymdeithas broffesiynol)

“Bydd deddfwriaeth newydd yn newid llwybr llywodraethu rheolyddion statudol, felly mae canllawiau yn ddefnyddiol.” (Cofrestr achrededig)

- 4.55 Gwnaeth llawer o ymatebwyr sylwadau ar yr arwyddocâd y bydd y ddeddfwriaeth newydd yn ei gael ar drefniadau llywodraethu. Dywedodd un ymatebwr nad yw goblygiadau diwygio rheoleiddio yn hysbys o hyd:

“Bydd y broses gymeradwyo ar gyfer gwneud rheolau yn newid gyda’r corff penderfynu terfynol presennol yn cael ei ddisodli yn y dyfodol gyda bwrdd unedol. Felly, bydd y llwybr i gymeradwyo a mabwysiadu rheolau yn newid gan y bydd y penderfyniadau’n cael eu gwneud gan y bwrdd unedol i’w cymeradwyo (yn hytrach na’r cyngor a’r gweithrediaeth) felly mae rhai pethau anhysbys o hyd ynghylch effaith diwygio rheoleiddio ar wneud rheolau gan reolyddion.” (Cymdeithas broffesiynol)

- 4.56 Roedd un ymatebwr yn cefnogi mwy o gyfranogiad gan unigolion cofrestredig ym mhroses gwneud penderfyniadau’r Cyngor i gryfhau canllawiau llywodraethu.
- 4.57 Amlygodd un ymatebwr bwysigrwydd atebolrwydd a thryloywder y broses o wneud penderfyniadau:

“Mae cyfansoddiad y ‘Bwrdd’ o ran unedol neu gyngor yn llai pwysig na’r egwyddor o atebolrwydd.” (Corff statudol iechyd neu ofal)

- 4.58 Cafwyd awgrym y dylid sefydlu fframweithiau penodol i alluogi gweithwyr proffesiynol i graffu ar eu corff rheoleiddio. Cododd yr ymatebydd bryderon bod adran 8.3 yn gwneud lle i wahaniaethau yn hytrach na chysondeb ar draws rheolyddion.
- 4.59 Gofynnodd ymatebydd arall hefyd am eglurhad o adran 8.3, gan nodi bod y geiriad yn aneglur, yn enwedig mewn perthynas â phenderfyniadau llywodraethu:

“Mae adran 8.3 o’r canllawiau yn awgrymu y gallai fod disgresiwn ynghylch rôl y Cyngor/Bwrdd Unedol a’r llwybr llywodraethu ar gyfer gwneud rheolau. Gan gymryd Gorchymyn AAPA 2024 fel y templed ar gyfer diwygio yn y dyfodol, gwaherddir dirprwyo pwerau gwneud rheolau o dan Atodlen 1 Paragraff 2(2). Yng ngoleuni’r gofyniad cyfreithiol hwnnw, nid yw’n glir beth mae’r canllawiau yn ei awgrymu yma o ran penderfyniadau llywodraethu.” (Corff statudol iechyd neu ofal)

- 4.60 Awgrymodd un ymatebwr y dylid darparu esboniadau ar y gwahaniaeth rhwng Cynghorau a Byrddau Unedol.
- 4.61 Cafwyd awgrym pellach bod y PSA angen mwy o bwerau cyfreithiol i ddal rheolyddion yn atebol:

Sut rydym wedi ymateb

- 4.62 Byddwn yn ystyried y gwahanol awgrymiadau i fireinio ein canllawiau mewn mannau lle nad yw'n glir.
- 4.63 Rydym yn cytuno ei bod yn ddefnyddiol i unigolion cofrestredig fod yn rhan o'r broses o wneud penderfyniadau ac er na fyddem yn rhagnodi y dylid cyflawni hyn drwy aelodaeth y unigolion cofrestredig ar y Bwrdd, yn anad dim oherwydd bod hyn yn groes i egwyddor y bwrdd unedol.
- 4.64 Mae'r ffaith y bydd y newidiadau mewn pwerau gwneud rheolau yn digwydd ochr yn ochr â newidiadau yn y ffordd y caiff rheolyddion eu llywodraethu yn creu lefelau sylweddol o ansicrwydd ynghylch sut y bydd hyn i gyd yn gweithio'n ymarferol. Byddwn yn parhau i adolygu ein harweiniad ac yn gwneud newidiadau lle bo angen.
- 4.65 Yn seiliedig ar yr adborth a dderbyniwyd, byddwn yn:
- Egluro rhywfaint o eiriad yr adran hon
  - Cynnwys diffiniad o fwrdd unedol.

31. Sefydlwch unrhyw effeithiau y byddai ein canllaw yn debygol o'i gael arnoch chi ac/neu eich sefydliad neu ystyriaethau y dylem eu hystyried ystyriaeth wrth asesu effeithiau'r cynigion.

- 4.66 Nododd nifer o ymatebwyr ei bod yn rhy gynnar i nodi a fyddai'r canllawiau'n effeithio ar eu sefydliad a'u gwaith ai peidio.

“Mae’n anodd mesur effeithiau heb nodi’r effaith ar y corff rheoleiddio, gan nad oes fawr o obaith o newid yn yr arferion presennol.” (Arall)

- 4.67 Mae rhai ymatebwyr wedi ailadrodd y gallai'r canllawiau fod yn ddefnyddiol i gynorthwyo rheolyddion i lywio eu pwerau gwneud rheolau newydd. Gan y gallai'r rheolau sy'n datblygu fod yn ddwys o ran adnoddau ac yn agor meysydd dysgu newydd, mae ein harweiniad yn fan cychwyn effeithiol.

“Pe bai angen datblygu Rheolau, byddai'r [sefydliad] yn gweld eu datblygiad yn ymrwymiad sylweddol sy'n defnyddio llawer o

adnoddau. Rydym yn amau bod gennym y gallu i reoli'n fewnol. Wedi dweud hynny, mae'r Cyngor wedi cael ei hysbysu'n gyson o'r posibiliadau a hoffai fuddsoddi mewn unrhyw ddull gweithredu. Mae hyn yn debygol o gynnwys model cymysg o gontract allanol a gweithio mewn partneriaeth ochr yn ochr â rheolyddion eraill. Bydd y canllawiau yn sylfaen arbennig o ddefnyddiol i'r ymdrech honno.”
(Rheoleiddiwr statudol iechyd neu ofal)

- 4.68 Tynnodd un ymatebwr sylw at bwysigrwydd rheolau hyblyg i sicrhau nad yw rheoliadau yn cyfyngu ar ddarparwyr gofal iechyd rhag darparu gwasanaethau hanfodol.

“Mae rheoleiddio proffesiynol clir, cymesur ac annibynnol yn hanfodol i ddiogelu cleifion, clinigwyr ac ymddiriedaeth y cyhoedd yn y system gofal iechyd. Fodd bynnag, gall rheoliadau gormodol ac anhyblyg greu rhwystrau biwrocraidd sy'n atal meddygon teulu rhag ymuno â'r proffesiwn neu aros ynddo, cyfyngu ar hyblygrwydd clinigol, cynyddu llwyth gwaith anghlinigol, a pheryglu ansawdd gwasanaethau gofal iechyd. Er bod angen rheoleiddio wedi'i dargedu, mae'n hanfodol lleihau rheoliadau gormodol ac anhyblyg a all gyfyngu ar allu meddygon teulu i ddarparu gwasanaethau hanfodol i'r cyhoedd.”
(Cymdeithas broffesiynol)

- 4.69 Yn ogystal, mae rhai ymatebwyr wedi tynnu sylw at yr angen i'n canllawiau aros yn hyblyg ac esblygu gyda newidiadau a allai arwain at newid ym mhwerau gwneud rheolau'r rheolyddion.

“Ar hyn o bryd, mae'n anodd gwneud sylw manwl am y canllawiau a'u heffaith. Mae'n ymddangos yn rhesymol am y tro fel dogfen sy'n rhoi awgrymiadau ar yr hyn y dylai rheolyddion feddwl amdano, ond mae hefyd yn ymddangos yn ddogfen y bydd angen iddi esblygu ynddi'i hun wrth i ragor o ddiwygio ddigwydd ac wrth i gwestiynau ynghylch y pwerau newydd hyn gael eu hegluro.” (Cymdeithas broffesiynol)

“Mae cadw arweiniad yn hyblyg fel y gellir asesu a chefnogi datblygiadau mewn gofal iechyd modern mewn modd amserol yn hanfodol. [...] mae'n bwysig bod canllawiau yn galluogi tra'n cynnal diogelwch y cyhoedd.” (Ymatebwr unigol)

- 4.70 Tynnodd un ymatebwr sylw at y risg o ddryswch posibl gyda'r pwerau gwneud rheolau newydd:

“Fel darparwr gofal iechyd mae angen cydraddoldeb ac eglurder i'n cleifion a'n gweithwyr. Mae gan y newidiadau hyn gyfle i achosi dryswch ac ansicrwydd i ymarferwyr os yw'r cyrff rheoleiddio yn ymrwymo i newid eu rheolau.” (Ymatebwr unigol)

“Wrth ystyried effaith penderfyniadau a wneir ar unigolion cofrestredig, a'r cyd-destun penodol ar gyfer darparu gofal, mae'n rhaid cydnabod bod yr amgylchedd ymarfer preifat, unig ymarferwr yn wahanol iawn i amgylchedd y GIG a gofal yn y gymuned.” (Cymdeithas broffesiynol)

- 4.71 Cododd un ymatebwr amheuan ynghylch yr effaith y byddai'r canllawiau yn ei chael ar ein hadolygiadau o berfformiad rheolyddion:

“Nid ydym wedi nodi unrhyw effaith. Wedi dweud hynny, ac fel yr ydym wedi'i nodi yn ein hymateb i gwestiwn 4, mae angen i'r PSA egluro statws y canllawiau gan ein bod yn nodi bod paragraff 2.5 yn nodi na fydd yn rhwymol ar reolyddion eto y gallai gael ei ystyried mewn adolygiadau perfformiad. Mae'n bwysig nad yw'r canllawiau yn llesteirio ein hystwythder ni a rheolyddion eraill wrth wneud rheolau” (Rheoleiddiwr statudol iechyd neu ofal)

Sut rydym wedi ymateb

- 4.72 Byddwn yn sicrhau bod ein canllawiau'n cael eu diweddarw wrth i'r broses o lunio rheolau barhau i newid ac esblygu. Rydym yn deall y gallai fod yn anodd gwneud sylwadau ar yr effaith sylweddol y gallai ein canllawiau ei chael ar hyn o bryd. Mae Gorchymyn AAPA wedi agor drysau i bwerau newydd i reolyddion, a fydd yn naturiol yn cyflwyno gwersi newydd i bob parti dan sylw, gan gynnwys y PSA. Rydym yn ymdrechu i aros yn ystwyth a byddwn yn gwerthuso ein harweiniad yn barhaus i wneud newidiadau y credwn eu bod yn angenrheidiol ac yn gymesur.
- 4.73 Rydym yn cydnabod bod yr amgylchedd ymarfer annibynnol, unig ymarferwr yn wahanol i amgylchedd y GIG a gofal yn y gymuned. O'r herwydd, byddwn yn ymgorffori ymarferwyr unigol sy'n gweithio mewn practis preifat yn y rhestr o randdeiliaid y dylai rheolyddion geisio ymgynghori â hwy.
- 4.74 Mewn perthynas â'r pryderon a godwyd ynghylch effaith ein canllawiau ar ein hadolygiadau o berfformiad rheolyddion, byddwn yn ceisio gwneud hyn yn gliriach i reolyddion yn ein cyfathrebiadau â nhw am y canllawiau. Byddwn yn parhau i wneud yn glir nad yw ein canllawiau yn rhwymo rheolyddion ac y gallant ddefnyddio dull gwahanol cyn belled â bod y dull hwnnw'n parhau i fod yn gydnaws â'r fframwaith deddfwriaethol a dyletswydd gyffredinol rheolyddion i ddiogelu'r cyhoedd.

- 4.75 Fel yr eglurwyd uchod, rydym yn bwriadu parhau i adolygu'r canllawiau wrth i'r diwygiadau deddfwriaethol gael eu cyflwyno fesul cam ar draws y rheolyddion ac wrth i oblygiadau ymarferol y diwygiadau gael eu deall yn well. Byddwn yn asesu sut mae rheolyddion yn defnyddio eu pwerau newydd ac yn defnyddio'r wybodaeth hon i ddiweddarau ein canllawiau yn ôl yr angen. Gall hyn olygu ein bod yn adolygu canllawiau i gyd-fynd ag enghreifftiau o lunio rheolau da a/neu i ddiwygio adrannau o'r canllawiau nad ydynt yn gweithio yn ôl y bwriad neu'n achosi anawsterau ymarferol.
- 4.76 Yn seiliedig ar yr adborth a dderbyniwyd, byddwn yn:
- Cynnwys cyfeiriad at ymarfer annibynnol ac ymarferwyr unigol

32. A oes unrhyw agweddau o'r cynigion hyn y teimlwch allai arwain at driniaeth wahanol, neu effaith ar, grwpiau neu unigolion yn seiliedig ar y nodweddion canlynol a ddiffiniwyd dan y Ddeddf Cydraddoldeb 2010?

Beth ddywedodd pobl

- 4.77 Atebodd 58 o ymatebwyr gwestiwn 32, gyda 15.5% yn cytuno bod agweddau o'r cynigion hyn yr oeddent yn teimlo allai arwain at driniaeth wahanol, neu effaith ar, grwpiau neu unigolion yn seiliedig ar y nodweddion canlynol a ddiffiniwyd dan y Ddeddf Cydraddoldeb. Anghytunodd 56.9% ac ymatebodd 27.6% nad oeddent yn gwybod.

Beth ddywedodd pobl

- 4.78 O'r ymatebwyr a roddodd ymateb ysgrifenedig, roedd llawer yn cytuno bod yn rhaid i'r rhai â nodweddion gwarchodedig o dan Ddeddf Cydraddoldeb 2010 gael eu hystyried yn ein canllawiau.

“Er nad ydym ar hyn o bryd yn tynnu sylw at unrhyw bryderon penodol, mae’n hanfodol cynnal asesiadau trylwyr i nodi a lliniaru unrhyw wahaniaethau posibl neu driniaeth wahaniaethol a allai godi o’r cynnig ac a allai effeithio ar unigolion â nodweddion gwarchodedig.” (Corff iechyd neu ofal arall)

“Nid ydym wedi nodi unrhyw effeithiau gwahaniaethol negyddol neu benodol ar grwpiau sy’n rhannu nodweddion gwarchodedig. Rydym yn cymeradwyo’r pwyslais y mae’r canllawiau yn ei roi ar bwysigrwydd ymgynghori â rhanddeiliaid, gan gynnwys cleifion a’r cyhoedd, sy’n rhannu nodweddion gwarchodedig, a sicrhau ein bod ni a rheolyddion eraill yn meddwl am rwystrau sy’n eu hatal rhag cymryd rhan yn effeithiol. Rydym wedi awgrymu yn ein hymateb bwysigrwydd sicrhau bod tegwch wrth lunio rheolau yn amlwg yng nghanllawiau’r PSA, gan sicrhau ein bod ni ac eraill yn gweithredu’r broses o lunio rheolau yn deg, ac mewn ffordd hygyrch a hyblyg i ddiwallu anghenion grwpiau sy’n rhannu nodweddion gwarchodedig.” (Corff statudol iechyd neu ofal)

- 4.79 Awgrymodd un ymatebwr y dylai’r PSA gynnal Asesiadau Effaith Cydraddoldeb rheolaidd gan ymgysylltu’n uniongyrchol â grwpiau gwarchodedig.
-

“Dylai rheolyddion sicrhau gwerthusiad parhaus i ddeall eu heffaith ar grwpiau â nodweddion gwarchodedig. Efallai y bydd y PSA yn dymuno cynnal Asesiadau Effaith Cydraddoldeb rheolaidd ac ymgysylltu’n uniongyrchol â grwpiau yr effeithir arnynt.” (Corff iechyd neu ofal arall)

- 4.80 Tynnodd un ymatebwr sylw at yr angen i ystyried addasiadau rhesymol ar gyfer y rhai ag anableddau.
-

“Efallai na fydd pobl ag anabledd yn gallu cydymffurfio ag amserlenni tynn i ddarllen ac ymateb, yn enwedig os nad oes ganddynt rieni/teulu i gynorthwyo a dibynnu ar y rheolwr achos byrhoedlog (Gweithiwr cymdeithasol/iechyd meddwl) am gymorth. Efallai pe bai pobl o’r fath yn cael eu hadnabod ac yna’n darparu llinellau amser hirach, byddai cymorth i ddarllen/ysgrifennu eu hymateb trwy gyfweiliad wyneb yn wyneb yn lliniaru’r golled.” (Arall)

Sut rydym wedi ymateb

- 4.81 Fel y nodir uchod, rydym yn cytuno y dylai tegwch fod yn ystyriaeth allweddol i reolyddion wrth wneud rheolau o dan eu pwerau deddfwriaethol newydd a byddwn yn diwygio’r canllawiau i adlewyrchu pwysigrwydd hyn. Yn ogystal, rhaid i’r PSA a’r rheolyddion gydymffurfio â deddfwriaeth cydraddoldeb. Rydym yn awyddus i ddefnyddio’r canllaw hwn i helpu i ddileu tuedd a chanlyniadau anghymesur i unigolion cofrestredig, yn ogystal â defnyddwyr gwasanaeth. Fel y cyfryw byddwn yn sicrhau bod ein canllawiau yn annog rheolyddion i gymryd y camau sydd eu hangen i asesu a mynd i’r afael ag unrhyw effeithiau anghymesur. Yn ystod y

broses ymgynghori, dylai rheolyddion hefyd geisio cynnwys unrhyw grwpiau sydd mewn perygl o brofi canlyniadau anghymesur.

- 4.82 Mewn perthynas â'r rôl y gall y PSA ei chwarae i wella perfformiad rheolyddion mewn perthynas ag EDI, mae hyn yn rhywbeth yr ydym eisoes yn ei ystyried trwy ein hadolygiadau perfformiad. Yn ddiweddar, fe wnaethom ddiwygio ein cymhwysiad o'r safonau yn y maes hwn, a bydd hwn yn parhau i fod yn faes ffocws allweddol⁹.
- 4.83 Yn seiliedig ar yr adborth a dderbyniwyd, byddwn yn:
- cryfhau'r cyfeiriadau yn y canllawiau sy'n ymwneud ag asesu ac ymdrin ag effeithiau EDI ar grwpiau penodol.

---

⁹ [Asesu perfformiad yn erbyn Safon 3 - canllawiau i reolyddion \(professionalstandards.org.uk\)](https://professionalstandards.org.uk)

Atodiad A: tablau data

Canllawiau canlyniadau derbyniol

C5 Ffactor 1

Labeli Rhes	Ddim yn gwybod	Na	Ie	Cyfanswm
Cofrestr Achrededig			1	1
Ymarferydd Cofrestr Achrededig		1		1
Rheoleiddiwr statudol iechyd neu ofal		2	8	10
Aelod o'r cyhoedd	5	1	6	12
Arall	1		5	6
Corff iechyd neu ofal arall			4	4
Corff cynrychioli cleifion			2	2
Cymdeithas Broffesiynol	1	1	22	24
Unigolyn cofrestredig corff iechyd neu ofal statudol		3	4	7
Cyfanswm	7	8	52	67
%	10.4	11.9	77.6	100

C7 Ffactor 2

Labeli Rhes	Ddim yn gwybod	Na	Ie	Cyfanswm
Cofrestr Achrededig			1	1
Ymarferydd Cofrestr Achrededig			1	1
Rheoleiddiwr statudol iechyd neu ofal		2	8	10
Aelod o'r cyhoedd	3	2	7	12
Arall	1		6	7
Corff iechyd neu ofal arall			4	4
Corff cynrychioli cleifion			2	2
Cymdeithas Broffesiynol	1	1	22	24
Unigolyn cofrestredig corff iechyd neu ofal statudol		2	4	6
Cyfanswm	5	7	55	67
%	7.5	10.4	82.1	100

C9 Ffactor 3

Labeli Rhes	Ddim yn gwybod	Na	Ie	Cyfanswm
Cofrestr Achrededig			1	1
Ymarferydd Cofrestr Achrededig			1	1
Rheoleiddiwr statudol iechyd neu ofal		3	7	10
Aelod o'r cyhoedd	3	1	8	12
Arall	2		5	7
Corff iechyd neu ofal arall			4	4
Corff cynrychioli cleifion			2	2
Cymdeithas Broffesiynol	2	2	18	22

Unigolyn cofrestredig corff iechyd neu ofal statudol

		1	6	7
Cyfanswm	7	7	52	66
	10.6	10.6	78.8	100.0

C11 Ffactor 4

Labeli Rhes	Ddim yn gwybod	Na	Ie	Cyfanswm
Cofrestr Achrededig			1	1
Ymarferydd Cofrestr Achrededig		1		1
Rheoleiddiwr statudol iechyd neu ofal		4	6	10
Aelod o'r cyhoedd	3	2	7	12
Arall	2		5	7
Corff iechyd neu ofal arall			4	4
Corff cynrychioli cleifion			2	2
Cymdeithas Broffesiynol	2	2	18	22
Unigolyn cofrestredig corff iechyd neu ofal statudol		2	5	7
Cyfanswm	7	11	48	66
%	10.6	16.7	72.7	100

C13 Ffactor 5

Labeli Rhes	Ddim yn gwybod	Na	Ie	Cyfanswm
Cofrestr Achrededig	1			1
Ymarferydd Cofrestr Achrededig			1	1
Rheoleiddiwr statudol iechyd neu ofal	1	1	8	10
Aelod o'r cyhoedd	2	1	8	11
Arall		1	7	8
Corff iechyd neu ofal arall			5	5
Corff cynrychioli cleifion			2	2
Cymdeithas Broffesiynol	2	1	21	24
Unigolyn cofrestredig corff iechyd neu ofal statudol	2	3	2	7
Cyfanswm	8	7	54	69
%	11.6	10.1	78.3	100

C14 Ffactor 6

Labeli Rhes	Ddim yn gwybod	Na	Ie	Cyfanswm
Cofrestr Achrededig			1	1
Ymarferydd Cofrestr Achrededig		1		1
Rheoleiddiwr statudol iechyd neu ofal	1	2	7	10
Aelod o'r cyhoedd	1	3	8	12
Arall			8	8
Corff iechyd neu ofal arall	1		5	6
Corff cynrychioli cleifion			2	2
Cymdeithas Broffesiynol	1	2	22	25

Unigolyn cofrestredig corff iechyd neu ofal statudol

			7	7
Cyfanswm	4	8	60	72
% cyfanswm	5.6	11.1	83.3	100.0

C16 Ffactor 7

Labeli Rhes	Ddim yn gwybod	Na	Ie	Cyfanswm
Cofrestr Achrededig			1	1
Ymarferydd Cofrestr Achrededig	1			1
Rheoleiddiwr statudol iechyd neu ofal	1	1	8	10
Aelod o'r cyhoedd	4		7	11
Arall	2		5	7
Corff iechyd neu ofal arall			4	4
Corff cynrychioli cleifion			2	2
Cymdeithas Broffesiynol	3	2	19	24
Unigolyn cofrestredig corff iechyd neu ofal statudol			4	2
				6
Cyfanswm	11	7	48	66
% cyfanswm	16.7	10.6	72.7	100.0

C18 Ffactor 8

Labeli Rhes	Ddim yn gwybod	Na	Ie	Cyfanswm
Cofrestr Achrededig	1			1
Ymarferydd Cofrestr Achrededig	1			1
Rheoleiddiwr statudol iechyd neu ofal	1	1	7	9
Aelod o'r cyhoedd	3	1	8	12
Arall	1	1	5	7
Corff iechyd neu ofal arall			4	4
Corff cynrychioli cleifion			2	2
Cymdeithas Broffesiynol	1	4	17	22
Unigolyn cofrestredig corff iechyd neu ofal statudol	3	2	2	7
Cyfanswm	11	9	45	65
% cyfanswm	16.9	13.8	69.2	100.0

Canllawiau llunio rheolau

C22

Cyfrif ID	Labeli Colofn			
Labeli Rhes	Ddim yn gwybod	Na	Ie	Cyfanswm
Cofrestr achrededig			1	1
Ymarferydd cofrestr achrededig		1		1
Rheoleiddiwr statudol iechyd neu ofal	1	1	5	7
Aelod o'r cyhoedd		1	6	7

Arall	1	2	2	5
Corff iechyd neu ofal arall	1		3	4
Corff cynrychioli cleifion			2	2
Cymdeithas Broffesiynol	3	1	19	23
Unigolyn cofrestredig corff iechyd a gofal statudol		3		3
Cyfanswm	6	9	38	53
% cyfanswm	11.3	17.0	71.7	100.0

Q23

Cyfrif ID	Labeli Colofn			
Labeli Rhes	Labeli Colofn Ddim yn gwybod	Na	Ie	Cyfanswm
Cofrestr achrededig			1	1
Ymarferydd cofrestr achrededig			1	1
Rheoleiddiwr statudol iechyd neu ofal	1	1	6	8
Aelod o'r cyhoedd	3	1	7	11
Arall	1		4	5
Corff iechyd neu ofal arall			5	5
Corff cynrychioli cleifion			2	2
Cymdeithas Broffesiynol		1	23	24
Cofrestrydd			1	1
Unigolyn cofrestredig corff iechyd a gofal statudol		4		4
Cyfanswm	5	7	50	62
% cyfanswm	8.1	11.3	80.6	100.0

Q25

Cyfrif ID	Labeli Colofn			
Labeli Rhes	Labeli Colofn Ddim yn gwybod	Na	Ie	Cyfanswm
Cofrestr achrededig			1	1
Ymarferydd cofrestr achrededig			1	1
Rheoleiddiwr statudol iechyd neu ofal	1	2	5	8
Aelod o'r cyhoedd	1	1	9	11
Arall	1		4	5
Corff iechyd neu ofal arall			5	5
Corff cynrychioli cleifion			2	2
Cymdeithas Broffesiynol	4	1	19	24
Cofrestrydd			1	1
Unigolyn cofrestredig corff iechyd a gofal statudol	2		2	4
Cyfanswm	9	4	49	62
% cyfanswm	14.5	6.5	79.0	100.0

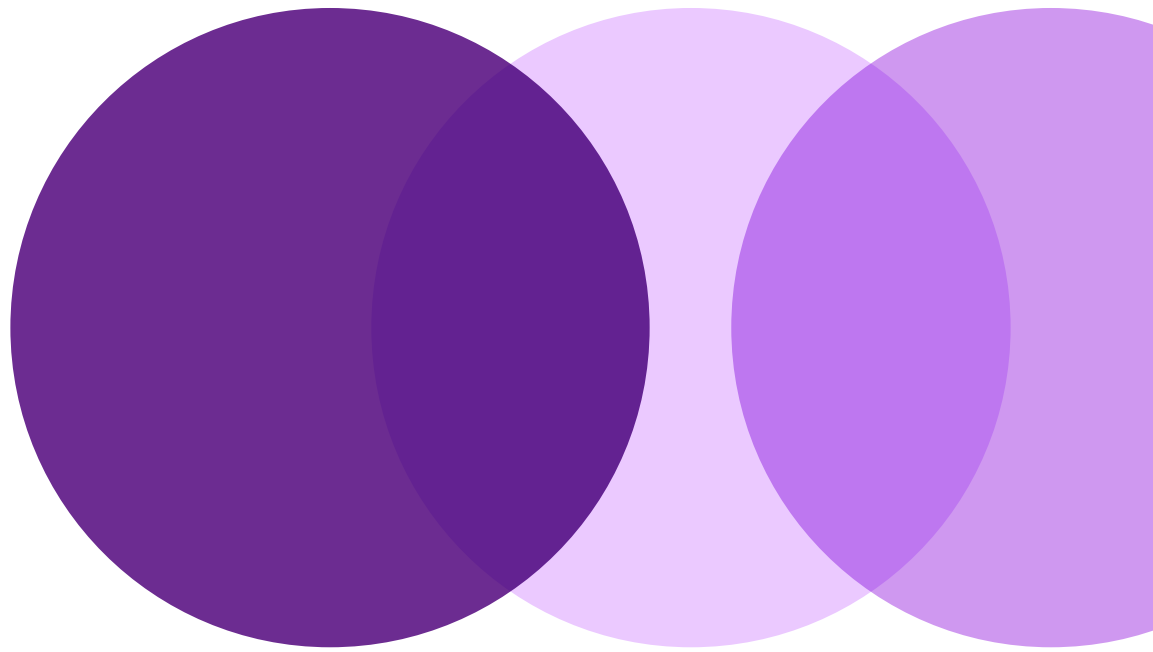
Q27

Cyfrif ID	Labeli Colofn			

Labeli Rhes	Ddim yn gwybod	Na	Ie	Cyfanswm
Cofrestr achrededig			1	1
Ymarferydd cofrestr achrededig		1		1
Rheoleiddiwr statudol iechyd neu ofal	2		6	8
Aelod o'r cyhoedd	2	2	7	11
Arall			5	5
Corff iechyd neu ofal arall			4	4
Corff cynrychioli cleifion			2	2
Cymdeithas Broffesiynol	3	2	20	25
Cofrestrydd			1	1
Unigolyn cofrestredig corff iechyd a gofal statudol		1	3	4
Cyfanswm	7	6	49	62
% cyfanswm	11.3	9.7	79.0	100.0

Q32

Cyfrif ID	Labeli Colofn			
Labeli Rhes	Ddim yn gwybod	Na	Ie	Cyfanswm
Cofrestr achrededig	1			1
Ymarferydd cofrestr achrededig		1		1
Rheoleiddiwr statudol iechyd neu ofal	3	5		8
Aelod o'r cyhoedd		8	3	11
Arall		1	3	4
Corff iechyd neu ofal arall	1	2		3
Corff cynrychioli cleifion	1		1	2
Cymdeithas Broffesiynol	8	14	1	23
Cofrestrydd		1		1
Unigolyn cofrestredig corff iechyd a gofal statudol (gwag)	2	1	1	4
Cyfanswm	16	33	9	58
% cyfanswm	27.6	56.9	15.5	100

<https://cy.professionalstandards.org.uk/>

Awdurdod Safonau Proffesiynol ar gyfer Iechyd
a Gofal Cymdeithasol
16-18 New Bridge Street
Llundain EC4V 6AG
T: 020 7389 8030
E: info@professionalstandards.org.uk